

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Maximiliani Sandæi E Societ. Iesv Doct. Theol.
Paradisvs Amantium, Colentium, Imitantium Christvm
Crvcifixvm**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae, 1648

I. Amator Crvcifixi

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55065)

DECAS I.

I.

AMATOR CRVCFIXI

*prouocatus à Christo, ut pullus ab Aquila,
euolat ad Crucis altitudinem.*

I.

*Officium
patris erga
prolem.*

*Aquila
prouocat
pulos ad
volatum:*

*Symbolū
Crucifixi
D.*

*Christus
in Cruce
expandit
alas.*

ST probi prouidique paren-
tis, prolem suam non magis
monitis ac præceptis, quo-
rum multitudine frequentius
obruirur, quàm facto & exemplo, quo-
rum efficacitate subleuatur, ad omnem
virtutem, virtutumque perfectionem
exstimulare. Quod perbelle repræsen-
tatur sacra volucris imperialis imagi-
ne, pullos suos ad volatum altissimum
celerrimumque prouocantis. Quare illa
in multis CHRISTI Opt. Parentis est
symbolum, quem & Resurgentē à mor-
tuis, & Ascendentē ad cœlos, & in CRV-
CE expansis brachijs inuitantem ac pro-
uocantem peruenustē AQVILA repræ-
sentat.

In eâ consideratur, sicut AQVILA A.
prouocans ad volandum pullos suos, &
super eos volitās, expandēs alas suas, &
assumens eos, atque portans in humeris
suis. *Dicitur, inquit Vir pius, b. Contem-
plationi*

plationi CRUCIFIXI deditus, quod A-
 QUILA, quando volunt aliqui rapere pullos
 suos, alas super eos expandit, & eos prouocat
 ad volandum. Sic & CHRISTVS in PAS-
 SIONE, cum Diabolus raperet genus hu-
 manum, expandit brachia sua, quasi alas
 suas in CRUCE, vt inde peccata relinquen-
 tes, altitudinem CRUCIS ascendant, ad
 quam Diabolus attingere non praesumit,
 quia ibi abscondita est fortitudo Domini.
 Abacuc tertio, quā in aëre aëreas potesta-
 tes debellauit.

Diabolus
 rapax
 miluus.

Sed torpidi peccatores in nido praua con-
 uersationis torpentes super ramum CRUCIS
 volare non appetunt; & propter hoc ab au-
 cupe Diabolo rapiuntur in nido praua con-
 uersationis. Vnde Diabolus signatus per
 Assur dicit Isaia x. Detraxi quasi potens in
 sublimi residentes, & inuenit quasi nidum
 manus mea fortitudinem populorum.

Peccato-
 res rapit
 Diabolus.

a. Deuter. 22. 11. b. Richardus de S. Lauren-
 tio libro 12. de laud. B. V. Particula 7. 5.
 Aquila. Vide Sandaum in Opusculo A-
 quila Mystica.

II.

AMATOR CRUCIFIXI.

morbi acutissimos dolores mitigat intuitu

2.

Crucifixi, vel oculari, vel mentali.

Remedia

Hoc tandem consulebat, tanquam leniendi
 A 2 opti. doloris.

4 CHRISTVS CRUCIFIXVS

*A Medi-
cis.*

*Quies in
lecto.*

*A Theolo-
gis.*

*Conside-
ratio se-
pulcri.*

*Conside-
ratio bene-
ficij agri-
tudinis.*

optimum, cum multa suggessisset do-
loris leniendi remedia, Religiosus ægri
consolator. Dicebat æger, dolore in-
terius ac exterius excruciatum. Tor-
queor mirum in modum. Respondebat
consolator: consulunt Medici, ut iaceas,
nec te lecto moueas: idem tibi
cōsulo, sed respectu alio. Illi te fomentis
adhibitis instaurare posse facilius opi-
nantur, dum ad locum dolentem nec
spiritus adeo confluunt, nec humores:
stanti confluere aut eunti. Ego te in
tuo lectulo compositum, quicquid de
salute corporeâ euenturum sit, sepositis
interea curis omnibus, trāquillo tantis-
per accubitu mitigatis doloribus an-
goribusque, de sepulcro aliquid cogi-
tare, qualiter tūc ibi sis iaciturus, & præ-
sentis status tui conditionem meditari
velim, Mortemq; ipsam, antequā veniat
tam familiarem tibi efficere, ut non
horreas venientem: Mors enim sola est,
quæ possit mortale corpusculum ab
omni ægritudine liberare.

Bonum consilium, inquiebat æger,
at quæ mihi inde consolatio? Suggere-
bat ergo illud consolator ex D. Grego-
rio: Admonendi sunt ægri, ut considerent,
quanti sit muneris molestia corporalis (siue
morbus) quæ & admissa peccata diluit, &
en,

HONORATVS. §

qua admitti poterant, compefcit. Sapien-
tiffimè dixit Salomon: linor vulneris
absterget mala. Iterum. Admonendi sunt
agri, ut eo se filios DEI sentiant, quo illos dis-
ciplina flagella caftigant. Nifi enim corre-
ctus hereditatem dare difponeret; erudire
eos per moleftias (morborum) non curaret.
Ided affliclus, & agri corporis feipsum sole-
at & dicat: Satis eft me amari, fatis eft
fperem effe fecuram, pereat corpus neceffariò
periturum, modò non pereat anima.

Morbus,
correctio
patris.

Verum, cum nec his nec fimilibus **Contum-**
moueretur ager, & idem idem repete- **platio**
ret: interim doloris mancipium ego **Crucifixus**
fum; confolator paulò vehementius ita
infoluit, digito in CRUCIFIXVM inten-
to: A te oculos in CHRISTVM CRUCI
adfixum flecte: aspice virum dolorum,
& icientem infirmitatem; Verè enim lan-
guores nostros ipfe tulit, & dolores nostros
ipfe portauit. b. Quis tali exemplo non
moueretur?

Legendi, Francifcus Petrarcha dialog. 95.
Stephanus Binettus in fchola agrorum,
Hieremias Drexelius in Gymnafio Pati-
entia, & Prodomo Æternitatis. San-
dæus in Theologia Medica lib. 2.
Comment. 18.

a. 3. Par. Pastoral. Admonit. 30.

b. Ifa. 53. 3.

III.

AMATOR CRVCFIXI

*summam aestimat gratiam, summum bene-
ficium, summum solacium, partici-
pem esse Vulnerum, dolorum,
Passionis Domini.*

3.

S. LYDV-
VINA.

*Angeli
portantes
instrumenta Passio-
nis.*

*Christus,
sancius
cruentus
spina co-
ronatus.*

*Signis
Vulnerum
Lydvui-
na donata.*

CVM quodam die S. LYDVVINA tota
in Orationem, & sanctam medita-
tionem PASSIONIS Dominicæ, ac sa-
cratissimorum Vulnerum Redemptoris
immerfa esset, vidit introeuntem in
suum conclaue, magnam Angelorum
multitudinem supplicantium ritu dis-
positam, & manibus PASSIONIS instru-
menta ferentem. Ponè sequebatur MA-
TAR DOLOROSA circumdata choro
Cœlitum, Nouissimum agmen claud-
bat CHRISTVS, totus cruentus & sau-
cius. Totus rubicundus & sanguinolentus,
coronatus spineâ Coronâ, & colore affectus
quo solent mortui. Ad aspectum tam inu-
sitarum obstupuit LYDVVINA, interque
lætitiæ & tristitiæ vicissitudines, & in-
solita mentis lumina, ac amoris flam-
mas, accepit à Domino Cicatricū signa:
Quinque Vulnerum suorum signa luculen-
ter impressit, impressaq; reliquit Dominus.
Sed verita Virgo humillima aspicien-
tium.

tim admirationem, & vulgi accursum,
applausumque, obtinuit à Domino vt
tantus thesaurus ab humanis oculis
submoueretur. *Astra res, confestim curis
texit Vulnera illa. sed dolor atque lior per-
petuò remansit. a.*

Ex hoc considera, inquit pius contē- *Perfectio*
plator, b. quod finis, scopus, & perfe- *Christia-*
ctio Christiani est, omnimodè transfor- *ni.*
mari, & transmutati in CHRISTVM *Transfor-*
CRUCIFIXVM participando de eadem *matio in*
PASSIONE, de iisdem Vulneribus, & de *Crucifixi*
eadem Morte cum CHRISTO. Maxima *grat.*
gratiarum in hac vita est, iisdem cum
Christo Clavis fixum in CRUCE pen-
dere.

Quod si te Dominus aliqua tribula-
tione visitauerit, coniungere Domino &
sustine. Maximam in gratijs numera,
potuisse assimilari DEO, cum in VULNE-
RIBVS, & CRUCE imitando.

a. Vita 14. April. Ioan. Bruggman. b. Aloy-
sius Siderius in Fasciculo Myrrha lib. 1.
consil. 9. Vincentius Carrafa.

IV.

AMATOR CRUCIFIXI

cauet, ne vnquam Crucem ita trañet, vt
inde aliqua in Christum Crucifixum
redundare possit ignominia.

8 CHRISTVS CRVCFIXVS

*Indei ho-
es Crucis
Christi.*

*Aman
Crucif-
xus.*

*Cruz ig-
nominiose
tractatus.*

*risio
gracia*

*Irrisio
Crucis &
Crucifixi.*

*Iudaorum
impietas
coercetur.*

CONTRARIUM faciunt iurati CHRI-
STI CRVCFIXI hostes Iudæi: sed si
animaduertatur, à Magistratu Christia-
no puniendi sunt & mos impius tollendus.

Attende Iudaicam indolem. Cùm A-
man, Assueri delitiæ, Estheris interces-
sione, Cruci affixus fuisset, quã Mardo-
chæo parauerat, & cum illâ, excidium
genti vniuersæ, instituerunt festos dies,
Mardochæo mandante. In ijs præter
alia, in Crucifixi Amanis memoriam
Crucem ligneam, contumeliæ causâ,
præferabant in ambarualibus, eamque
postea exurebant.

Quia verò posterioribus tēporibus,
fictâ veluti comœdiâ, Domini Nostri
sanctissimam CRUCEM & PASSIONEM
ita miterbati, eam totum ritû, aliosque
omnes, qui cum CRVCFIXI Domini
contemptu coniuncti erant, aut videri
poterât eū in finem introducti, CRVCIS
saluificæ amantissimi Imperatores Ho-
norius ac Theodosius venerunt hisce
in Codice perscriptis verbis:

Iudaos quosdam festiuitatis suæ solenni
Aman, ad poenæ quondam sumptu recorda-
tionē, incendere, & SANCTÆ CRVCIS
ad similitudinem speciē in contemptū Chrīstianæ
fidei sacrilegamente exurere, provinciarū
Rectores prohibeāt: neue locis suis fidei nō stra-

Sig.

SIGNVM immisceat; sed ritus suos, citra cō-
temptum Christianæ legis retineant, amif-
suri, sine dubio, permissa hætenus, nisi ab il-
licitis temperauerunt. Dat. iv. Kal. Ianuar.
Constantino Basso & Philippo Cons. 408 b.

Non cessant etiamnum Iudæi à con-
fuetis sibi in CRVCFIXVM contumelijs, *Iudeorum*
sed per cuniculos inferendis. Certè, in *odium*
quibusdā Germaniæ locis duratas fumo
carnes coquunt, puerisq; suis diuerbe-
randas, & bacillis contundendas tradūt,
dicentes: c. Hic est ille homo induratus, vel
exsuccus; nimirum, aridus, illiberalis,
inops, ineptus. Quod eorum pleriq; de
Domino Nostro CRVCFIXO intelli-
gunt, quem ita per contemptum vocāt,
digni vel ideirco paribulo, quod in
altera vita nō euadent nisi in hac, CRV-
CFIXI gratiā, conuertantur.

a. Esther. 8. 9. 10. b. Paulo aliter legitur in
vfitatis hodie libris; sic tamen legendum
constat Codice Theodosiano titulo de Iu-
dæis. Honorij & Theodosij lex habetur in
Cod. de Iudæis, & Caliculis, L. Iudæos. C.
Germanicè clamant, das ist der durre
man. Consulatur Anton. Margarita lib.
de ritibus Iudæorum. Gregor. Tolosæ in
Syntagmate Iuris lib. 2. c. 16. Nicolaus
Serarius in c. 10. Esther, quæstioncula 2.
Iacobus Tirinus in idem cap.

IO CHRISTVS CRUCIFIXVS

V.

AMATOR CRUCIFIXI

vouet Deo se moriturum in Cruce, vel
conditionatè, si sic illi placeat, vel ab-
solutè, habitâ Crucifixionis sue
revelatione diuinâ.

*Votum
Christi de
Cruce
subeundâ.*

EXEMPLVM huius habet in CRUCI-
FIXO. Siquidem tradunt DD. Scho-
lastici, nec refragantur antiquiores Ec-
clesiæ Patres, & Magistri, CHRISTVM
IESVM simul ac in Virginis Matris utero
cepit homo esse, VOTVM CRUCIS
subeundæ suscepisse, DEVM Patrem
gratissimum hoc habuisse, ac mandasse
ut solueret.

*Præceptū
moriendi
pro homi-
nibus.*

Vnius ex æui nostri magnis Theo-
logis est ista commentatio. a. Ali-
qui probabiliter opinantur, sicut CHRI-
STVS habuit præceptum moriendi pro ho-
minibus, ita etiâ de eadem re votū emisisse.
Atq; ad hoc accommodant illud Psalmi b:
Vota mea Domino reddam. Nam Psal-
mum illum de CHRISTO omnes interpre-
tantur: in eo enim habentur verba illa, qui-
bus CHRISTVS in CRUCE usus est: DEVS
DEVS meus quare me dereliquisti? &
ita Glossa ibi verba illa de Christo interpre-
tatur.

Et quamvis D. Thomas probabiliter di-
cat

ear, Christum ibi esse loquutum in personâ
 suorum membrorum, si tamen propriè & si
 ne incommodo potest de Christo intelligi, cur
 non ita interpretabimur. Nam & Hierony-
 mus ibi inter alia inquit: Vota Christi
 sunt, Natiuitas, vel PASSIO, vel myste-
 rium Corporis & Sanguinis eius. Quæ
 non possunt vota dici, nisi quatenus voto ob-
 lata sunt. Eodem ferè modo exponit Augu-
 stinus ibi: Basiliius verò & Theodoretus ad-
 dunt, votum ibi propriè significare promif-
 sionem. Est igitur probabile, Christum in
 primo instanti conceptionis suæ, se voto con-
 secrasse DEO ad redimendos homines, & in
 hunc finem omnes actiones, ac Passiones vi-
 tæ suæ (inter quas primaria fuit CRUCE-
 FIXIO) voto obtulisse.

Vota
 Christi.
 Natiui-
 tas.
 Passio.
 Mysteri-
 um.
 Euchari-
 sticum.

Alius t. hunc ferè in modum disse-
 rit: CHRISTVM ipso momento, quo hu-
 manitas cum Diuinitate hypostaticè
 coniuncta est, plenum rationis, sancti-
 tatis, ac beatitudinis, DEI essentiam, ri-
 su Cœlitum, infinitis tamen partibus
 perfectius intuitum, pro tanti beneficii
 immensitate, totum se DEO Patri, to-
 tum, inquam, Filium DEVM Hominem
 factum, ad omnes pro liberandis mor-
 talibus indignitates, & ipsius CRUCIS
 contumeliam, & infamiam se libentem
 volentem, concepto voto, obtulisse. Cū
 enim

12 CHRISTVS CRUCIFIXVS

enim videret, placere cœlesti Patri, vt vitam pro mortalibus per CRVCIS supplicium profunderet, vltro se ad eam sic ponendam obstrinxisse.

*Voluntas
Dei Patris
mandatū.*

Hanc DEI Patris voluntatem mandatum vocat DEI Filius: *Sicut mandatū dedit mihi Pater, sic facio.* d: Et de voto sonora voce cecinit Cantor regius in persona Christi: *Vota mea Domino reddam.* e. Sed quid clarius interpretatione Pauli Apostoli, cui haud dubiè mens Christi fuit perspecta: f. *Ideo ingrediens in mundum dixit: Hostiam & oblationem noluisti, corpus autem apstisti mihi: holocaustum & pro peccato non postulasti.* Tunc dixi, ecce venio. Ita de Christi voto sentiunt S. Augustinus, Hieronymus, Theodoretus, Basilus.

a. *Frane. Suarez, Tom. 2. in 3. p. q. 28. Sect. 2. b. Psalm. 21. c. 10. Masellus in Vita B. V. lib. 3. cap. 19. d. Ioann. 10. e. Psalm. 115. f. ad Hebr. 10.*

VI.

AMATOR CRUCIFIXI

*collocat Crucem & Crucifixum
loco maxime honorato.*

NES-

NESCIO, an CRVCIS magis hono- *Crucis lo-*
rem, qui olim à fidelibus illi defe- *cus.*
rebat, quàm Sacro-sanctæ Eucharis-
tiæ spectet, quod sancitum fuit in Cō-
cilio Turonensi secundo, Canone de
asseruatione Sanctissimæ Eucharistiæ: *Euchari-*
ad vtriusque sanè peculiarem cultum *stia asser-*
pertinere potest Sic decernitur à San- *uatio.*
ctis Episcopis in illo Canone.

Vt Corpus Domini in altari, non imagi-
nario ordine, sed sub CRVCIS titulo compo-
natur. Nempe, vt digniorem sibi vendi-
caret locum, inquit Cæsar Baronius, sta-
tutum est, vt non inter sacras imagines
super altari poni solitas, poneretur, sed
sub ipsâ CRUCE, quæ in mediū illius
altaris collocari consuevit: nimirū, lo- *Columba*
co dignissimo. Scimus intra Columbam *argentea*
argenteā alicubi ijs tēporibus cōseruari *Euchari-*
cōsueuisse Eucharistiā, quod Synodus *stia rece-*
prohibuisse videri potest, dū prohibet *ptaculum.*
ne in imaginario collocaretur ordine.

Voluit autē constitui in loco excel- *Taberna-*
lentissimo, quē indicauit esse super alta- *culum Eu-*
re, sub Sacratissimâ CRUCE, in preciosis- *charisticū.*
simo tabernaculo turris instar fabrefa-
cto: qualem curauit fieri eo tempore Fe-
lix Episcopus Bituricensis, qui Synodo *Turricula.*
illi Turonēsi interfuit, ad quem scripsit *Felix Bi-*
carmen Venantius Fortunatus, hoc ti- *uricensis.*
tulo.

14 CHRISTVS CRVCFIXVS

Ad Felicem Episcopum Bituricen-
sem, in Turrim eius.

*Quam benè iuncta decens, sacra ti ut corporis Agni
Margaritum ingens aurea dona ferant?
Cecent Chrysolitis Salomonia vasa metalli;
Ista placere magis ars facit atque fides.
Quæ data Christe, Tibi Felicis munere sic sint,
Qualia tunc tribuit de grege Pastor Abel,
Et cuius Tu corda vides pietate coequas,
Par vidua merito qua dedit ora duo.*

Est autem verosimile etiam, in fasti-
gio Turricula illius argenteæ vel aureæ,
fuisse CRVCEM affabrè factam, vti hisce
quoque temporibus in omnibus istius-
modi tabernaculis Eucharisticis. Sic
semper ab Amatoribus CRVCFIXI
honoratissimus locus fuit assignatus
CRVCI.

2. Baron. Tom. 7. Anno Christi 570. Con-
cil. Turon 2 c. 2.

VII.

AMATOR CRVCFIXI

*Crucis loco, hominem agrum aut paupe-
rem baiulat.*

S. EDV-
ARDVS
baiulat
pauperem
agrum.

EXEMPLVM eius baiulationis, quæ
DEO æquè est grata ac CRVCIS ma-
terialis, immò gratior multò, est præ-
clarum, quod Reges prouocet ad imi-
tationem.

rationem, in vita S. EDVARDI Regis Anglorum. Quidam gente Hibernus vsu pedum caprus sexies profectus erat in Angliā ad S. Petri celebrem Londini ædem, rogatūque B. Petrum supplex, ut sibi vitium pedum corrigeret, gratum se memoremque beneficii in omnem vitam fore.

Misit S. Petrus claudum ad Regem S. Petri Eduardum, ut ab eo peteret deportationem ad templum: nam si humeris regijs deferretur ad templum sanitatem subsequuturam. A Rege id petijt & obtinuit. Rex claudum, tanquam CRVCI (& verè fuit eius CRVX) humeros subiecit, eumque, ut lignum patibularium portauit. Quæ res risum mouit spectantibus, quorum aliqui Principem suum ut nimis simplicem, immò fatuum dicere, & ab errone peregrino inductum in fraudem, ac ad minus decora. Sed ostendit DEVS, sanitatem restituta, quam sibi grata esset istiusmodi CRVCIS ba-
iulatio.

Vitæ scriptor Ealredus plura addit haud indigna relatu. audiatur. Sic scribit. [Cum in palatio iuxta Ecclesiam B. Petri Rex aliquando moraretur superuenit quidam vir mirabilis. Hibernicus genere, pedis vtriusque priuatus

benigni-
tas.

S. Eduar-
di facili-
tas, ac pie-
tas.

Indicata
vulgo sim-
plicitas,
fatuitas,
deceptio.

Fæda spe-
cies clau-
di.

offi-

16 CHRISTVS CRVCFIXVS

officio. Nervi enim in poplite contracti ad posteriores corporis partes crura retorserant, tali natibus inhaeserant, immerisque carnibus pedum articuli à lumbis eius & deorsum corpus omne peruerterant. Porrectis ad terram manibus, & scamnis suppositis repebat, & factus sibi metipsum grauis trahebat se post se.

*Preces
claudi.*

Hic videns Regis cubicularium ait ad eum: Hugoline, non me respicies, nec misereberis, nec mouebit te mea tanta calamitas? Et ille: Quid me vis facere? Cui pauper; sexies, inquit, Apostolorum limina repens, ut cernis, visitavi, & sanitatem necdum promerui. Quam tamen mihi Apostolorum Princeps non negauit, sed distulit, socium in hoc miraculo habere volens Eduardum, quem sibi nouit in omnibus esse deuotum. Ab ipso enim Apostolo in mandatis accepi Regem adire, ut me suo sacro subuectum dorso ad Ecclesiam eius, quæ palatio vicina est, perferat, recepturum, si id fecerit, membrorum meorum integram sanitatem.

*S. Eduardi
commise-
ratio.*

Hæc ubi nunciata sunt Regi, gratias agit Deo, & citatus mox ager accessit. Rex verò, ut spiritualis ille Asinus fortis accubans in terminis supposuit humeros

mēros suos ad portandum. Pender de humero tanti Principis plenus sordibus pauper, squalidis manibus, brachijs-
Vulgi iudicium.
 que squamosis regium illud pectus col- lumque complectitur. Interea ex assistentibus ridebant nonnulli, alij à paupere Regē delusum iocabātur, alij simplicitatem iusti fatuitatem iudicabant.

Cū itaq; Rex paullulum processisset, subito nerui extenduntur, rigantur
Miracula sanatur claudus.
 ossa, carnes marcidæ recalescunt, emergūt à carne articuli, pedes à natibus sol- uuntur. Distēdit homo crura poplite iā flexibili, & sanie cū sanguine profluēte, vestis regia ornatur potius, quā fœda- tur. Iā tunc satis esse clamant omnes sa- narū languentū, onus ac sordes vicerū deponenda. Ille vetō memor præcepti, quod susceperat Syrenarū cantus obtru- rata aue pertiāsiit, ingressusq; Ecclesiā ante sanctū altare holocaustū quod de- tulerat, Deo ac B. Petro resignat, incolu- memque dimisit. Suscepto autem à Re- ge itineris viatico, acturus Deo & San- cto Petro gratias Romā profectus est.]
 Breuius.

EDVARDVS Rex ad vilis mendiculi
Bailiffus R. x.
 postulata non ciubuit. Is membris suis captus promissā à D. Petro sanitatē alle- uerabat, si BAILVO ad templum REGIS
 utere-

18 CHRISTVS CRVCFIXVS

veretur. Quare mox in humeros sustulit pium onus, ad aram portauit. Itipemque diutem, sanitatem addidit.

Ealredus, in vita S. Edwardi. Surius. Ian. Fasti Mariani.

VIII.

AMATOR CRVCFIXI

admiracionem, ob rem insolentem, formato Crucis signo exprimit.

*S.
Admira-
tionis si-
gna.*

MVLTA sunt admirantis indicia, quæ gestu dantur, sicut admirandi aduerbia, quæ ore proferuntur: nonnulla minus decora quàm vt virum grauem deceant: alia nimis à Christiani hominis tranquillitate abhorrentia. Vnum omnibus æquè conuenit, quod infrequenti est vsu, videturque esse antiquissimum, CRVCIS efformatio. Eius exemplum singulare habemus in Pontifice Maximo.

*In Socie-
tate IESV
turbati-
uncula.*

*Paulus
IV. Pons.
Max.*

ANNO M D. LVII. post mortem IGNA-
TII Fundatoris, cum Vicarium ageret
Iacobus Lainez, qui postea electus fuit
Generalis, fuere pauculi Romæ ex So-
cijs, qui pacem domesticam aliquantulum
turbauerunt, oblato Pontifici Paulo
IV. libello supplicis in quo querelæ con-

NE DARE

tinebantur. Pōtifex cognitionem causæ commisit Cardinali Alexandrino, qui deinde Pontifex creatus, Pius V. est dictus.

Is, factā potestate dicenti illi, qui inter concitatores tumultus non fuerat postremus, audiuit inter cetera, quod Vicarius sibi pœnam iniunxisset, ob causam, quam non mereri pœnam iudicabat: id ille nimirum ægrè ferebat. Quæ fuit Cardinalis: quam tibi pro ea re pœnam imposuerunt Patres? Tum delator confidenter: ut semel, inquit, Orationem Dominicam, semel Salutationem Angelicam pronunciarem.

Hic verò stomachatus recti ac seueri vir ingenij Alexandrinus, verat verbum addere, ableque ex meritis iracundè dimittit. Quæ mox cum enarraret Pontifici Cardinalis, dicitur Paulus admirans, & auersans insignem cæcitatem, quod solemus vulgo in rebus maximè ab opinione abhorrentibus, signum CRVCIS sibi figurasse.

At, cur id faciunt Christiani? (omitto venerationis significationem, quam semper habet apud bonos CRVCIS formatio) an ut indicetur, per auxilium tamen haud exiguum, tam sibi mirum videri id, quod fit aut dicitur, quam mirum.

Pius V.

*Signum
Crucis ad-
mirantis.*

Auersans

Venerantis.

*Obstupes-
centis.*

20 CHRISTVS CRUCIFIXVS

mirum auribus accidit, Dei Filium in
CRUCEM actum esse?

*In historia Societatis IESV, tomo 2. Fran-
ciscus Sacchinus lib. 1. n. 86.*

IX.

AMATOR CRUCIFIXI

*ad Crucem suam, in quâ figendus, cursu
contendit, & cum cantu.*

9.

IAPONICI
Martyres.

ANNO M. D. XCVII. in Iaponiâ

XXVI. Christiani Meaci auriculâ
mulctati, Nangalaci in CRUCEM acti ac
lanceis sunt confossi. Erant inter hos
sex ex D. Francisci, tres è S. Ignatij fa-
milia, ceteri diuersæ conditionis ma-
gni & parui. Ex his LVDOVICVS anno-
rum XI. qui emittendus erat è vinculis,
si fidem fecisset missam. Respondit au-
tem nolle se stultum mercatorem age-
re, & momentum immortalitate mu-
tare. In loco supplicij suam tibi CRU-
CEM monstrari voluit, ad eamque, velut
ad cupedias cursu contendit. Cælo de-
nique in cursu iam propior, oculis to-
toque corpore gestiente, ad illud vide-
batur euolaturus, nisi vincula prohi-
buissent.

LVDOL-
CIVS XI.
annorum.

Currit ad
Crucem.

ANTONI-
VS crucifi-
gendus
cantat.

Geminus huic ANTONIVS cantu in-
uitavit ad CRUCEM socios, & Davidis
verba: *Laudate pueri Dominum*, melior
cygnus

cygnus insonuit. Idem fuit omnium ad
CRUCES suas currentium certamen: ean-
dem ē CRUCIS cathedrâ conciones vna
morientium vox, IESVM ac MARIAM
inclamantium, quæ cum à Christianis
circumstantibus redderetur, non potuit
iucundior Dei auribus Echo accidere.

*Crucifigē-
tium in-
clamarior-
nes.*

Ex Ioann. Hayo Fasti Mariani 5. Febr.

X.

AMATOR CRUCIFIXI.

*habet Crucem Christi, ut
Cathedram docentis Magistri.*

ITA Dominicam CRUCEM respicie-
bat S. Augustinus, & ut idem alij fa-
cerent, dicebat a: *Lignum CRUCIS, in quo
fixa erant membra PATIENTIS, etiam ca-
thedra fuit MAGISTRI DOCENTIS.* Et S.
Thomas Aquinas eodem sensu. *b. In*
quacumque tentatione inuenitur in CRV-
CE subsidium Ibi enim est Obedientia ad
DEVM, ibi caritas ad proximum, ibi pa-
tientia in aduersis, denique in CRV-
CE inuenitur doctrina, & exemplum o-
mnis virtutis. Vnde Augustinus: CRUX
non solum patibulum fuit Patientis,
sed etiam CATHEDRA DOCENTIS.
Quid docet ex hac Cathedra Doctor

IO.
S. AVGY-
STINVS.

S. THO-
MAS A-
QUINAS.

CRV-

CRVCFIXVS ? Audi prælectiunculam
nec pluribus indigebis. c.

Prælectio

Christi in

Cruce.

VOLO te addiscere perfectam abne-
gationem tui in voluntate mea sine cō-
tradictione & querela. Sequere me:
„ Ego sum Via, Veritas & Vita. Sine via
„ non itur: sine veritate non cognoscitur,
„ sine via non viuitur. Ego sum Via, quam
„ sequi debes: Veritas, cui credere debes:
„ Vita, quam sperare debes. Ego sum
„ Via inuiolabilis, Veritas infallibilis,
„ Vita interminabilis. Ego sum Via re-
„ ctissima, Veritas suprema, Vita vera, Vi-
„ ta beata, Vita increata. Si manseris in
„ vitā meā, cognosces veritatem, & veri-
„ tas liberabit te, & apprehendes vitam
„ æternam.

Christo

Crucifixo
creden-
dum.

Si vis ad vitam ingredi, serua man-
data. Si vis veritatem cognoscere, crede
mihi. Si vis perfectus esse, vende
omnia. Si vis esse discipulus meus, ab-
„ nega te ipsum. Si vis beatam vitam
„ possidere, præsentem vitam contemne.
„ Si vis exaltari in cœlo, humilia te in
„ mundo. Si vis regnare mecum, porta
„ CRUCEM mecum. Soli enim serui CRV-
„ cis inueniunt viam beatitudinis, & ve-
„ ræ lucis.

a. *Lib. de agone Christiano. cap. 11. b. cap. 12.*
ad Hebræos, c. Thomas de Kempis lib.

3. do

3. de Imitat. Chr. cap. 56. cuius præscri-
ptio: Quod nos ipsos abnegare, & Chri-
stum imitari debemus per Crucem.

DECAS II.

I.

AMATOR CRUCIFIXI

non tam studiosè semper quarit Crucem,
quàm sponte oblatam promptissimè
semper amplectitur, & portat.

II.

SUNT nonnulli, qui feruore imitan-
di CHRISTVM PASSVM, patiendi in-
strumenta vndique conquirunt, & non
nūquam supra vires sese onerant, CRV-
CES trabales humeris imponunt, flagel-
lis stellatis dorsum cadunt, nudis gra-
diuntur pedibus via non lurosa tantū &
saxosa, verū etiam spinis ac paliuris cō-
strata. Laudandus est feruor, sed optan-
dum est, vt sit secundum scientiam San-
ctorum. Non omnibus omnia conue-
niunt. Potest esse quispiam Amator
CRUCIFIXI, quamuis CRUCEM materia-
lem non baiulet, quamuis CRUCEM li-
gneam ad portandum non quærat; mo-
dò illam, quæ se offert, siue corpora-
lem, siue spiritualem, portare non recu-
set.

Instrumenta Ama-
torum fer-
uentium.

Crux,
Flagellū
Nudipe-
dalia.
Spina.

Pius

24 CHRISTVS CRVCFIXVS

*Cruces
sponte ob-
lata cur
amplexā-
da.*

Prudēter scripsit Vir doctus ac pius: *Habeu in dies ac horas, quod patiare, si ex-
ercere patientiam cupias, nec erit opus vi-
queras CRUCEM, decem pro una se ubique
offerent non quasua. Hoc ego desiderium pa-
tiendi, ac sic baiulandi CRUCEM & CRV-
CIFIXIONIS, vsumque eius cum opus
est facile quasue CRVCIBVS anteposui-
rim semper. Nam sine labore plerumque
toleramus, quæ ipsi quasuiimus mala,
sed quæ nobis aliunde inferuntur, quæ-
uis leuiores, indignabundi reiicimus. Si
quem subinde spiritus impetus rapit ad
altiora, is prudentiæ ac discretionis re-
gulâ temperandus est, & Sanctiorū haud
immodica consecrantium exemplis.*

*a. Matthæus Raderus 2. par. Viridarij SS.
c. 4. de Contemptu sui, & confirmat do-
ctrinam istam exemplo Isaaci Syri ana-
choreta, & verbis grauissimis antiqui in
eremo degentis Patris.*

II.

*12.
CHRI-
STVS re-
pellit Pe-
trū dissua-
sores
Cruce.*

AMATOR CRVCFIXI
*dissuasorem Crucis, ac Crucifixionis acriter
à se repellit.*

Hic exemplum pono Christi Domi-
ni, relatum simpliciter à Mar-
co Euangelista, a. sed diligenter
perpen-

perpensum, & suis circumstantijs paulo
fufius defcriptum à præclaro com-
mentatore hunc in modum. *b* CHRIS-
TUS Dux noster ac morum præceptor
exemplo fuo egregiè docuit, in quo ve-
ra animi tranquillitas & humilitas con-
fifteret. CRUCEM enim, CRUCIFIXVM,
inquam, cum quâ coniunctæ fuif-
fimus omnes contumeliæ, qua nihil in-
dignius, nihil infelicius, nihil grauius
putabatur, pro certo humilitatis figno
tollere voluit, atque ab eadem ipfe tolli.

*Extollit
Crucem.*

*Tollitur à
Cruce.*

*Prædicæ
Crucifi-
xionem.*

Cuius rei confilium ac voluntatem
cùm in Senatu Apoftolorum, qui cæ-
leftis Philofophiæ tertium iam annum
cæleftem Doctorem audierant, & Sa-
pientiam ex ipfo fonte Sapientiæ hau-
ferant, aperiret, fumatimque Ierofoly-
mā petiturus exponeret, quàm mox,
& quam impiè prodendus, & quàm cõ-
tumeliosè ludendus, confputandus, cæ-
dendus, condemnandus, & demum
cum latronibus in CRUCEM tollendus
effet, ita expauit, præter ceteros, ipfe
princeps facri illius Collegij Petrus, vt
Magiftrum fuum, feu potius ipfam Sa-
pientiam fibi monendam & docendam
putaret, vt hoc, & tam atrox CRUCEIS fe-
rendæ confilium abijceret. *Absit*, in-
quiebat, *à Te Domine non erit Tibi hoc.*

26 CHRISTVS CRVCIFIXVS

*Petrus dis-
suadere
conatur.*

*Argumē-
ta Petri.*

*Sensus
Gentium
Crucifi-
xionem de-
testari.*

AN ignoras Tesatu diuino Patris im-
mortalis editum? Nescis ne Te Orbis
terrarum Dominum, ac vitæ, & necis
arbitrum esse? Tūc sanctissimum, & i-
psius Cœlitibus venerandum Caput im-
pudentissimis capibus ad omne genus
ludibrij offeres? Quid homines, qui tuā
hucusque Diuinitatem adorant, mi-
racula spectarūt, Maiestatem in Te plus
regiam coluerunt, dicent? Quorsum iā-
ti & tantorum laborum fructus, quos
tot annos sudore tuo collegisti, euadēt?
Nonne omnes in Te offendentur? om-
nes Te deserent? omnes tui conatus in
nihilum recident? Quid nostra tota na-
tio? quid rursus Iudæa? quid omnis po-
steritas cogitabit? Poterit ne sibi per-
suadere Te voluntate, non necessitate
coactum, hæc, quæ futura prædica-
mala tolerasse? Aliam quære viam ex-
pediendæ salutis nostræ, vi polles im-
mensa, rationes occurrent infinitæ.

QVid omnium, qui fuerunt innocen-
tissime de CRUCE cogitas? quod genus
mortis meditaris? An Te fugit, qui no-
sti omnia, quid de CRUCE nostra gen-
tis quid Romani, quid orbis vniuersi
sentiat? Non vides, nullum suppli-
cium esse hoc infelicius, vilius, con-
tumeliosius? Certe, intelligis, ne

nia perditissimos seruos, sicarios, latrones, parricidas, proditores in CRUCEM agi? Nonne mortis huius infamia hærebit sempiterna? Quare etiam atque etiam vide, quid de Te, tuisque consulas.

Ne Te quæso per caelestem Genitorem tuum ad eò miserè perditum cas, parce Capiti tuo, caue nostro. Da hoc pietati sanctissimæ & innocentissimæ Virginis & Genitricis tuæ, quam tuâ morte exanimabis. Da lacrymis & amoris opprimæ tuique amantissimæ Magdalene, quam dolore tuo enecabis. Da nobis, quos in disciplinam receptos tres ipsos annos caelestibus mysterijs imbuisti, quos omnes terrore necis tuæ dissipabis. Da hoc ipsum naturæ, & toti rerum vniuersitati, quæ tam fædo tristiq; spectaculo contremiscet & fatiscet. Da ipsi, cui pares dignitate potestaque caelestis Patri, ad cuius ignominiam filij contumelia, hoc est, terribilissima CRUCIS infamia redundabit. Absit ergo à Te Domine. Absit hoc à Te, Petrus iterum iterumque monet, humano suggerente sensu & prudentia, quæ stultitia est apud DEVM.

*Obsecratio
vehemens
Petri.*

*CHRISTI
responsio.*

Quid verò contrà caelestis Sapientia, increpatio? quid respondit? Tacuitne, & precibus obinrga-

cessit? sig.

28 CHRISTVS CRUCIFIXVS.

cessit? approbavit orationem? consilium mutauit? CRUCEM reiecit? Reiecit? immò verò maiori animo suscepit, Petrumque tam durè atque ynquam antea obiurgauit, subitoque compescuit, & statim subiecit: *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat CRUCEM suam, & sequatur me.* Quasi ratio vniuersæ salutis nostræ in cõtemptione omnium rerum humanarum, & vitæ humilitate, CRUCEQUE consistat. Quod sanè Dominus IESVS non tam verbo docuit, quàm re ipsa comprobauit.

a. S. Marcus cap. viii. b. Matthæus Radarius 2. p. Viridarij SS. cap. 6. de Humilitate Christi.

III.

AMATOR CRUCIFIXI
dissuadentem sibi Crucem, suamq; Crucifixionem, habet tanquam Satanam,
& à se cum indignatione amandat.

13.
CHRISTI
in Crucem
propensio.

HVe ducit Christi Domini exemplum quod multas habet circumstantias consideratione dignissimas. Postquam Christus Dominus patefecisset Discipulis Diuinitatem suam, mox docuit eos de sua PASSIONE &

MOR

MORRE: tum vt perfectè eos instrueret in fide, cuius duo sunt principia, Christi Diuinitas, eiusque Humanitas, cui adherent PASSIO & CRUX, per quam redemit orbem: tum ne videntes Christum patrac mori in CRUCE de eius Diuinitate dubitarent: tum, vt ostenderet esse congruum mori in CRUCE, ad satisfactionem pro peccatorum debito, & vt sic intraret in gloriam suam: denique vt ita incitaret sequaces suos ad ferendum post se CRUCEM.

Vt audiuit Petrus Christum de CRUCE differentem, assumens eum seorsim, *Petri d* *Crucifi-* hoc est, retrahens, & ab alijs seuocans, *xione* ne coram ijs Magistrum reprehenderet. *Christi* dixit: *Absit à Te Domine, non erit Tibi horror,* hoc: ac si diceret, vt colligitur ex Græco, propitius sit Tibi DEVS, prohibeat hoc Pater æternus, parce Tibi Christe, nam potes: quid cogitas? Tu in CRUCEM: Filium DEI vult crucifigi? ô probrum! ô dedecus!

Hæc audiens Christus, quamuis ex *Satana* amore erga se Petri prolata, ad eum *nomen.* conuersus, dixit: *vade post me Satana: scandalum es mihi* (Syrus legit, offendi- culo es mihi) *quia non sapies ea qua DEI sunt, sed ea qua hominum.* Acris increpato, & tam acerba, vt existimauerit

30 CHRISTVS CRVCFIXVS

S. Hilarius, quamuis τὸ vade post me, re-
feratur ad Petrum, tamen. τὸ Satana
scandalum es mihi, non referendum ad
Petrum, sed ad Diabolum, qui sug-
gesserat Petro, vt diceret: Absit à Te Do-
mine.

*An ad Pe-
trum refe-
rendum.*

Sciens, inquit Hilarius, Domineis dia-
bolicae artis instinctum, Petro ait: Vade
retrò post me, id est, vt exemplum sua
PASSIONIS sequatur. In eum verò per
quem opinio haec suggereretur, conuersus,
adiecit: Satana scandalum es mihi. Non
enim conuenit existimare Petro Satana no-
men, & offensionem scandali deputari, post
indulgentia illa beatitudinis, & potestatis can-
ta praconia.

*Petrus
quomodo
Satanae.*

Nihilominus reliqui Patres b. & Scri-
pturae Interpretes, τὸ Satana, iungunt
cum vade post me, totumque Petro di-
ctum arbitrantur, hoc sensu, abi a meo
conspectu, facesse hinc, recede quanto-
cunq; nam dum talia suggeris non ami-
cus mihi es, sed Satanas, id est, aduersa-
rius, & scandalum, hoc est, offendiculum
mihi praebes, & impedimentum pone-
re niteris. CRUX mihi subeunda est: hoc
salus hominum exigit, ita decreuit Pa-
ter, sic egomet, voluntarie sacrifican-
dus, proposui.

S. Hil-

S. Hieronymus. *Mea voluntas est, & Voluntas Patris, ut pro hominum salute (in Cruce Christi & ce) moriar? tu tuam tantum considerans Patris voluntatem, non vis granum vitici ca-* Crucifixio.
tere in terram, ut multos adferat fructus

Idem, Petre, (ut commentatur S. Thomas) quia contrarius voluntati meae, debis aduersarius appellari (Satanas enim interpretatur aduersarius) siue contrarius.) Non tamen, ut plerique putant, eandem Satanam & Petrum sententia condemnantur: Petro enim dicitur: Vade retrò me Satana, id est, sequere me, quia contrarius es voluntati meae. Ille autem: vade Satana, & non ei dicitur, retrò: ut sabaoth dicitur, Vade in ignem aeternum.

Causa erroris in Petro additur verbis istis: Non sapis (non cogitas, non perpendis) quae Dei sunt, sed ea, quae hominum ex affectu humano loqueris, quod suggerit humana prudentia, quod caro & sanguis, quod amor terrenus, proferens: decretum Patris aeterni perpendendum esset de Cruce portanda & subeunda, ac secundum illud cogitationes omnes & consilia referenda.

a. Matthaei xvi. 22. Marci 8. 32. b. S. Chrysostomus, Enchiridius, Hieronymus, S. Thomae.

Petrus
contra-
rius.

Idem Saba-
oth

Causa er-
roris Petri
Affectus
humani

IV.

AMATOR CRVCIFIXI

*à Christi in Cruce pendentis cogitatione
ingit pendet.*

14.
*Praxis v.
tilissima.*

ID quanti sit meriti, honoris, & gloria
apud DEVM, & quantoperè CRVCIFIXO
placeat, ac quomodo præferendū
sit multis austeritatis operibus, doce-
mur exemplo B. STEPHANI PRESBYTE-
RI, cuius est celebris mentio apud Io-
annem Moschum in Prato spirituali, v-
bi id, quod sequitur, leges.

B. STE-
PHANVS.
Presbyter.

Abbas Ioannes cognomento Mol-
bas narrauit nobis de venerando sene,
B. Stephano Presbytero, quod cū
aliquando iecur illius grauitè infirma-
setur, ex quā infirmitate Sancta illa A-
nima migravit è corpore, coëgerunt il-
lum Medici carnem manducare. Erat
autē illi frater secularis quidam, sed val-
dè religiosè, & secundum DEVM viuēs.
Factum est autem cū carnes comede-
ret Presbyter, superuenit frater eius se-
cularis, vidensque illum vescentem car-
nibus scandalizatus est, & valdè contri-
stus, quòd ex tanta abstinentia, atque
continentia, in extremo vitæ suæ tēpore
ad comedendū carnes deuolutus esset.

Mox

Mox ergo in ecstasi factus, vidit quēdam dicentem sibi: quare sic de Presbytero scandalizatus es, quia illum carnis vinci videris, quia necessitate compulsus, & propter obediētiam hoc fecit? Nempe, propterea scandalizari non debuisti, si enim merita & gloriā fratris tui videre cupis, retrò te cōuerte & vide. Cōuersus vidit fratrem CRUCIFIXVM cum Domino CHRISTO, aitque ad eum is, qui illi apparuerat: Ecce in quā gloria frater tuus est. Fuisse CRUCIFIXVM cum Christo fixū Stephanum vita eius satis indicauit, cū à CHRISTI in CRUCE pendentis cogitatione, vt vetus CRUCIFIXI Amator semper penderet. Ego, in quiebat ipse, die noctuque nihil aliud aspicio, nisi Dominum Nostm IESVM CHRISTVM in LIGNO CRUCIS pendentem.

*Instructio
pro parien-
tibus scan-
dalum.*

*S. Stephe-
nus Cruci-
fixus.*

*Cogitatio-
ne, Medita-
tione, Contem-
platione.*

Ioann. Moschus in Prato Spiritualica. 45.

V.

AMATOR CRUCIFIXI

consideratione Passionis Dominica, pauperum, quibus benè facit, ingrati tudinem patitur haud grauatè.

Hoc remedium suggestit Zosimas, nominatus in Vita Patrum, cuius

B 5

hæc

15.

54 CHRISTVS CRUCIFIXVS

ROZINAS
DIONY-
CIA.

*Ingratus
pauper.*

*Crucifixo
perpassio-
nis pen-
sanda.
Mansue-
tudo ne-
cessaria.*

*Reddit
impertur-
babilem,*

hæc est relatio. Peritiam à B. Dionysia se
præsente stipem, illamque pro ratione
facultatum suarum impertitam esse pe-
centi subsidium, sed illum, quod pro spe-
minus accepisset, cepisse inhumanè cõ-
uiriari illi, & de me illaque dicere, quæ
præter omnem erant honestatem. Indi-
gnata & incitata Dionysia voluit vltum
ire tantam iniuriam. Quod ego sentiēs,
quid tibi vis, inquam, Domina tibi que
insidiaris? Omnem enim virtutem ab a-
nimo excludis. Quid dignum ijs susti-
nebis, quæ pro te **CHRISTVS CRUCIFI-**
XVS sustinuit?

Meministi, Domina, quantâ vim o-
pum, veluti stercora, dissiparis? Quod si
mansuetudinem tibi nō comparaueris
perinde eris, ac Faber ferrarius, qui mas-
sam ferri tundit, & nullum inde vas cõ-
ficit. S. Ignacius, Mansuetudinem, in-
quit, volo, qua omnis vis & potestas
Principis huius mundi enervatur. No-
ta res est contemptus mundi, nulla re
perturbari. Est qui multa auri pondo, &
talenta contemnit, & afficitur vnâ aci-
culâ, cuius gratiâ commouetur, & loco
talenti colligit spinam, efficitur manci-
pium acus aut enculli, aut pallij aut li-
bri, nec est seruus Dei, sed illius, quod
amat. Præclare dixit ille de Sapientium

charo

choro: quot vitia animi, tot domini. Ecce
Apostolus, & à quo quis superatus est, hu-
ius & servus est. His auditis Dionysia e-
mendata, & admirata: inuenisti, inquit
bat, DEVM, quem desideras.

2. Petri 2.19.

VI.

AMATOR CRUCIFIXI

non tantum est Admirator, sed multis ma-
gis Imitator Passionis Dominicae.

16.

QVIS non admiretur CHRISTVM DEI *Admiratio*
Filiū vitam omnem suam in sum- *Crucifixio*
mā rerum egestate in maximā corporis *facilis est*
acerbitate, in incredibili aduersitatum *enilibet*
tolerantiā traduxisse? nocturnas in mō-
tibus egisse vigilias, diurnis laboribus
fatigatum non habuisse vbi caput recli-
naret, quadraginta dialem sustinuisse
inediā, continuis ambulationibus, con-
cionibus, disputationibus infregisse vi-
res? denique per famem, sitim, contu-
meliarum perpeffiones assiduas, vincu-
lorum iniurias, flagellorum plagas, ad
CRUCEM conuolasse, ac cum tanta apud
plebem infamia fuisse voluntariē CRV- *Christus*
CIFIXVM? *magis ad*

Quis hæc non miretur magis, quā ce- *mirabilis*
tica Philosophorū patientiam, Gym- *quā vllus*
nosophistarum tolerantiam, Masinista *Philoso-*
rum, phusc

36 CHRISTVS CRVCFIXVS

*Imitatio
Christi.*

rum, Seuerorum, Spartanorumque la-
bores immodicos? Sed non tam Admi-
ratio probat Amatorem CRVCFIXI,
quàm imitatio. Multos habet Christus
admiratores Passionis suæ, paucos imi-
tatores: multos, qui vidēt CRVCFIXVM,
paucos, qui crucifigūtur cū CRVCFIXO.
Si quis vult venire post me, inquit CRV-
CFIXVS, abneget semetipsum & tollat
CRVCEM SVAM & sequatur me, id est, i-
mitetur me. Quod protulit Christus, tā-
quam axioma propriū suæ scholæ, post-
quam Petrus dixisset: Absit à Te, Domi-
ne, non erit tibi hoc. Quasi Christus re-
sponderet, inquit D. Chrysostomus: b

*Officia I-
mitatoris
Christi.*

Tu, ô Petre, dicis mihi, Propitius esto Ti-
bi (parce vitæ tuæ) ego autem dico tibi,
quoniam non solum prohibere me à PAS-
SIONE nocivum tibi est, sed neque saluari
poteris, nisi patiaris, & moriaris & vitæ
abrenuncies semper. Tibi omnibusque
mihi caris edico, Petre, & moriendū es-
se mihi in CRUCE ex decreto Patris, &
hāc mortē ac CRUCEM cuiq; fidei imi-
randā esse, si meus affecla & discipulus
haberi velit. Tria autem præcipit, ut
cōmentatur D. Chrysostomus. Primum
est, Abneget semetipsum. Secundum, Tol-
las CRUCEM. Tertium, Sequatur me.

Imitatio

Hæc sunt officia Imitatoris CRVCFIXI.

RXXI.

FIXI. Ad quæ nō cogit Christus nec vim *Christus*
 infert, inquit idem S. Chrysostomus, sed *ad imita-*
 volentes inuitat, eoque vehemētissimè, *tionem.*
 quia blandissimè, sicq; efficacissimè al-
 licit. Nam non proponit vel exigit nisi
 imitationē & sequelam. Dicit enim, *Ve-*
nite post me. Quid est hoc? Non eritis pri-
 mi qui glaciem hanc calcabitis: nō vos
 primi per spinas has ambulabitis: non
 primi CRUCEM conscenderis. Ego Dux
 vester coronatus ihamnis præibo: præ-
 cedentem sequimini; & sequimini illū,
 qui non exemplo solum sed adiutorio
 etiam antecedit, certus pro se & suis de
 victoria & triumpho, quem spondet se-
 quentibus.

CELEBRANT profani Catonē, quod Cato præi-
 presens militibus per arenas Lybicas ex-*militibus.]*
 stimularit singulos, ingeminando:

— pericula vestra
 pertentate meo. —

Ad CRUCEM vos voco, inquit CHRI-
 STVS, sed nihil mando, quod non prius
 exequar: nihil præcipio, cuius non me
 Ducem offero & Ductorem: acutus mi-
 liti est stimulus Imperatoris exemplū.

DICEBAT Gedeon & Dux animosissi- *Gedeonis*
 mus milites suos ad præliū contra Ma- *inuitatio.*
 dianitas incitans: *Quod me facere videri-*
tis, hoc facite. Me tuba clangente clangi-

38 CHRISTVS CRVCFIXVS

rote & vos: Me clamante, Domino &
Gedeoni, clamatore & vos: Me lagenam
meam fangente, frangitore & vos ve-
stas. Me laua manu lampadem tenēte,
tenerote & vos. Me manu dextra tubam
tenente, eamque porro inflante, tene-
tore similiter, & inflatote etiam vos.
Me meo in loco stante, state & vos in
vestro singuli.

Gedeon
typus
Christi.

Quid verus noster Gedeon, Mada-
nitatum infernalium terror ac proflig-
gator? Quod me videritis facere, hoc facite.
Si quis vult venire post me, abneget semet-
ipsum, & tollat CRUCEM SVAM & sequa-
tur me. Me CRUCEM MEAM baiulante,
& vos vestram baiulare, Me cum CRU-
CE mea montem Calvariae conscenden-
te, & vos cum CRUCE vestra montem
Patientiae conscendite. Me in CRUCE
mea spiritum meum Patri commen-
dante, ac tradente, & vos in CRUCE ve-
stra spiritum vestrum Patri commen-
date ac tradite, veri Amatores quia I-
mitatores CRVCFIXI.

a. Matthai xvi. 24. Luca ix. 23. Marci
viii. 34. b. Commens. in Mattha. 6.
Iudicium vii.

VII.

AMATOR CRUCIFIXI

in columnâ, velut in Cruce, Christum dis-
ta Passum, Columna alligatum, tan-
demq; Crucifixum mundo
exhibet.

Id fecerunt ad stuporem orbis olim *Stylites*
Viri quidam religiosi, dicti *STYLI-*
TES, quia Columnam (quæ Græcis
dicitur *σύλος*) insistebant, seu in Co-
lumna, aut supra Columnam degebant. *Columnæ*
Eius forma fuit, ut est verosimile, ro- *mansuræ*
tunda, altitudo varia: primò, aliquot
pedum, novenum, aut duodenum, cum
aliquot cubitorum, tandem pluri-
morum: fuisse enim vicenum duum,
immò tricenum senum, postremò,
quadragenum apud Nicephorum re-
perio.

Modius, seu cella, siue domicilium *Cella co-*
Columnæ impositum, in quo consiste- *lumna*
bat Stylites, in omnem partem duos *imposita*
cubitos, seu tres pedes patebat; recto
nullo, ut liberè cœlum omne contem-
plaretur, & omnibus celi iniurijs expo-
situs, maiorem haberet tolerantia sege-
tem, indeq; auream patientia mensura.
Ianuas habebant nonnulli, nullas *Ianuæ*

40 CHRISTVS CRVCFIXVS

alij, quod tempestatis violentia parietis partem dissecisset.

Scala.

Scalæ adinquebantur, cum vel alij ad Styliam enitebantur, vel is ad alios descenderet. Quod quidem vel nunquam, vel ad summa Reipublicæ pericula deuocatus factitabat.

Columna affixus.

In Columnâ suâ QVILIBET, tanquam verè CRVCI affixus, absque Crucifixione materiali in ligno, statione æternâ se cruciabat: nec enim iacendi, vel decumbendi spacium erat. Poterat ramen sedere (vt opinor) si vellet: sedisse vllū, aliter, quàm CRVCFIXVM in altâ trabe, nullibi legitur.

Sessio.

Viuedi ratio.

Quæ fuerit in tali CRVCE viuedi ratio: an infomnis, stando semper excubuerit: an aliquando, & qualem cibum sumpserit: an quæ naturæ necessitas postulat, & lex præscribit, id quæ vbi fecerit: nam homo erat stans in Columna, tu tecum tacitus considera, & exemplo vnus disce.

Simeon Stylites.

SIMEON Stylitarum auctor primâ pueritia vsque ad tertium decimum annum ouilia sequutus, patris gregem custodiuerat, cum à tam humili stirpe ad culmen perfectionis Christianæ fuit euectus. Quod hunc ferè in modum accidit. Iuuenis templum ingressus audiuit

diuit ab Ecclesiaste, beatos, qui in præsens lugerent, eisdem enim in cœlo sempiterna consolatione perfundēdos, purasque mentes beato Numinis æterni aspectu perpetuū fruituras.

Instructus deinde à viro religioso, *In cœno-*
quomodo per regiam viam *CRVCIS* *bio anste-*
ambulando ad fastigium perfectionis *ritati de-*
Christianæ peruenire posset, ad cœno- *dium.*
bium se contulit. In eo septendiali se
ieiunio impransus & incænatus mace-
rabat: palmeo fune præduro & aspero
corpus tam arctè stringebat, vt intra
decimum diem exulcerata caro vermi-
naret, sanieq; compurresceret: tū alios
arque alios modos se torquendi adhi-
bebat, quæ speciem habebant crudeli-
tatis, & erant reuerà in se crudeles.

Solitudinis amans in cisternam arē. *In cister-*
tem descendit, vbi solus Deo operaba- *na conclus-*
tur, noctes & dies votis vnicè intentus. *sus.*
Post hæc, gurgustio foribus obstructis
clausus quadraginta dies ad CHRISTI
exemplum ieiunius perdurauit. Quem
Bassus Presbyter, exacto tempore, per-
fracta ianua offendit humi fulum, ex-
animi similē, quod nec surgere posset,
nec loqui. Reperit & decem panis orbes *Ieiunium*
cum hydria aquā continente, intactos, *quadra-*
tor enim illi Bassus in dies quadraginta *ginta die-*
dederat, *rum.*

42 CHRISTVS CRVCIFIXVS

dederat, qui spongia iacentis labra humectās spiranti sacra synaxin porrexit, & oluscula pauca cum intubis lactucis sumpsit, alterosq; quadragintadies, eadē sibi abstinentia, & deinceps duxit, donec ipsa inedia disceret inedia pati.

*Statio eo-
nina.*

Ad hoc ieiunium accedebat ingēs assidue stans labor: primis enim diebus stabat totis: deinde, cum vires inedia labascerent, assidebat: demum sessione fatigatus, postremis diebus mortuo propior, quā viuo, etiā decumbebat.

*In rupe
dedit.*

Post hæc, ad rupem præcellam, paullo amplius novē miliaribus Germanicis Antiochiā distantem contendit, in qua reliquum vitæ tempus omne consumpsit, sed non vna quadam ratione.

*Catenā
constrin-
gitur.*

Primum enim fastigiū montis, quod stadijs amplius viginti tollitur, septo, seu vallo in orbē cinxit, vinculaq; deinde ferrea viginti cubitorū adhibuit, quorū altero caput saxo ingenti curauit appendi, alterū pedi dextro applicuit, ut extra septum volēs etiam ponere vestigium non posset. EN CRVCIFIXVM Nō in ligno sed in rupe, nō clavis, sed catenis. A quibus exemit Simeonē Meletius Antiochiæ Pontifex vir prudentiæ singularis; qui negauit opus esse ferreis vinculis ei, quem Numinis amor loco-

cer-

cen CRUCE, affixisset, & affixū (CHRISTI
in super amor & imitatio) facile teneret.

Solvente ergo à pedē catenā fabro, sub *Cimices*
consuta pellicula, qua crus munierat Si. *torquens*
meon, ne aspera scabrities ferri pedem *pedem*
abraderet, vidit Melterus nidificasse ci-
micū sordes, quæ assidue Simeonis nō
prohibentis pedē depascebant, eū facile
manu cōpressa pelle oēs posset necare.
Sed contēpsit minutarū bestiolarū mor-
sus, quamuis molestos generosa Simeo-
nis virtus, tanq̃ per minoris malitolerā-
tiā ad maiora patiēda animū erudiret.

TANDEM eo ipso in loco, quem vallo *Columina*
munierat, in montis vertice columellā *altitudinis*
erexit (quā CRUCEM dicere possis) nō al- *varia*
tiorē pedibus nouem; mox alterā tanto
excelsiorem; postea, viginti duorū cu-
bitorum; ac postremam sex & triginta:
quamquā alij surrigant ad quadraginta,
vt pedes esset alta sexaginta: tot enim
efficiunt cubita quadraginta.

Hanc ille Columnam, velut CRUCEM *Columinā*
suam, postquā ascendit, nunquā assedit *ut Crucē*
amplius: sed prima quadraginta diali *ascendit*
statione trahi se alligauit, vt ad CRUCEM
alligati fuēre multi martyres: corpus
verō ita funibus adstrinxit, vt in solū nō
posset defluere: alteris deia iā liber cœ-
lesti tantū virtute nixus constitit: ac ita
deit.

44 CHRISTVS CRUCIFIXVS

deinceps per omnes vitæ annos, quoad vicina sibi sidera, post mortem attingit, in assiduo standi labore se cruciavit: nec somno vnquam indulgit, nec assedit vnquam, nec solo corpus prostravit, nec cibum gustavit, nisi die Dominico, nec amplius, quam in sacra Eucharistia porrigi solet ad sacram mensam accumbenti.

*Stat vno
pede, vt
ciconia.*

Immo, sæpe rotas noctes, cum festus dies immineret, protensis in cœlū manibus immotus consistebat, cœlumque assiduis votis pulsabat. Et quod omnem fidem excedere videtur, toto anno, ciconiarum ritu, vno duntaxat pede totum sustinebat corpus, si vera Antonius eius discipulus tradit.

*Incurua-
tio su-
penda.*

Frequenter cum DEVM adoratione veneraretur, corpus adeò incuruabat, vt fronte pedes contingeret: & fuit, qui intra breue tempus numeraret adorationes huiusmodi cum corporis totius inflexione mille ducentas quatuor & quadraginta.

*Ad modū
circuli.*

Res mira, hominem eius ætatis potuisse corpus ad modum circuli, velut in orbem cogere, & ore pedum vestigia libare, quod ægrè etiam tenui corpore faciunt adolescentuli, cum sessitando manibus pedum digitos conantur ad

os intorquere. Minuit admirationem Theodoretus, cum suggerit, Simeonē non fuisse ventrosum, nec cibum gustasse, nisi vice simplici per hebdomadam, quod perinde erat, ac si nihil omnino sumpisset.

ITA SIMEON CHRISTVM PASSVM CRVCFIXVM imitatus est, donec tandem post tam longas & diurnas in Columnā excubias; ad nunquam terminandam quietem Beatorum per mortem quæ CRVCFIXORVM omnium est optata in hac vita meta, peruenit.

Hæc aliæque ex Theodoro, Eusebio, Metaphraste, Theophane, Nicephoro, Glyca. Menais Græcorum, & alijs diligenter collegit descripsitq; Matthæus Raderus, in Viridario SSrum p. 3. cap. 4. quod est de Stylitis, ubi plures Simeonis discipulos & imitatores reperies.

VIII.

AMATOR CRVCFIXI

pedem non extendit ad ascendendum, vel descendendum, nisi formæ præ Cru-
cis signo.

18,

ID quàm utile sit gressum promouēti, quàm gratum CRVCFIXO, quàmque *Damonis*
ingratum insidiatori infernali, licet *illusio.*
colli-

46 CHRISTVS CRVCFIXVS

colligere ex facto Simeonis Stylitzæ paullo ante laudati. Cum Diabolus inuideret Sæcti illius in omni genere virtutum profectui, & præcipue austeritati, qua stans in Columna se affligebat assidue, conuersus formâ exteriori in Angelum lucis, missum se dixit à supremo spectatore ac remuneratore Dæo, vt illum in curru Solis, quemadmodum olim Heliam ad cælum deueheret, vti digna tantis sudoribus præmia capesseret, proinde quadrigas ascenderet in cælum deportandus.

*Dæmon
aurigator
evanescit.*

Simeon precatus Numen, alterū pedem profert è statione, simulque signo Sanctæ CRVCIS, more suo, se cõmunit, cum extemplò phantasma Aurigatoris & vehiculi in ventū & auram evanescit. Quæ fraus adeò malè habuit Simeonē, vt in penā credulitatis, pedē protensum toto anno non retraxerit, sed altero solum totam corporis molem sustineret.

Hoc Simeonis factum omisit Theodoretus, quia ultima vite annis evanit, cum Theodoretus abisset, tradit tamen Anaproximus Simeonis discipulus.

IX.

AMATOR CRUCIFIXE

*Religiosus, videns ante se aceruum num-
morum, signo Crucis se muniens, velut
fossam exitialem transiit, ac
fugam cepit.*

19.

CUM in Oriente vigeret Religiosorū *Stylita E-*
in Columnis separatim vitam degē- *desseus.*
tium ascelis, STYLITA Edessa fuit, quē
Theodorus magnus eundem viris
Pontifex convenit, rogavitque, quot
annis eo in loco versaretur, & quam vi-
tæ rationem teneret, ne quid quod ad
Dei Opt. Max. laudem pertineret, oc-
cultum habeat. Hic ille suspirans, & cū
lacrymis: exponam inquit Sacratissime
Pontifex, totum vitæ meæ statum, sed
rogo quæ dicam in publicum non effe-
ras, antequam ego ē publico fuero sub-
latus & elatus.

Adolesceos cum fratre meo nata ma- *Mundo*
iore, res & spes omnes mundanas & fal- *validiss.*
laces sponte abieci; cumq; ambo in co-
nobio triēnium egissemus, quietæ soli-
tudinis desiderio capti, de consilio reli-
giosi Patris nostri in sylvā, haud procul
Babylone secessimus, specusq; illic re- *Ad specū*
pertas, non admodū inter se abiunctas se confere-
ingres

48 CHRISTVS CRVCFIXVS

ingressis, terra herbarum dapes & glandes in victum suffecit. Festis diebus contulimus vota & menfas, DEVMQUE largitorē nostrum & altorem toto sensu animoque gratijs persolutis, venerati sumus, rursūque digressi in suum vterque se latibulum recepit, & rerum cœlestium commentationibus, precationibusque vacauit.

*Ambulā-
ti per siluā
comes
Angelus.*

Quando verò pastus colligendi, vel corporis exercendi gratia per solitudinem ambulandum erat, seorsū vterque exhibat in diuersa, vt alter ab altero semper vnum milliariū distaret. Comes nobis assiduus erat consolabundus DEI minister Angelus, qui nos inceptis firmabat. Hic erat tum studiorum nostrorum in silentio pietatis & religionis cursus.

*Religiosus
frater.*

Cū vsu venit, vti die quodam nobis per vasta deserti incedentibus, viderem fratrem meum in saltu oberrantem, & nonnisi vnicū à me stadium remotū, ac paullulum procurrens, animaduertērem illum ex inopinato restitātem seseque signo CRVCFIXVS armantem, & imp locum illum ingenti saltu traicientem, quē perinde ac si laqueum transiliret, suūque in spelæum reuerrentem. Demiratus ego, cur se frater CRVCFIXVS designasset, quid

*Signum
Crucis
ante saltū
se munuit.*

quid nam metuendum sibi vidisset,
quid post CRUCEM factam illa celeri fu-
ga & saltu corporis voluisset, lustrandi
loci causa progressus, volebam nosse
quid accidisset fratri.

Veni & inueni ingentem illic aurum *Aurum*
ceruum, fusisque ad DEVM precibus, *ceruus in*
exutum pallium auro induo: impleo *usum sa-*
que adeo ut vix oneri ferendo essem, *erum con-*
quod clam fratre in meam latebram in- *mersus.*
tuli. Ab eo deinde in urbem, comparo
locum religiosorum habitationi acco-
modatam: molior templum, omni que
sacro cultu exorno: condo monasterium.
in eo que religiosos omnino quadra-
ginta colloco: addo ad agros curandos
nosocomium: augeo cœnobium, & va-
letudinarium annuo censu. Præficio re-
bus omnibus curatorem rerum guarum
& industrium: ex reliqua pecunia bis
mille aureos relinquo dimidium cœno-
biarchæ; quod supererat in miseros par-
tior: mihi ad usum nec vnum denario-
lum retineo: recens conditæ ædis Præ-
fecto salutem dico, & omnibus pacem
& imprecatus, ad desertum & silentium
quietis fratrem, quæ siturus redeo.

Dum autem per sola silvarum pergo, *Tenebris*
subit animum superba cogitatio, quæ i- *superbia*
dentidem immurmurat cordi meo, fra-

50 CHRISTVS CRVCFIXVS

rem meum, hominem antiquum & nimio perè simplicem esse, nescireque litteras, qui vti pecunia non potuerit, & tantæ rei iacturam fecerit: me præclare rem gessisse, & magno consilio opus Deo gratissimum instituisse.

*Angelus
reprehens-
dens.*

Accedebam interim paullatim ad exercitationis nostræ palæstras, & cubilia, etiam eminus germani mei antrum spectanti, cum multuosisque superbæ moribus fluctuanti, meque fratri, tanquam sapientiore & sanctiore præponenti, occurrit ille familiaris nobis ab exordio coeptæ asceseos Angelus, & me atroci conterritans vultu, quid vanâ, inquit, tumes gloriâ, tibi que de re, tanquam præclare gesta places, plaudis que? Ego tibi veriora veris denuncio.

*Præfertur
auri con-
tempnor.*

Omnes tuos labores, tantique temporis curas & sudores, omnes Ecclesiarum substructiones, molitiones monasteriorum, & Xenodochiorum exedificationes, auri que in miseros elargitiones, pia cautaque providentia tuo iudicio factas, non esse cum vnico illo fratris tui? CRVCE SIGNATI salu quo aggerem cumulumque illum deprehensi auri (memor paupertatis CRVCFIXI Domini non habentis v

cap

HONORATVS. 51

caput reclinaret) transijt conferen-
das.

Neque enim aurum duntaxat, sed *Saltus*
immane simul illud chasma quod inter *pauperis*
Epulonem & Lazarum intercedit, vel *anachore-*
uti pernicibus alis (ligno CRVCIS in-
structus) traiecit, & in sinum Abrahæ
iam illi desponsum quodammodo trans-
uolauit. Ille enim studuit se probare
Deo (ante oculos habens CHRISTVM,
paupertatis in CRUCE dedicatorem) tu
placere populo. Quare ille te, sine vlla
dubitatione, melior infinitis partibus
antistat. Tu contra etsi illo longè infe-
rior procul ab illius virtute abes, super-
bè tamen te circumspicis, & illum ger-
manum CHRISTI, PASSI, agonistam,
fratrem tuum superciliosè contemnis,
& vt simplici insultas.

Ergo dum vixeris illius aspectum frue- *Peniten-*
ris nunquam, & mea quoque familia- *tia XL.*
ritate priuaberis, quoad illam nouem *nonem an-*
& quadraginta annos assidue gemen- *norum.*
do, plorando, lugendoque recuperaue-
ris. Quod fecit Stylita ille Edeffenus
constantia admirabili: qui quod ger-
manum suum simplicem iudicasset,
& contempsisset, quem Saltus à CRV-
CE inchoatus CRUCEFIXO carissimum
fecerat, quadraginta nouem annos

52 CHRISTVS CRVCFIXVS

in columnâ stetit, vt peccatum expia-
ret. *a.* Absoluta tot annorum in tam du-
ra pœnitentia periodo, Angelum iterũ
vidit, tandemque è Columnâ, tanquam
è CRUCE, vt veius CRVCFIXI AMATOR,
ad cœlestia regna migravit.

a. Ex Patrico Græcorum MS. propè ad
verbum reddidit Matthæus Raderus
par. 3. Viridarij SS. cap. 14. de Stylitis.

X.

AMATOR CRVCFIXI

vt venenatos deserti serpentes, ita monstra
infernalia abigit solo digito formâ
Crucis expressâ.

20.

Religiosi.

Inclusi.

Reclusi.

Clausi.

Clausula.

Inclusi-
va.

FUIT olim genus hominum Religio-
forum omni virtutum genere excel-
lentium, qui dicebantur INCLUSI, vel
RECLUSI, vel CLAVSI, aut in medijs vi-
bibus, aut extra vrbes, in turribus, spe-
læis, casis, conditorijs, sepulcheris, alijs-
que locis abditis, quæ clausulæ dicebã-
tur, vel inclusoria, vitam agerent remo-
tam à turbis, sepulti penè antequam
mortui, mortui tamen mundo & volu-
ptatibus, degentes perpetuò in vmbra
mortis, vt mortem semper haberent
præsentem, quam discebant nunquam
metue-

metuere, quia nunquam non illi fami-
liares.

INTER hos celebris fuit MARCIANVS
CYRENSIS, qui splendore generis, quod MAR-
illustre illi fuit, & regium, neglecto, ad CIANVS
intima deserti properauit, vbi rectum CYREN-
condidit tam humile & pressum, vt v- sis.
nicum illius, nec ipsum totum stantis
corpus caperet, in quod se tamen, velut
in caueam, compegit. tunicam indutus,
quam tristis pilorum horror asperarat.
modus cibi in diem tres erant vnciae
panis, cum modico aquae humore ad vi-
tam tolerandam.

Progreſſu temporis duos admittit in Discipuli
disciplinam sectatores, qui sibi propter eius.
num modicas calas posuerunt. Marcia-
nus semper clausus cereum ac lumem
nullum admittit, quod illi sub noctem
caeleste sidus affulgeret, quo litterarum
characteres perscrutaretur. quantum pra-
ter Davidis odoria, & Psalmos haberet
nihil.

EVIT cum e proxima solitudine in- Serpens
mens Serpens immineret, qui exitium imminet,
omnibus minitabatur: atque discipuli
quidem ipsius terribi exanimati que ful-
gam spectabant: Marcianus autem fidu-
cia in CRUCIFIXVM plenissimus, solo
digito forma CRUCIS expressa, monstrum

54 CHRISTVS CRVCFIXVS

*Signo Cru-
cis interit.*

Spiritu afflatum, subito, non sequus ac stipulam igne correptam disiecit, ut crepans in multas partes rumpere-
tur.

*Donis So-
roris reij-
cie.*

Quo modo erga domesticos ac co-
gnatos se habere debeat Mundo CRV-
CFIXVS ostendit egregie Marcianus.
Venerat ad illum soror cum parvulo fi-
lio, apporatis alimentis ascetæ Sancto
opportunis: sed Marcianus sororem nec
ad aspectum quidem admisit; ne potu-
lum salutavit; ex allatis obsonijs nihil
attigit, Sed urgente sorore, ut recipe-
ret necessaria ad victum apportata:
Quomodo, inquit, ad nos profecti tot
coenobia quæ in itinere occurrebant,
indonata transistis; facessite ergo cum
vestris donis, propter sanguini propin-
quitatem oblatis non CHRISTI CRV-
CFIXI causa allatis.

*Ex Menais Græcor. 2. Nouem. Raderus
par. 3. Viridar. SS. fufius Theodoretus
lib. 3. & Eccles. hist. lib. 4.*

DECAS III.

I.

AMATOR CRUCIFIXI

Cruce munit Cor, ut desperationis spiritum pellat, & tempestates animi sedet.

217

VIRGO Germana genere nobilis, indole præclara, DEVM vocantem sequuta, ut per regiam CRUCIS viam ad CRUCIFIXI gloriam perueniret, superæis maternis, paternisque blanditijs, Sponso cælesti se addixerat, domicilio ad vitam religiosam ducendam condito, in quo seorsum ageret. Ibi à Sacrorum Antistite initiata, & flammeo virginali recta Inclusam egit, & aliquamdiu, maxime primis quasi tirocinij diebus pacatè admodum vixit, Deo sibi que vacans.

*Nobilis
Virgo in-
clusam
egit*

Mox recentem ascetiam aggressus Cacoda-
insidiator hominum turbauit mala-
ciam interiorem graui retricaque tri-
sticia, quæ molesta solet esse ac peri-
culosa solitariè agentibus. & fuit sa-
nè huic circuncolæ, quæ illius fructi-

bus adeò fuit pressa, vt penè ad desperationem deueniret. Cogitabat Caco-
demonis afflatu nec cælum esse, nec ar-
bitrum rerum DEVM, nec Diuos vllos,
nec etiam se hominem. Iam inuisa infe-
lici solitudo, iam sibi grauis, iam despe-
rata constantia, expediri è carcere, at-
que erumpere claustra sui domicilij cu-
piebat.

*Pater spi-
ritualis.*

Cum ecce opportunè adest Medi-
cus animi Abbas religiosus, cui Virgi-
nem sacram Episcopus curandam, solā-
damque commendarat. Iam natum ab
animo malum in corpus etiam puella
redundarat, intimasque medullas os-
suum exedebat lurida facies, & fæda
macies, tristis pallor & dubia mentis
valetudo miseram inuaserant, & propè
emaciarant; cum Pater in tempore, et-
iam serius ferè, quàm tempus exigebat,
quærit, quid viuatur, qui habeatur?

*Fehemen-
tia tenta-
tionis soli-
tariam
turbat.*

Malè, inquit illa, quid enim, malum,
hic clausa gemo? cur hic in ergastulo in-
noxia inclusa sum? quid agam, quid vi-
uam, quam obrem adsum, nescio. Per-
cussus sanè Pater, Dæi causā, inquit,
nata, hic ades, vt exacta hic sanctè vita
mortali ad sempiternam vitam, ad cæ-
lum, inquam, migres. Hic illa totum,
quod coxerat animo venenum emouēs:

Quis,

Quis, inquit, mortalium nouit, an ullū sit cælum, vel DEVS, vel Cælites? quis inde ad nos redijt? quis vidit? quis visa nobis declarauit?

Attonitus Abbas & totis artibus contremiscens: Quid, inquit, ais filia? quid loqueris? CRUCE muni cor tuum. Prudenter, cum nullum sit efficacius ad sedandas animi tempestates remediū. Verum cum illa non statim CRUCIFIXVM respiceret, nec ab ea gratiam semper paratam postularet: immo missionem acturum peteret, diceretque, Ex hac molesta cauea me quam primum expedite, exanimat tam tristis & mæsta silentij solitudo.

Conatus sanare animum Virginis ægrum ac depositum sollicitus Pater, post multa hinc inde dicta, tandem, septem, ait, duntaxat hic dies præstolare, donec ad meos redeam, atque inde ad te reuisam. Ægrè impetrauit ab ægrâ septem dierum moram.

Regressus ad suos Cænobiarcha, exposuit in cætu, quo loco essent res infelicis Virginis, rogat omnes & verò imperat singulis, vt apud DEVM Patrem, & CHRISTVM DEI Filium pro salute hominum in CRUCEM actum causam Virginis agant, orent, supplicent, nec cessent,

*Suadetur
Crucis si-
gnatura.*

*Impediunt
fuga.*

*Indicunt
tur proces-*

§ CHRISTVS CRVCFIXVS

sent, donec Numen flectant. Ipse profusus ad DAVM lacrymis adiit, vt misereri veller miseræ puellæ. Nunquam frustra itur ad thronum Misericordiæ: nunquam frustra spes in Salvatore CRVCFIXO ponitur. Virginis mentem mutauit, qui potuit, misericors & miserator Dominus.

Clausula Reuersus Abbas ad Clausam: quomodo, inquit, modò habes filia? *paullatim* *adferedit.* lius, ait illa, ac vnquam aliàs, optime Pater, tantis per hosce septem dies delibuta sum gaudijs, vt non solum omnem ab animo nubem tristitiæ absterferim, sed onerata, cumulataque lætitijs omnibus, quæ Deo sunt grates laudesque, vix me ipsam cæperim præ copia consolationis. Addit visum consolationis immodicæ scaturiginem.

Superat *uentatorē.* Exhilaratus Pater de tam felici statu restituta sibi Virginis nos docuit, quibus in simili tempestate, inter fluctus desperationis vtrendum sit remedijs nēpe, Signo CRVCIS. CRVCFIXI inuocatione, precibus, per se, perque alios ad misericordiarum Patrem fusis.

Ex Casario lib. 4. cap. 29. Raderus 3. p. Vi-
ridarij SS. cap. 5. de Sanctis Clausis.

II.

AMATOR CRUCIFIXE]

*adimpleat ea, quæ defunt Passionum Christi
in carne sua.*

22.

S. PAULVS
Apostolus

ITA honorauit CHRISTVM CRUCIFI-
XVM Amator illius sincerissimus Pau-
lus Apostolus, qui scribens ad Colof-
senses liberè profitebatur. *a. Adim-
pleo ea, quæ defunt PASSIONVM CHRI-
STI, in carne mea.* Sensus clarissimus est:
Ego patiendo in carne mea, per totum
orbem discurrendo, euangelizando, in
seruitutem redigendo, ieiunando, con-
tumelias perferendo, tormenta quæ-
cumque patienter sustinendo, adim-
pleo ea, quæ defunt passionibus, quas
passus est Christus in carne sua. Quo-
modo? dicis.

Ergo ne PASSIO ac Redemptio CHRI-
STI non fuit plena? fuitne PASSIO Do-
mini Nostri imminuta, & insufficiens?
defuit-ne aliquid PASSIONI Domi-
nicæ?

PASSIO

PASSIO CHRISTI in se fuit ple- *Christi*
na ac sufficiens, idque in superlati- *plena.*
uo: nihil illi defuit quoad valorem *Sufficiens?*
& , pretij æquivalentiam, immò, *Superabundans.*

60 CHRISTVS CRVCFIXVS.

Superabundantiam: Christus PASSIONE sua satisfecit pro totius mundi peccatis abundantissimè: persoluit lytrum, quod mille mundis redimendis fuisset sufficiens: meruit infinites plura, quàm quæ à mortalibus possent expecti.

Passioni Christi deest aliquid ex parte nostri.

Nihilominus PASSIONI Domini aliquid defuit, ac deest, non respectu sui, sed intuitu nostri: non in se, sed in nobis: non Capiti sed membris inferioribus. Quid est illud? est communicatio & participatio PASSIONIS, satisfactionis ac meritorum CHRISTI PASSI ac CRVCFIXI. Nimirum, vt Christus non tantum in se, sed & in membris suis, id est, Christianis, similia patiatur, sicque corpus illius, quod est Ecclesia, perficiatur. Sic enim sanctum fuit ab omni æternitate, decreto DEI Patris immutabili, vt CHRISTVS non tantum in se, sed in suo corpore & membris, hoc est, fidelibus, & Ecclesia pateretur, atque ita participes fierent, & quadam tenus similes CHRISTO PASSO, ac CRVCFIXO, quicumque illo, tanquam Capite suo gloriantur.

Participatio Passionis.

Pressura Christi.

In hunc ferè modum mentem Apostoli elucidat S. Augustinus, qui postquam

quam sententiam Apostoli expressisset istis verbis : *Ut adimpleam qua desunt pressurarum Christi in carne mea.* Querit, quid adimpleam ? quæ desunt ? cui desunt Pressura Christi ? Et ubi desunt ? In carne mea. Numquid aliquid pressurarum deerat in illo Homine, quod factum est Verbum DEI, natum ex MARIA Virgine ? Passus enim est quicquid pati deberet, & videtur, quod omnia. In CRUCE enim positus accepit acetum in ultimo, & ait ; Perfectum est ; & inclinato capite emisit spiritum. Quid est, Perfectum est ? Iam de mensurâ passionum nihil deest ; quia omnia, quæ de me scripta sunt completa sunt. Ergo impleta erant omnes Passiones, sed in Capite. Restabant adhuc CHRISTI Passiones in Corpore : Vos autem estis Corpus Christi & membra. In ijs ergo membris cum esset Apostolus dixit : *Adimpleo qua desunt pressurarum Christi in carne mea.*

In ijsdem membris cum sit quilibet *Quomodo* AMATOR CRUCIFIXI, conatur is strenue laborando ; peregrinando, assidue tur pressum se defatigando, noctes diesque bene rã Christi, operando, multa patiando, adimplere in se, quæ desunt Passionum Christi ; sicque patiando particeps fieri, ac

62 CHRISTVS CRVCIFIXVS

similis CHRISTO PASSO ac CRVCIFIXO.
2. *Ad Coloss. 1. 24. ibid. S. Ambros. Chrysost.
Theophylact. Oecumenius, Anselmus.
b. in Psal. LXXXVI.*

III.

AMATOR CRVCIFIXI

*Bacehanalibus Christum flagellatum. Cruce
sembruiulantem, & in ea extensum
imitari conantur.*

53.
SODALES
B.V.M.

SODALIBVS Marianis à multis annis
solenne fuit, tribus illis diebus, qui-
bus alij Dionysia agitant, aut alios ludos
exhibent, publicè in æde sacra, ante
CRVCIFIXVM vel illum amplexantes &
exosculantes flagellis in se animadu-
tere: quorum piam sæuitiam multi So-
dalitio non adscripti æmulantur. c.

*Gratum
id est Cru-
cifixio.
Sodales
Neapolitani.*

Anno
M. D. XC
VIII.

Id acceptum esse CRVCIFIXO eius-
que Sanctissimæ Mariæ exemplo agno-
uerunt Neapolitani, qui ita ad nos per-
scripserunt. Cùm Neapoli Sodalitio qui-
dam ex Mechanicorum cœtu, supra
modum cadendo processisset, & non
nihil valerudinem oblæsset, ut à victu
parando diebus aliquot impediretur,
quàm primum potuit piscatum profe-
ctus est: Et secum: O Virgo, inquit, iactū
ad

adiuua; vt res familiaris damnum, Filiij
tui dira Passi, & Matris Dolorosa causa
acceptum (ita dixisse aut sensisse haud
est improbabile) piscium copiam at-
traxit, quantum eo loci nunquam coe-
gerat.

Neque templo se continuerunt A- *Sodales*
matores CRUCIFIXI. etiam ad aliorum *Brixien-
dementiam corrigendam egressi sunt.*
Consueuerant Brixienfes Sodales, & *Anno*
quodammodo ex lege factitabant, vt *M. D.*
vesperi eius diei, quo Bacchici maxi- *LXXX*
mè per urbem insaniebant, longissimo
ordine, & cum face plurima ad sa-
cram ædem, Eucharistiamque ado-
randam, flagellis instructi, CRUCE præ-
uia, cum corporis supplicijs procede-
rent.

Verùm postea etiam in plateas pu- *Anno*
blicas se contulerunt. Nam cum in- *M. D. XXV.*
numeripersonati totam urbem percur-
rerent, insanixque quàm plurimi lita-
rent, ægrè id scilicet passi sunt PASSIO-
NIS DOMINICÆ cultores. exi-
mij Sodales, nugas illas ac ludrica præ-
æternis haberi, & inter illa, vt sit.
CRUCIFIXI sanguinem vel blas-
phemijs impeti, vel contemptum flocci
fieri.

Igitur ad sexaginta nobilium Ado-
lescen-

*Agmen
Lxxix no
bilium.*

64 CHRISTVS CRVCFIXVS

lescentum agmen cogitur, moxque vi-
catim per urbem, ritu supplicum ire
incipiunt: pars flagris tergum eruenta-
re, pars manibus mortuorum crania
præportare, pars CHRISTI PATIENTIS
instrumenta ostendere. Repressit id spe-
ctaculum multorum licentiam. Ec-
cuenit, ut sic præcedentibus agmen
lymphaticum occurreret, hominum
viginti quinque. Stupere hi nouo con-
cursu, alia Orgia mirari. quid verbis
opus est? abijciunt thyrsos, personasque,
præter vnum, omnes deponunt. Tantum
valet CHRISTI PASSI, & CRVCIS, in
qua fixus ipse, representatio indeque
CRVCFIXI memoria.

- a. Robertus Turnerus. Orat. de Ebrietate,
in qua recensentur leges Bacchantium.
b. Imago primi Seculi Societatis IESV lib. 3.
cap. 9 p. 375.
c. Sotialis Parthenius lib. 1. cap. 5.

IV.

AMATORES CRVCFIXI

ad abolendam Bacchi memoriam diebus
Anticinerilibus, iucunda DEO, Angelis &
hominibus ad honorem Passi & Cruci-
fixi Domini exhibent
spectacula.

243

QVIA

Quia Christus humiliavit semetipsum **CRUCI-**
 factus obediens usque ad mortem, mor- **FIXO fle-**
 tem autem **CRUCIS**, **DEVS** exaltauit il- **stuntur**
 lum, & donauit illi nomen quod est super **genua.**
 omne nomen, ut in nomine **IESV** omne ge-
 nus flectatur, cœlestium, terrestrium, & in-
 fernorum. **a.** Magnus hic est honor
CRUCIFIXI, quem Pater æternus illi
 decreuit. Hunc frequenter renouate
 conatur feruens Amator non solum fre-
 quentissimè per diem & noctem flectē-
 do genua ante **CRUCIFIXVM**, sed spe-
 ctaculo etiam exorlando, illiusque
 memoriam suscitando, maximè eo
 tempore, quo in **CRUCEM** & **CRUCI-**
FIXVM vibrantur sæpe contumeliarum
 aut blasphemiarum iacula, ut contin-
 gere solet tribus ante sacram **Quadra-**
gesimam proximis diebus.

DIGNA memoratu in hoc genere **Sodales**
 fuit pietas **Sodalium Romanorum**, **Romani.**
 quando **SOCIETAS IESV** omni artificio
 egit, ut aboleretur profana **Bacchantiũ**
 consuetudo, & populus à foro & com-
 pitis traduceretur ad templum. **b.** In eo
 Romæ splendidissimè exornato cura-
 runt molem adusque templi laqueare
 educi. Sacra nomina **IESV** & **MARIÆ** **Moles ho-**
 in aëre suspensa micabat stellis æmula: **noraria in**
 tum in orbem legebantur verba hæc, **templo Se-**
CRUCIFIXI IESV.

66 CHRISTVS CRVCIFIXVS

CRVCIFIXI honorem apud creaturas supremum indicantia: IN NOMINE IESV OMNE GENV FLECTANTVR. Nihil autem horum colere vllor nec argento, nec auro conscriptum erat, sed lampadum lumine in litterarum seriem disposito.

*Cereorum
ordo.*

Musica.

*Machina
visenda.*

*Eucharis-
tia Passio-
nis memo-
ria.*

Præter hæc, cereorum lampadumque radijs omnia illustrabantur, vt inter sidera se recipi spectatores opinarentur. Accedebant melleæ voces, & delicatissimæ flexiones musicorum, quæ animos penitus è terris abripere, cœloque inferere, CRVCIFIXO euehente poterant.

Magnificentius quid moliri fuere iidem, ad eundem finem Anno M. DC. LX. C. quando nouem florenorum millibus inextemporaneam triidui Antecinessalium solēnitatem collatis, machinam erexere in Societatis Basilica augustissima, quæ à IESV nomen habet, ad fornicem protensam, honori illius, qui in Hostiâ Sacrà, CRVCIFIXVM repræsentante superficietenus in speciebus, interiorius continente quo ad corpus, animâ, & Diuinitatem, voluit esse viuam PASSIONIS repræsentationem, & inde nunquam interituram memoriam.

Stabat hæc moles alta centum viginti

si palmos, lata octoginta, pulcherrimis *In culmine*
 statuis, imaginibus, historijs, emblemata- *ne Crucis*
 tibus ad stuporem exornata. Quis CRV- *fixi effi-*
 CEM aut CRVCIFIXVM, quo omnia *gies.*
 istiusmodi consummantur, defuisse ex-
 istimer in apice? Hæc autem cum supra
 quattuor millia flammarum ac luminū
 illustrarent, nulla tamen flamma in
 oculos spectantium incurrebat.

FORTASSE Romanorum exemplo *Anno*
 incitari Manilani in Philippinis Insu- *M. DC.*
 lis, Bacchanalium hilaritatem in ima- *VIII.*
 gine CHRISTI Domini exposita tem- *Christianis*
 perarunt, sed nō sine pompa oculos au- *Manila-*
 tesque alliciente. Ornatum enim tem- *ni.*
 plū eo apparatu, qui multorum nullū
 aureorum summā excessit. In ara maxi-
 ma surgebant columnæ miro artificio,
 quæ cū medios haberent arcus ubi Ta-
 relariū Divorum clauderentur icones,
 visu iucundū opus reddebant: tres erāt
 columnarū ordines, in quorū summo,
 quæ erat operis consummatio CHRISTI
 Domini imago cū Vexillo suo patebat.

At in media ara surgebat etiam ex *Pyxis Ex-*
 aurato opere curiosè fabricatum opus, *charistica.*
 varijs Sanctorum, Angelorumq; sigil-
 lis exornatum, in cuius summo sacra
 pyxis auro, argēto lapidibusq; preciosis
 eminebat, cuius haud dubiè fastigium

68 CHRISTVS CRVCFIXVS

CRVCE, & CRVCFIXO erat exornatum. Quando enim & vbi sine his cer-
nitur Pyxis Eucharistica?

Non refero similia alibi per orbem
vilitata ad Bacchi ignominiam, & CRV-
CFIXI gloriam, quam eius Amatores,
triduo, olim dictorum Bacchanalium,
nunc supplicationum Antecinalium,
omni quo possunt artificio dilatare co-
nantur.

a. Ad Philippens. 2. 8. b. Sodalitas Partheniensis
lib. 1. cap. 5. c. Imago primi Seculi Socie-
tatis lib. 3. cap. 9. p. 376. d. Sodalitas Par-
theniensis lib. 1. cap. 5. Vbi istiusmodi plura,
ritorio, Bacchanalibus egregia Pietatis o-
pera exercebant Sodalitates: cuius rei spore fla-
viantur: id DEVS sibi acceptum esse o-
stendit.

V.

AMATOR CRVCFIXI

tanquam bonus mercenarius abnegat se-
metipsum. Et duri Colantini iudicium suo
præfert, Cruceque impositam volens
labens portare.

25.

THEO-
DORVS
ANAS-
THORVS
TA.

B. & THEODORVS vnus ex antiquis E-
remitis Patribus est S. Pachomij officio-
na & disciplina progressus, olim à
Pachomio (nescio ob quam of-
fensam) punitus & censurâ notatus.

are

à reliquorum catu remotus fuit. Priusquam verò ab eo recederet, dixit: Pater, habeo quod transigam in Monchonse, mitte me quamprimum reuersurum.

Missus absque comite, per viam in *Lacrymas* lacrymas effusus: Domine Deus, in-*itur.* quiebat, est ne locus veniæ? possum ne redire tecum in gratiam? adhuc ne est spes salutis? Et cum ad Chenobosceum, locum, pascua anserum dictum, peruenisset, conscendit illicò nauigium, in *Nauigat.* quo Seniores quosdam offendit. Ex quibus vnus quidam apud alium incepit beatum prædicare Theodorum, sed alter, quid miserum beatum celebras? cum nondum ad gradum marginis *b.* peruenierit. Duxit ergo ei simile dicendi initium.

Colonus quidam erat durus, acer-*Parabola* bus, & molestus, cum quo nemo pote-*de Colono* rat operarum anno perseuerare. Incita-*duro, &* tus quidam ad illum profectus est, & *immiti.* suam illi operam obtulit. Bene habet, inquit Agricola; Cum dies esset, quo irrigandus erat ager, hauriamus, inquit, aquam inter noctu, non interdum ad rigandum agrum. Sapienter, respondebat mercenarius ad Colonom, vti nemo exhausta à nobis aqua nec hominum

Dura im-
perio.
I.
nec

70 CHRISTVS CRVCFIXVS

nec pecudum, nec aliorum quisquam bibat.

II.

Rursum, quando arandum erat: se-
mentem, aiebat Colonus, ita faciemus;
sulcum hunc frumento conferemus, al-
terum hordeo, tertium legumine, ac ita
deinceps reliquos agri versus. Et famu-
lus: hæc maior est, respondebat priori
sapientia, vii semen nostrum & a varie-
tate, quasi aceruus efflorescat: immò, &
fænum quoque absque semine. Tum

III.

Colonus iterum, age metamus, & de-
messâ est seges, quæ adhuc erat imma-
tura, & viridis: magnum aiebat seruus,
hoc lucrum est palea: floret enim pul-
chrè & viret. Iterum herus: ad fer mar-
gonium, & dimensum transferemus.

IV.

Hoc prouidentissimè, subsumebat fa-
mulus; sic enim & palea seruatur, & si-
mul quantus sit numerus frumenti co-
gnoscitur.

*Obsequēs
famulus.*

Posteaquam ergo illum in omnibus
probatum & obsequentem & felicitis in-
genij agnouisset, tu aiebat Colonus, de
cetero nequaquam eris è numero mer-
cenariorum, sed filius & hæres. Qua-
propter & hic Monachus (inferebat Se-
nex) poterit esse beatus, si margorium,
seu mensuram (obedientiæ) impleuerit.
Tum alter ex senioribus: similicu-
dinem

diem absoluisti; expone comparationem.

Colonus, inquit, Deus est: durus autem, quia suis seruis CRUCEM ferendam imponit, & iudicium, seu voluntatem animi cuiusque rescindit, qui illi se deuouit (Nomen est decretum: Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat CRUCEM suam, & sequatur me Matthæi xvi. Lucæ ix.) Pachomius ergo huius religiosus Pater Deo adnumerum in omnibus obsequutus illi viquequaque gratus acceptusque est. Quod si hic quoque ad Pachomij imitationem virtutem & exemplum (patientiam exercuerit) Dominum sustinuerit, (CRUCEM portauerit, se voluntatemque suam abnegauerit) erit & ipse regni celestis hæres. Hæc cum audiret Theodorus, stupebat tam dicta, quam dictorum Auctores illos: & ingressus nauem, subductos à conspectu omnes animaduertit: fuerunt enim Cælites à Deo missi ad Theodori emendationem, & Pachomij consolationem.

a. Hæc desumpta sunt ex Patrio Græcorum MS. interprete Matthæo Radero, capite de Obedientia, part. 3. Viridarij SS. cap. 6. num. 12. b. Margonium est genus mensura arida.

Applicatio
parabola.

DEVS

Colonus
durus.

Religiosus
obediens.

AMA-

VI.

AMATOR CRVCFIXE

*paterfamilias mandans quotidie dari pau-
peribus quinque nummos (ad memoriam
& honorem quinque vulnerum
Christi) ditatur.*

26.

S. IOAN-
NES ELE-
EMOSY-
NARIVS.

*Benigni-
tatis origo
qua?*

*Perplexæ
quæstio.*

*Pauperum
benefactor
à DEO nō
deseritur.*

S. IOANNES hierarcha Alexandrinus, cognomento Eleemon, seu Eleemosynarius, a. cum didicisset quempiā liberalem esse in miseros, accersitum gratulabundus percunctabatur, qua ratione ad affectum & misericordiam in pauperes peruenisset? natura-ne & ingenio ad benignitatem prouo, an coactus & vi aliqua sibi facta?

Hac quæstione aliqui perculsi, præ verecundia reticebant, quæ rogabatur, alij, quod res erat, fatebantur. Quidam ex his rogatus, in hæc verba respondit: Ego Domine, bona fide nihil do, nihil boni facio. Quin hoc ipsum quod facio, & miseris porrigo, Deus & pietas tua mihi largiuntur: ita consueui.

Eram primū durus & ferreus in pauperes. Accidit vti die quodam confusus & ad magnas reductus angustias, ita mecum ratiocinarer; nā tu si fueris

beni-

benignus in egentes a Deo nunquam defereris. Deceui igitur deinceps quotidie in mendicos *s. folles*, siue numulos quinque tribuere (intuitu, ut reor, *QUINQUE CHRISTI VULNERVM*, atque ad illorum honorē, ut apud pios Christianos fieri amat) cum autem largiri illos capissem, malus Genius me retardauit suggerens: hi folles quinque seruiunt in usum familiæ, ad olerā emēdā, aut balneum; proinde ex templo velut ē faucibus natorum subtraxi illos mendicis, nec quicquam dedi præterea.

*Tentatio
à Damone.*

Posteaquam autem animaduerti me affectu auaritiæ superatum, præcepi famulo: Tu quotidie subleges clam me, de pecunia mea numos Quinque, quos pauperibus erogabis: erat quippe trapezita, seu collybista. Seruus meum exequutus imperium, non semel quinos, sed bis quinos quotidie folles, quandoque etiam ceratia siue siliquas miseris porrexit. Atque cum ex ea re augeri nobis rem familiarem vidisset, cæpit & trimissa largiri.

*Affectus
auaritiæ.*

Miratus ego nostras ex diuina ope *Augmentum* copias, profectò, inquiebam, fili, quin *fortuna ex* que folles numulivē magna nobis pe- *elemosy-* pterunt commoda: possis iam dare his *na.* quinos, Tum mihi famulus subidens:

D

perge

74 CHRISTVS CRVCFIXVS

perge benè precari furtis meis, nam hodie non erat nobis, quo frueremur, panis. Enimuerò si fur quispiam Sanctus & iustus est, nã ille ego sum. Tunc testatus est, se non folles & numulos, sed siliquas, & trimisia erogasse. Tum Patriarcha mirificè recreatus, crede mihi, inquit, multa legi Sanctorum Patrum exempla, sed nihil vnquam huiusmodi cognoui. Nimirum, ita QVINQVE VVLNERVM sacratissimorum memoria accultum compensat in Amatores suos prodigus CRVCFIXVS.

- a. Ex *Vitis Patrum*, Cap. de eleemosynâ factâ ex alienis bonis. Eadẽ ex Patrico Graecorum Latinè verbis Mattheus Raderus in *Viridario Sanctor.* part. 3. cap. 6. n. 21.
- b. folles apud Epiphanium sunt numi minuti, aut minimi; siliquæ maiores: trimisia maiora siliquis.

VII.

AMATORES CRVCFIXI
rogantem, ut sibi praestetur beneficium spiritualitatis corporea, mittit ad Crucem, quippe officinam iatricam, & ad Crucifixum, ut ad Alexiacum.

27.

Antistes
quarum.

S. EPIPHANIUS Cypri Antistes, cum intellexisset quàm studiosus esse

pecuniæ Pontifex Ierosolymitanus Ioannes, magnamque vim arcis superaret, & nihil miseris largiretur, & quod haberet præterea ex argento & auro suppellectilem copiosam, profectus est Ierosolymam ad veneranda CHRISTI CRUCIFIXI vestigia. Epiphanium *Astutia* Ioannes ingenti gaudio complexus est, *S. Epiphanius* quem Epiphanius, uti filium alloquutus, res in quibus diuersaretur, petunt, quas splendidissimas adsignauit Ioannes, & quotidie Epiphanium ad mensam exhibuit, cum interea inopes nihil opis ab eo acciperent.

Quapropter Epiphanius, rogauit sibi *Petit mutuum* dari mutuum argentum, suppellectilem quoque preciosam, id fore dictitans illi perhonorificum, se verò suo tempore redditurum. Fecit id Ioannes non illibenter.

Accepto autem Epiphanius omni *Accipit.* argento, quod libras pendebat millequingentas (hoc est, quindecim millia Philippæorum) pactus cum argentario, argenteum illi instrumentum omne vendidit, & in pecuniam redegit, quam Epiphanius totam diu noctuque certatim in egentes *In egentes distribuit.* distribuit. Post aliquot dies Ioannes Epiphanium poposcit argentum

ac preciosam, quam mutuo dederat suppellectilem. Et Epiphanius: iustine patienter moram, & expecta, finis est mihi adhuc vsus illa ad plures alendos.

Repetitur.

Post aliquot rursus dies, cum Epiphanius cum suis staret ad eum locum, ubi salutaris CRUX CHRISTI seruatur, Ioannes, incitator, redde, dicebat, argentum, quod dedi tibi: cui Epiphanius placidissime: reddam tibi, Pater, omnia.

S. Epiphanius consummatis appetitur.

Tum Ioannes ardens iracundiâ prensus diploide Epiphanium constringensque, aiebat: non exhibis hinc sycophanta, quoad reponas mihi argentum meum: redde argentum, quod dedi tibi: redde Ecclesiæ, quod est Ecclesiæ.

Auarus excacatur.

Sed Epiphanius nihil hac contumelia perturbatus in eodem statu mentis perseverabat. Duas ipsas horas Ioannes Epiphanium retinens conuictijs lacerabat, ut omnes qui aderant, è diuturnâ standi molestia, & audiendis Ioannis conuictijs fatigarentur. Epiphanius autem nequaquam illius maledicta abiectus, inspuuit in faciem Ioannis, & momento occæcatus est, omnesque presentes ingens pavor occupauit.

Tum

Tum deinde Ioannes prostratus *Orat ve-*
 humi supplex abiecit se ad pedes Epi- *niam*
 phanij, vt illius patrocinio videndi fa-
 cultatem recuperaret. Sed Epiphanius,
 sincerus CRVCIFIXI Amator, cui lau-
 dem gloriamque omnem, non sibi vo-
 lebat deferri & adscribi, dixit Ioan-
 ni: abi & venerare SANCTAM CRV- *Mittitur*
 CEM, & præstabit tibi quod petis. Sed *ad Crucē.*
 Ioannes à vestigijs Epiphaniij non po-
 tuit dimoueri, infimis precibus Epi-
 phanium exorare conatus. Tum Epi-
 phanius, datis de cōtempnenda pecuniā
 & iuuandis pauperibus, præceptis, in
 virtute CRVCIFIXI imposuit manum
 Ioanni (videlicet, CRVCIFIXI signans partes
 malè affectas) & oculo dextro recluso
 consueta lux redijt.

Deinde Ioannes & pro sinistro de- *Emenda-*
 precatur, quod petijt, non impetrauit. *tur.*
 Nam Epiphanius, hoc, inquit, fili, abs-
 que me est: DEVS clausit tibi lumina,
 DEVS aperuit, vt visum illi, ita fecit;
 vt modestiam disceremus. Sic Ioannes
 emendatus & castigatus à iusto Epipha-
 nio, deinceps, vt decuit Sanctum, San-
 ctē se in omnibus gessit.

Ex Viris Patrum & Patrico, cap. de Elee-
mosyna facta ex alienis bonis. Raderus 3.
par. Viridarij cap 6 num. 21.

VIII.

AMATOR CRVCIFIXI

*cavet diligenter, ut non obturet aures ad
vocem Crucifixi vocantis, invitantis, ter-
rentis, hortantis, ne vicissim Cruci-
fixus aures ad illius preces ob-
turet.*

28.

Lex Ta-
lionis.Rusticus
et for concio-
nis de Pas-
sione.

NAM lege talionis agit nonnun-
quam mitissimus Dominus, post
patientiam sæpius irritatam, & in fu-
rorem versam. Domine ne ne furore tuo
arguas me. Quod contigit illi Rustico,
de quo fertur, quod nunquam adduci
potuerit, ut diebus illis, quibus Chri-
stiano ritu, in Ecclesijs de Deo eiusque
Filio, de Christi Domini vitâ ac Passio-
ne, deque CRUCE ac morte acerbissi-
ma ex Euangelijs differitur, concio-
nantem audiret; id est, Christi Passi &
CRVCIFIXI per Concionatorem voces
perciperet. Itaque tandē morbo lethali
correptus inijt communem mortalibus
viam.

CRUCI-
FIXVS
obscurat
aures.

Post obitum, delato ad templum ca-
dauere, dum Sacerdos & alij Clerici of-
ficiū funerale legendo & cantando
peragunt, visa est imago CRVCIFIXI,
manibus è ligno à CRUCE retractis

V. L. H. M.

utramque aurem occludere, ad eum modum, quo de Iudæis audire nolentibus S. Stephanum in Synagoga disputantem dicitur in Actibus Apostolicis: *Continuerunt aures suas.* b.

Interim attonitis ad tam insolens spectaculum circumstantibus, fit murmur, inquisitio, eiulatus. Tandem Sacerdos, indicto omnibus silentio, tanquam Deo afflatus hæc magno sensu grauitèr enunciat: *Vos scitis, quod iste nūquam voluit audire Verbum DEI, & ideo est nunc in manu Diaboli: propter quod DEVS (vt in CRUCIFIXI illo signo videtis) obturauit aures suas, ne audiat preces, quas pro eo fundimus.*

Quæ vt audiuerunt quia funus defuncti ad templum duxerant, statim extra sacram ædem elatum corpus cōmuni cum bestiis sepultura tumularunt.

Caueant inimici CRUCIFIXI, & frequenter perpendant, quod est Prouerbiū 1. c. *Quia vocaui & renuistis* (impoluiſtis auribus digitos) *despexistis omne conſilium meum, & increpationes meas nelexistis, Ego quoque in interitū vestrorū videbo, & subsannabo, cūm vobis id, quod timebatis, aduenerit. Cūm irruerit repentina calamitas, & interitus,*

DEVS

quosdam
non exan-
dit.

Sepelitur
in sterquil-
lino.

DEVS nō
est irritū.
duc.

80 CHRISTVS CRUCIFIXVS

quasi tempestas ingruent : quando venerit super vos tribulatio & angustia. Tunc inuocabunt me & non exaudiam (utramque etiam auriculam digitis obstruam.) Mane consurgent, & non inuenient me, eo quod exosam habuerint disciplinam, & timorem Domini non susceperint.

2. Iacob. de Vitriaco Sermone 190. Raulinus. Speculum exempl. dist. 9. LX. CCXI. b. A. flu vi. 57. c. Prou. 1. à ver. 24. usq. ad 30.

IX.

AMATOR CRUCIFIXI

Passionem Domini frequenter meditando ingreditur, tanquam Scholam Patientia.

29.

PASSIO
Gymnasia
Patientia.

TALIS quamuis fuerit tota CHRISTI vita : nam vt verè & eleganter dixit S. Cyprianus a. Omnes actus Christi ab ipso statim aduentu Patientia comite signatur : tamen in fine potissimum hoc Gymnasium aperuit ; vt rectè PASSIONI ritulus dari possit, & adfigi CRUCI, quæ ad limen erecta sit : SCHOLA PATIENTIA. Ingredere : docentem audi, non tam verbo, quam opere : omnis lectio à Patientia incipit, & desinit in Patientia : omnis repetitio, disputatio, exercitatio est.

est de Patientia. Attende diligenter.

Baptizari voluit Homo-Deus a ser-
uo. Idem mor diebus quadraginta ie-
iunauit, esuriit, cum Diabolo tentante
congressus est: Discipulis, non ut ser-
uis prae fuit; sed eos, ut collegas, & con-
tribernales tractauit: Iudam potuit lon-
ga PATIENTIA sustinere.

Extipe & perpende tolerantiam Iu-
daicae incredulitatis & rebellionis, pro-
bra, ludibria, sputamina, flagella, spinas,
palmas, nuditatem, fel, inter facinoro-
sos deputationem, falsa testimonia,
impium iudicium, silentium iudicis,
qui nec loquebatur, nec monebatur, nec
Maiestatem suam sub ipsa saltem PAS-
SIONE profitebatur, ut consummaretur
in ipso PLENA AC PERFECTA PATIEN-
TIA.

Ex post haec omnia, interfectores et-
iam suos suscipit. Quid potuit patien-
tius, quid benignius fieri? Viuifi-
catur CHRISTI Sanguine etiam qui fu-
dit Sanguinem. Talis fuit Saluatoris
Nostri & tanta PATIENTIA, quae disci-
tur in SCHOLA CRUCIS, seu PASSIO-
NIS.

In qua b traditur, & adducitur ut pe-
cuni ad victimam ille, cui legiones Angelo-
rum, si voluisset, uno dicto de caelo ad-

D' g' fuis-

fuiſſent, ne vnus quidem diſcentis gladium
in ultionem probauit. PATIENTIA Do-
mini initio ſtatim PASSIONIS in Mal-
cho VVNERATA eſt.

*Patientia
Chriſti
vulnera-
rata.*

Ingenioſum eſſatum Tertulliani, cui
hic inuoluitur ſenſus. Tanta fuit Domi-
ni Patientia, vt dum Malchus, homo
nequam & ſceleratus, Iudæ proditoris
comes, inimicus Chriſti capitalis, ſatel-
litū irruentium ad comprehendū auda-
ciſſimus lederetur, illa vulnerata fuerit.

*Schola
Crucis
Diſcipuli.*

IN hac Schola, CRVCFIXI diſcipuli
primi didicerant, poſt quam cœſi
eſſent, ire gaudentes à conſpectu Conci-
lij, quoniam digni habiti erant pro nomine
IESV contumeliam PATI. c. Eiuſdem
Scholæ prælectionibus eruditi, gloria-
bantur in tribulationibus, ſcientes, quod
tribulatio PATIENTIAM operatur, PA-
TIENTIA autem probationem. d. Quid
eſt ſupremus gradus Patientiæ.

Martyres.

Hos ſequuti ſunt in eadem Schola
Magiſterij lauream meriti Martyres,
imitatores æquè ac amatores Magiſtri
ſui CRVCFIXI, quorum alij gaudentes
ludibria & verbera experti ſunt, in ſuper
& vincula & carceres: alij lapidati ſunt,
tentati ſunt, ſecti ſunt, in occiſione gladij
mortui ſunt: alij circuiierunt in meloris, in
pellibus caprinis, egentes, anguſtiati, affli-

Alij

*Et, in solitudinibus errantes, in montibus,
& speluncis, & cauernis terra. e. Hanc
Scholam frequenta. si sapias, & breuē
tibi erit virtus perferendorum & inui-
cta, quæ tibi maximè necessaria est,
PATIENTIA.*

*a. Cyprian lib. de bono Patientia. Similia
habet Augustin. lib. de Patient. b. Ter-
tullian. L. de Patient. c. Actuum v. 41.
d. Ad Rom. v. e. Ad Hebra. 11.*

X.

AMATOR CRUCIFIXI

*Passionem Dominicam frequenter medi-
tando ingreditur, tanquam coenaculum,
in quo vnius substantia, quamuis
diuersa paratura sunt eduli-
lia omnia.*

VT PASSIO Domini est Schola & Pa-
læstra Patiētiæ, ita scitè dixeris, illā
esse Patientiæ Triclinum, immò, Culi-
nam. Quicquid enim in illa coqui-
quitur vel apparatus, quicquid apponi-
tur, quicquid manducatur, à Patientia
apparatur, conditur, infertur: & quod
magis mirum, ex vna Patientia, tan-
quam materia omnium eduliorum pa-
rantur missus, quamuis diuersissimi.

PASSIO
Tricliniū
Patientiæ
Culina.

Missus
Patientiæ

34 CHRISTVS CRUCEI XVS

Quid aliud gustauit CHRISTVS PATIENTIA, tanquam conuiuij ultimò à se instituti, aut potius à Synagoga nouerca apparati tempore, quàm cibos Patientia? Primus missus fuit ex patientiâ; sequens, licet paullo aliter conditus, ex patientiâ, tertius ex patientiâ; mensæ secundæ non aliud habuerunt, quam bellaria ex patientia: ex hac confectæ sunt saccaræ tortulæ, baccæ dulciariæ, placentulæ mellitæ, & istiusmodi alia tragemata.

Mensa secunda.

*Patientia
Sagina
Christi.*

Nimirum, vt eleganter & acurè dixit Tertullianus, a. Dominus IESVS saginari voluptate Patientia discessurus volebat. Hæc illi fuit sagina, qua pinguescere desiderabar, antequam ad Patrem se conferret. hæc illi fuit pulpa, quam appetebat, priusquam finem conuiuandicum mortalibus imponeret: hoc illi fuit pabulum delicatissimum, quo perfrui antequam moreretur, & plenissimè perfrui exoptabat.

*Conditio
eorum ef-
ficacia.*

Mirabatur olim nescio quis, b. cum exceptus esset laudissimè à suo conuiuatore, vnde illi tempore solstitiali tam multa & varia venatio, per cotlances, patinasque sparsa. Responsum illi fuit, condimentis varietatem illam & speciem ferinæ carnis ex manuere sue

sue factam. Tanta vis est condimento-
rum. Facit ex vno plura, ex simili dissi-
milia, ex amaris suauia, ex acerbis dul-
cia.

CHRISTO Patienti apponebantur, *Conditura*
fel, acetum, myrrha, sputum, clauus, lan- *Patientia.*
cea, spinæ, rhamni, paliuri. Quæ ex ijs
conficiuntur obsonia? adhibeatur con-
ditura Patientiæ, fiet sagina, in tot mis-
sus distribuenda, quot cæna ad ipalis
nulla, aut Pontificalis desideret. Hanc
artem docuit Dominus Iesus, qui *sagi-*
nari voluptate Patientia discessurus vo-
luit.

a. *Libel. de Patientia.* b. *apud Liuium*
lib. xxxv. T. Quinctius Flaminius de cœ-
nâ hospitii sui Calcidensis.

DECAS IV.

L.

AMATOR CRUCIFIXI

malum immedicabile Crucis benedictione
sanat.

31.

SVNT morbi quidam, qui nullis ab *Morbi in-*
humana arte adhibitis medicamen- *curabiles.*
tis sanari possunt: contumacius est in ijs
malum, quàm vt vlli bono cedat: cedit

D 7

tamen

86 CHRISTVS CRVCIFIXVS

ramen quamuis pertinacissimum sit, ad
conspēctum CRVCIS: cuius mira vis est
in persanandis morbis immedicabili-
bus. Quod inductione in generibus sin-
gulorum ostendi posset. Vno conten-
tus ero, quod proprio epitheto tale di-
citur.

Ouid. 2 *Vtq; malum latē solet immedicabile Cancer*
Metam. *serpere. — aiebat ille.*

Cancer. Si vllum est illius denominationis, cer-
tē est *Cancer*, quem domat, vel pellit,
aut interficit citissimē ac velocissimē
CRUCE, illius Amator, & Honorator
CRVCIFIXI.

S. DOMI- *Exemplo id docuit, qui & CRVC*
NICVS. *adhæsit semper arctissimē, & CRVCIFI-*
xvm celuit constantissimē S. DOMINI-
cvs, qui degeens Romæ, mulierem quā-
dam afflictam, morbidam arctē reclu-
sam, illustrem Dei famulam, quæque
ad portam S. Ioannis in Laterano in tur-
ri solitaria agebat, identidem visitabat:
quin & Confessionis & Venerabilis Eu-
charistiæ Sacramenta ei non rarō mini-
strabat.

BONA
monialis.

Mulieris nomen erat BONA. Cui no-
menelaturæ ita ipsa vitæ suæ modo re-
spondebat, vt eam ceu bonam, DEVS
bonus in laboribus & vitæ ærumnis
latari, in morte verò solum quierem
inue-

inuenire vellet. Putidum hæc in mam-
millis vlcus habebat, utpote quas
dudum edax Cancer depasceret, ac ver-
mes fatidissimi incoherent. Quem *Cancro*
cruciatum cum alius quislibet, quia *vexata*,
enormis erat, ferre non potuisset, ipsa
nihilominus incredibili patientia ac si-
lentio ferebat, Deoque assiduâ gratia-
rum actione benedicebat.

S. Dominicus quod eam ita mor- *Occultas*
bis vexatam, & in virtute tam so- *malum*
lidè fundatam cerneret magnoperè er-
ga ipsam afficiebatur. Quadam ergo
die postquam illam sacramentis vitali-
bus refecisset, horrendum, & purulen-
tum illud vberum vlcus sibi petijt o-
stendi. Quod etsi Bona initio detrecta-
ret, Sancti Viri tamen postulat tandem
morem gessit.

Vt ergo resectis mammillis, Domi- *S. Domi-*
nicus putidam purulentiam, aposte- *nici erga*
ma, cancerum, & vermes ex ijs scaturien- *Bonam*
tes conspexit, simul eius patientiam, & *affectionem*
animæ quietatem; eiusdem quidem
commiseratione motus est, has tamen
plagas & apostema omnibus terræ the-
sauris & gemmis prætulit, vnumque
sibi de vermibus illis proserpentibus,
quasi pretiosas aliquas reliquias dari
petijt.

Non

88. CHRISTVS CRVCFIXVS

*Bona ve-
recundia.*

*Vermis in
gemma
vertitur.*

*Vermis ex
gemma ad
Bonam
redit.*

*Crucis vis
ad Can-
cerum sa-
uandum.*

Non tamen Bona eum dare voluit, antequam ei Dominicus se reddituram promitteret. Quia iam cum tantopere se etiamnum viuam rodi accomedi gaudebat, vt si quis vermium illorum in terram diffunderet, eum ipsa suum in locum reinfereret. Quare fide prius accepta, vnum satis grandem & longum, ac caput nigrum praeferentem Dominico dedit. Vix dum eum Dominicus in manus acceperat, & ecce in gemmam pretiosissimam conuertitur. Quo viso, perculsi adstantes Fratres. Patrem suum rogant, ne Bonae lumbricum reddat Ipsa vero eum ex compromisso instantanter postulans, suam sibi petijt restitui gemmam. quod factum.

Sed dum illa Bonae redditur, in priorem vermis formam rediens, ab ipsa mammillis, in quibus enatus, & alitus erat inferitur. Dominicus vero Dominum pro illa deprecans, ei que CRUCE facta benedicens inde decessit Sed cum et turris gradibus descenderet, putida mulieris vbera vna cum vermibus omnibus exciderunt, & paulatim noua succrescente carne, paucis post diebus sanitati est restituta. Tanta vis est CRUCIS viuifica contra Cancrum morbosque omnes immedicabiles, quam exper-
perta

perita Bona non cessauit enarrare quæ
per seruum suum Dominicum, solo
CRVCIS signo adhibito, Dominus
CRVCIFIXVS mirabilia operabatur. I-
psi laus, honor & gloria in secula sem-
piterna.

*Ex Chronico FF. Prædicatorum 1. p. lib. 1.
cap. 49. Scriptore Ferdinando Castilio.*

II.

AMATOR CRVCIFIXI

*concepit Dilectum suum clavis ignitis, &
flammas ei aculantibus Cruci ad-
fixum.*

PROFECTO, clauos quibus CRVCIFIXVS
fixus fuit CHRISTVS, optimè con-
ceperis, dixerisque quisquis tenerè di-
ligis Christum, fuisse ignitos: nimirum,
tenaci, firmo, ac inflammato illum a-
more, Quod est Ecclesiastæ XII. II. A.
*Verba Sapientum sunt stimuli, & quasi
Clauis in altum defixi.* Hebræi legunt:
quasi Clauis plantati. Græci aliqui Codi-
ces habent *καὶ πῦρ ἐπιτοί, igniti,* quo-
modo etiam legit Olympiodorus, &
rationem addit: quia Clauis igniti atque
candentes facilius aliusque ligno infil-
guntur. Sanè nisi CRVCIFIXI IESV clauis
fuisse

32.
Clauis
Crucifixi
igniti.

90 CHRISTVS CRVCFIXVS

fuiſſent amore Igniti, neque tam facile Omnipotentis manus penetrarſſent, neque tam altè Cruci infixi fuiſſent, & facillimè tot irritantium, inuitantium, blaſphemantium malleis, retrorſum aſti fuiſſent. & excidiſſent.

*Igniuntur
amore.*

Vinam CLAVI, quibus configimur CHRISTO in CRUCE, timor, fides, verba, doctrinaque Sapientiæ, amore ſine candentes, firmiter conſtanterque hærebimus.

Funis putreſcit.

Fune alligamur, ſi propoſita tentatione, reſpicimus honeſtatem, & promiſſum CHRISTO factum, ac fidem ſemel datam. At putreſcit frangiturque facile funis. *b* Clavus fortius firmat, divini timoris, æternique ſupplicij; ſed non infigitur ſaè altè, ideoque facile excidit. Si accedat ignis amoris, & exardeſcat caritatis flammâ, ita ut vnus efficiaris cum DEO ſpiritu, configet te CRUCI cum CHRISTO inſeparabiliter.

*Ferrum
rubiginofum.*

*Niſi igne
candeſcat.*

a. S. Hieronymus, Salonius, Albinus in Eccleſiaſt. Lorinus & Pineda ibid. Eucherius in formulis cap. 8. b. S. Bernardus Sermone de triplici coherencia, Vincenti, Clavi, Glutini.

III.

AMATOR CRUCIFIXI

*Spectra interdum aut noctu occurrentia
signo Crucis fugat.*

33.

*Terrion-
lamenta
diei & no-
ctis.*

Nihil est efficacius contra terricu-
lamenta diurna & nocturna, con-
tra lemures hominibus infestos, con-
tra larvas strepitum excitantes, con-
tra umbras in tenebris occurrentes,
contra striges, inauspicatas volucres
stridoribus noctem funestantes, con-
tra lamias & Empusas, denique, contra
Faunos & Satyros in siluis occurrentes,
quàm SIGNVM CRVCIS. Quare quam-
primum illud CRVCIFIXI Amator, & à
spectris terrificum terrorem incurien-
tibus facillimè se liberat.

CVM A. B. PAVLVVS primus Eremita iā
centum tredecim annos vitam cale-
stem ageret in desertis, & nonagenarius
in alia à Pauli solitudine ANTONIVS
moraretur, hæc Antonio in mentem in-
cidit cogitatio, vt ipse solebat asserere,
nullum vltra se perfectum Monachum
in eremo consedisse. At illi per noctem
quiescenti reuelatum est, esse alium vl-
terius multo se meliorem, ad quem vi-
tendum deberet proficisci.

S. PAVLVVS
Eremita
primus.
S. ANTONIVS.

Itaque

92 CHRISTVS CRVCFIXVS

*S. Antonij
iter ad S.
Paulum.*

*Hippocen-
taurus.*

*Eremus
monstrorū
ferax.*

Itaque illic d'erumpente luce vene-
rabilis senex infirmos artus baculo re-
gente sustentans, cepit ire velle, quō
nesciebat. Et iam media dies, coquente
de super sole, feruebat, nec tamen à cæ-
pro itinere abducebatur, dicens: Credo
in DEVM meum, quod seruum suum,
quem mihi promisit, ostendet. Nec plu-
ra his, conspexit hominem equo mix-
tum, cui opinio Poëtarum Hippocen-
tauro nomen indidit. Quo viso, CRV-
cis impressione armat frontem, &
Heus tu, inquit, qua- nam in parte Ser-
uus DEI habitat? At ille barbarum ne-
scio quid infrendens, & frangens po-
tius verba, quàm proloquēs, inter hor-
rentia ora leuissimum blandum quasi allo-
quium, & dexteræ protensione manus,
capitum indicat iter: & sic patentes cæ-
pos, volucris transmittens fugā, ex ocu-
lis mirantis euauit.

VERVM hæc vitrum Diabolus ad ter-
rendum eum simulauerit, an, vt solet, e-
remus mostrosorum animalium ferax,
istam quoq; gignat bestiam, incertum
habemus. *b* Hoc constat, terriculamē-
tum istud, indeque terrorem, facile SI-
CINO CRVVIS fronte picto Antonium,
optimæ consuetudinis memorem su-
perasse.

Eodem

Eodem armaturæ genere vsum ad al- *Homun-*
 terius occursum non dubito. Mox e- *culæ Sa-*
 nim inter saxosam conuallem haud grā- *tyri instar.*
 dem homunculum videt ad uncis nari-
 bus, fronte cornibus asperata, cuius ex-
 trema pars corporis in caprarum pedes
 definebat. Infractus autem & hoc An-
 tonius spectaculo Scutum fidei & lori-
 cam spei, quæ nunquam sunt sine CRV- *Cruce pel-*
 ce, immò sunt CRVX ipsa, vt bonus præ- *li mon-*
 liator arripuit: nihilominus memora- *stra.*
 tum animal palmarum fructus eidem ad
 viaticum, quasi pacis obsides, offere-
 bat. Quo cognito, gradum pressit An-
 tonius, & quisnam esset interrogans hoc
 ab eo responsum accepit.

Mortalis ego sum, & vnus ex acco- *Accola*
 lis eremi, quos vario delusæ errore gen- *eremi.*
 tilitas Faunos, Satyros, & incubos vo- *Fauni.*
 cās colit. Legatione fungor gregis mei; *Satyri.*
 precamur, vt pro nobis communem *Incubi.*
 DEVM deprecetur, quem pro salute mū-
 di venisse cognouimus, & in vniuer-
 sam terrā exijt sonus eius. Talia eolo-
 quente, longæuus viator vbertim faciē
 lacrymis rigabat, quas magnitudo læti-
 tix indices cordis effuderat. Gaudebat
 quippe de CHRISTI CRUCEFIXI gloria,
 & de interitu Satanz.

Simul autem admirans, quod eius
 posset

94 CHRISTVS CRVCFIXVS

posset intelligere sermonem, & baculo humum percuziens, aiebat: Væ tibi Alexandria, quæ pro Deo portenta veneraris. Necdum verba compleuerat, & quasi pennigero volatu petulcum animal aufugit.

a. S. Hieronymus tom. 1. epist. Surius 10. Ianuar. Baronius tom. 2. & 3. Annal.

b. Hippocentaurum aliquando natum testatur Plinius lib. 7. cap. 3.

c. Sub Imper. Constantino Alexandriam huiusmodi homo vivus fuit perductus, postea occidit ex animo, ne calore æstatis dissiparetur, sale infuso Antiochiam, ut ab Imperatore videretur, allatum est, ut S. Hieronymus ibidem subdit.

IV.

AMATOR CRVCFIXI

in Mundo, tanquam in mari magno navigans, utitur Cruce, tanquam pyxidicula nautica; & navi se committens, ut in Oceano nauiget, utitur libenter versorio magnetico in formam Crucis facto.

34.
Mundus
Mare.

PRIVS illud est symbolicum: posterius contingit absque symbolo, per instrumentum, quo utuntur nautæ. A. Itaque Amator CRVCFIXI habet Mundum

dum, tanquam Mare quoddam magnum, & spaciosum manibus, ut can-
tat Psalmographus, id est, latissimum
& longissimum. Idem considerat vi-
tam humanam, eaque vitur, instar
navis, in qua ad portum tendit. Cor-
pus quoque suum velut nauem aspi-
cit, in qua nauclerus est animus. Ut
autem nauigatio in vasto ac procelloso
mari instituat, sed multo magis, ut
finaur felicit, opus est ducce ac di-
rectore aliquo cuius indicio, navis in
altum inuehatur, & in alto non aber-
ret.

Ducis officium olim præstabant vē-
ti, volucres, Polus, Cynosura. Successit
his omnibus, certissimus viæ per undas
procellosas dux, Magnes nauticus, sine
Acus nautica, seu versoria. Magnetis
virtute & affricu tincta, quæ & Pyxi-
dicula navigatoria appellatur, quæ in-
dicatâ Cynosurâ, aut Polo, maris,
certum ac rectum tramitem common-
strat.

Sint alijs viæ maritimæ duces, & in-
dices vel venti perturbationum animi,
amor, odium, spes, hisque similes; vel
volucres vanitatis; vel honoris Polus,
vel voluptatis Cynosura; Amator CRV-
SIFIXI, non alio vitur instrumento
quàm

*Duces in
mari.*

Venti.

Volucres.

Polus.

*Magnos
nauticus.*

*Pyxidicu-
la.*

*CRVX in-
strumentū
instrumē-
torum.*

96 CHRISTVS CRVCFIXVS

quàm CRVCE, siue ad directionem nauigationis suæ, siue ad cuitationem scopulorum latentium, siue ad contemplationem Cynosuræ suæ, quæ non est alia, quàm honor CRVCFIXI. CRVX est illi Magnes nauticus, pyxidicula magnetica, acus versoria.

CRVCIS
usus ad omnia.

CRVCE si utatur, facile explorabit ventos, id est, afflatus aut spiritus inter-nos ad nauigandum utiles, vel perniciosos. CRVX illi ostendet, quomodo murandus sit maturè nauigationis cursus. CRVX dux erit ad verrendam nauē à peccato ad gratiam, à vitio ad virtutē, à malo ad bonum. CRVX dirigit nauigationem procellosissimam à Mundo ad statum religiosum. CRVX detegit scopulos latentes errorum & criminū. CRVX perducet ad portum felicitatis in nauigatione vltima ē vitā ad mortem, aut potius, à morte vitali, ad vitam immortalē; vel à vitā hac ad alteram, à temporaneā ad æternam.

Pyxis nautica per modum Crucis.

QVONIAM autem in hac nauigatione symbolica, siue allegorica, tantum habet præsidium à CRVCE Amator CRVCFIXI, si contingat illum aliquando, per mare nauigationem reuera instituerē; ad quam necessarium est instrumentum illud, quod vocatur Pyxis nautica,

in qua

in qua est versorium magneticum; curat non solum, ut hoc insigniatur CRVCULA in opposito cuspidis, verum etiam totum componatur in formam CRVCIS.

Et sanè, reperiuntur subriles Philoso- *Versorium*
phi, atque in Arte magneticâ minimè *forma*
rudes, qui existimant, ita formatum ver- *Crucis o-*
sorium, plus subsidij ad navigationem *primam.*
felicem adferre, quàm si CRVCIS for-
mam non habeat. Nam expeditius se in
Polos dirigere censetur, si excitatur ex
quattuor magnetis partibus, ex quibus
CRUX constat. Atque ita probant illi
versorium optimè fieri, & expeditissi-
mæ directionis, si componatur ex du-
plici obelo, qui se in centro interfecent
ad angulos rectos, sicque CRUCEM effi-
ciant.

Verum, etiam si nullum in hoc, ex *CRUX ad*
magnetica natura subsidium esset, ut *omnia u-*
multi contendunt: nihilominus Ama- *tilis.*
tor CRVCIFIXI, & pyxidiculam, &
versorium instrumentum format ad
modum CRVCIS, religionis causa,
quia omnia, quibus utitur, instrumen-
ta, vellet esse in formam CRVCIS com-
posita. Est enim affectus in CRUCEM
& AMOR CRVCIFIXI, ut Pietas, utilis ad
omnia.

98 CHRISTVS CRVCFIXVS

2. Legendus Sandaus, Opusculo MARIA
MAGNES, Dissertatione V. de Magnete
nautico. Nicolaus Cabeus in Philosophia
Magnetica lib. 3. cap. 5. ubi conatur
probare: Non solum inutiliter, sed omnino
perniciosè fieri versorium magneticum
in formam Crucis. Per perniciosè, in-
telligit, detrimentosè: nimirum, quod
CRVX in eo aliud nihil, quàm pietatem
commendet. Athanasius Kircherus in
Arte Magnetica lib. 2. parte. I.

V.

AMATOR CRVCFIXI

Cruce ad purgandum in festum vermibus
venenatis locum, & idcirco inhabita-
bilem vitur.

35.

S. PIRMI-
NIVS.
Monar-
chus.

Episcopus.

In Ale-
manniam
venit.

S. PIRMINIVS liberalibus artibus eru-
ditus, primum Monachus familiae
D. Benedicti in coenobio S. Mauri Ab-
batis: deinde ad Episcopatum Melden-
sem prouinciæ Senonensis euectus est,
tempore Constantini Papæ V. ubi mox
prædicationis & efficacia & suauitate
singulari omnes longè lateque ad se po-
pulos attraxit.

Post hæc, à Sintlace, Theodorici Re-
gis Galliarum in Alemanniæ partibus
Præfecto, sanctis ipsius laboribus, &
concioni ipsa die Dominica, ex occa-
sione

sione sacre peregrinationis superueniente rogatus, ut fidei, Pastorum negligētia iam labanti in Alemannia succurreret, Romam, ipso Sintlace post sequente, pro potestate contendit. Ea obtenta, in Alemanniam peruenit.

Et cum in loco, qui dicitur Sintlaciis *Locum*
 Ovva magno cum fructu aliquam diu *venenosis*
 versatus esset, & Sintlaciis filium à sacro *simis ver-*
 fonte suscepisset, rogatus ab eodē Sint- *mibus in-*
 lace, ut templum conderet ac dedica- *cessum in-*
 ret, animum adiecit ad proximam In- *uenit.*
 sulam, Rheno lacoque Veneto ambi-
 tam, eousque vermibus venenatis, ac
 serpentibus infestam repurgandam, &
 monasterium ibidem construendum.
 Sed Sintlace objiciente, non licere lo-
 cum cuiquam adire. serpentum vene-
 nis adeò infamem, ut ne vestigium qui-
 dem quispiam possit in eâ ponere: bo-
 no esse animo iussit Pirminius: esse E-
 uangelij præconibus arma, quibus ob-
 sistant & animi & corporis hostibus:
 esse ipsidem datam potestatem, ut CRV- *CRUCE*
 ce ruti super aspidem & basiliscum am- *munitus*
 bulent, & conculcent leonem ac dra- *ambulas*
 conem, ipsique serpentibus viuificum *super aspi-*
 signum formidantibus nihil formi- *des.*
 dent.

Tum magna fide à parte Rheni
 E 2 nauis

100 CHRISTVS CRVCFIXVS

*Crucis ef-
ficacia
contra ser-
pentes.*

naugio ingressus, CRVGE lignea effor-
mata, Deoque inuocato, vt primum
hanc insulam attigit, ita omnes vene-
natos vermes, vi nominis & Numinis
CHRISTI CRVCFIXI iussit facessere, vt
tribus diebus tribusque noctibus, qua
parte enatabant, aqua vermibus coo-
perta videretur. Non procul à loco ex-
scensionis, fontem precibus impetra-
uit, potantibus, maximè, si febricitent
salutaris: mox vepreta, senticeraque cū
horridis tesquis, extirpauit, paliuros in-
urilesque stirpes euulsit, tandemque
exedificauit Monasterium, pluribus
monasticæ vitæ studio ad eum conflu-
entibus.

*Ex Chronicis Augiensibus, & litteris fun-
dationis & immissionis, Mauri Baldan-
gij opera. Plura de S. Pirminio habet
Matthæus Raderus in Bauaria Sancta.*

VI.

AMATOR CRVCFIXI

36.

*ad expiationem penitentium Crucis
signum adhibet.*

*Vsus Ec-
clesiæ Ca-
tholicæ.*

ID non vsurpatum tantum in Eccle-
siâ Catholicâ, ab antiquissimis tem-
poribus, quando in tribunali confessio-
nis, absolutionis formula pronūciatur

Ego te absoluo à peccatis tuis, in nomine
 Patris & Filij & Spiritus Sancti: verum
 etiam, quando penitentes publicè
 condonationem postulabant, & à Sa-
 cerdote obtinebant. Illustre exemplum
 est in vita S. Corbiniani Episcopi Fri-
 singensis.

CORBINIANO Romam profecto è S. COR-
 Bauariâ, fato concesserat Theodibal- BINIA-
 dus Princeps, Piltrude vxore relictâ, NVS.
 Francâ origine, formâ & nobilitate præ-
 stante, quam Grimoaldus & ipse Prin-
 cept adamatam, spreta fama, & calcata
 fraterni thori reuerentia, iustæ coniu-
 gis loco domi habebat. Vt rescioit Epi. *Minatur*
 scopus, auersatus scelus, præmittit, qui *Principi*
 semel diceret, se in Principis conspe-
 ctum neutrquam venturum, quamdiu
 probum illi adhæreat: graui addita, in-
 ter cetera, Pauli Apostoli comminatio-
 ne, neque adulteros, neque fornicato-
 res regnum Dei possessuros.

Propè fuit, vt procax fœmina vete- *Procax*
 rem Herodiadis tragœdiam repeteret, *fœmina*
 & recentia Alperidis in Lambertum,
 Geilæ in Chilianum exempla erant an-
 te oculos: nam constitit agitata esse id
 genus consilia, non ignaro periculi Cor-
 biniano, apertè professo, se Ioannis fa-
 ctum imitantem, nisi quod Herodes
 E 3 vxorem

102 CHRISTVS CRVCFIXVS

viorem fratri viuenti tulisse creditur,
eiusdem exitium non perhorrescere.

*Moneo
Corbinia-
nus.*

*Redeunt
ad mentē
priminosi.*

Pergebat nihilominus ablegatis a-
micis monere, obtestari tantum piacu-
lum quam primum à se amolirentur, va-
ria ostentata spe veniæ ad meliorem
mentem redeuntibus, & quæ pœna-
rum supplicia peruicaces breui mane-
rent. Quadraginta dies contentio te-
nuit. Mollicis tandem animis ad pedes
Episcopi ambo coniuges, humi passis
brachijs (ut CRUX formari solet) stra-
ti, peccatum confessi, detestatiq̃ue, &
diducturos incestum matrimonium,
& quæ præterea iuberet, omnia factu-
ros polliciti. CRUCE signatos expia-
tosq̃ue subleuat, multamoneos, quam
in posterum viuendi rationem, oran-
do, sobriè viuendo, pauperibus largien-
do insisterent. Cibum inde vnà sum-
pserunt.

*Surius 8. Septem. Martyrol. Rom. Aribò E-
pisc. in Vita Corbiniani, Otho Frisingen.
lib. 5. cap. 23. & 24. Marcus Velserus rer.
Boicar. lib. 4. p. 256. ex quibus Matth.
Baderus in Bauaria Sancta à pag. 63.*

VII.

AMATOR CRUCIFIXI

*Iudeos Christum crucifigentes, ut Muscas
morientes considerat; quare & suos
persequutores non pluri facit,
nec ijs cedit.*

GNOMEN illam Ecclesiastæ, *Musca* 37.
Musca
moriente
morientes perdunt suauitatem un-
guenti. & adaptat suauiter Christi in-
sectatoribus ac Crucifixoribus S. Ber-
nardus, de Passione Domini differens,
ut & eorum imbecillitatem cum no-
cendi malignitate iunctam, & Chri- *Hostes*
Christi
sti generositatem, hostes suos, tan-
quam muscas æstimantis & abigen-
tis, declararet, & CRUCIFIXI A-
matore ad pariendi constantiam ani-
mer.

Abst. inquit, Domine CRUCIFI- *Suauitas*
xvm alloquens, *ut Musca moritura ex-* *unguenti*
terminent suauitatem unguenti, quod de misericor-
tuo corpore fuit; quia apud suum tuum mi- *dia Chri-*
sericordia, & copiosa apud eum redemptio. si.
Musca moritura miseria sunt: musca
moritura blasphemia sunt: musca mori-
tura insultationes sunt, quas Tibi reddidit
generatio prava & exasperans. In ipsa

104 CHRISTVS CRVCFIXVS

*elevatione manuum tuarum pro reueren-
tia tua clamas: Pater ignosce illis, quia ne-
sciunt quid faciunt.*

*Musca
pertinax.*

Ampudens.

Brutus.

Musca pertinacissime vexant ho-
minem, adeo, vt mori potius velle vi-
deantur, quam a vexatione cessare. Ta-
les fuere Christi persecutores, tam
contumaces ad inferenda mala, vt si
moriendum ipsis fuisset, hoc potius e-
legissent, quam a cruciando Domino
cessare. Sed bono animo Amatores Pas-
sonis Dominice. Musca brevis est æui,
vt oritur subito ex putredine, sic in ea-
dem moritur ac sepelitur, Idem accidit
omnibus piorum persecutoribus.

a. Ecclesiasta. x. i.

S. Bernard. Sermon 4. hebdom. pænosa.

VIII.

AMATOR CRVCFIXI

Cruce in fronte formatâ obit.

*38.
S. COR-
BINIA-
NIS.*

HOC laudatur in S. CORBINIANO
Episcopo Frisingensi, qui placi-
dissime est mortuus. Nam quodam die,
lotus, rarusque sacram vestem induit,
sacrificium obtulit, & mysterijs perce-
ptis domum redijt. Vbi cum vinum po-
poscisset, vix gustato, fronteque CRV-
ce signata, extremum spiritum, nulla

cum

cum doloris significatione reddidit. Corpus, post triginta dies exhumatum integrum repertum est, per omnia suauiter dormienti, quam aut mortuo, aut ægrotanti similis. Et fuere in magna hominum ad spectaculum confluentium turba, qui viuere crederent.

Vita S. Corbiniani 8. Sept. Marcus Velsus lib. 4. Boica Matthaus Rader. in Bauaria Sancta. Vitus Arenbeckius in Chronicis Baioariorum. Obijt anno DCC. XXX.

IX.

AMATOR CRUCIFIXI

si sit Princeps Ecclesiasticus, ut Ecclesia bona iuraque tueatur, Cruce armatus prodit, & plus obtinet, quam signis militaribus.

39.

S. HARTMANNVS ex Canonico Ab- S. HART-
gustiniano, Episcopus Brixinensis, MANNVS
fuit morum sanctitate & gloria defen- Episcopus
sæ libertatis Ecclesiasticæ illustris. Is Brixini-
quoties cæli desiderio capiebatur, ex sis.
publicorum negotiorum pelago in vi-
cinum Nouæ cellæ, cui à MARIA Gra-
tiâ nomen indiderat, tanquam in por-
tum confugiebat, vbi cælesti quiete pa-
scebatur, & meliore diuinarum illustra-
tionum

tionum , ac consolationum nectare
mundabatur.

*Seceſſus
amator.*

*Curator
bonorum
Eccleſia-
ſticorum.
Signo Cru-
cis muni-
tus.*

Quem tamen ſeceſſum differebat, cū
Reipublicæ uſus , & amittendæ dotis
Eccleſiaſticæ periculum imminebat,
Tum Hartmannus contra Dynaſtas,
qui vel iura Episcopatus conuellere, vel
prædia, caſtra, agrosque inuadere mo-
liebantur, non clypeo vel haſta, vel co-
pijs obarmatus, ſed ſacra Myſtarū acie
cinctus, prælato Victicis SIGNO CRV-
cis, in hoſtes prodibat. Nec quiſquam
vel tam audax, vel impius & contumax
fuit, qui ſic armati auctoritate, nomine,
& fama ſanctitatis, imprimisque CRV-
CIFI Domini virtute territus non il-
lico ceſſerit; præſidiaque ab arcibus, ca-
ſtris, aut agris non deduxerit, locum-
que vacuefactum illi occupandum tra-
diderit.

*CRUCE
meruendus.*

EODem armaturæ genere meruendus,
auſus eſt contra maximum, potentissi-
mum, & inuictum Imperatorem Fride-
ricum Ahenobardum venire, quando
libertas Eccleſiaſtica operam illius ef-
ſagitabat. Nam Adriano Pontifice
Max. rebus humanis exemplo, cū de
ſufficiendo Mundi Præſule, inter Car-
dinales & Imperatorem vltimis odijs
decertaretur, & melior pars Alexandro
legi-

legitimo Pontifici adhæresceret, Imperator verò Victori triplex diadema conaretur imponere, eaque de re Fridericus ad Eberhardum Salisburgensem Archiepiscopum & Hartmannum, qui soli propè ex omni Germania Principis gratiam negligebant, litteras daret, nunquam à sententia potuit dimoueri. Et cum Imperator alios hoc nomine vexaret, proscriberet, eorumque fines omni genere cladum vexaret, huic viro pepercit, cælestem inferatus vindicem animaduersurum, si tantum Numinis amicum, & CRUCIS Amatorem offenderet. Benè cecinit de Hartmanno pius Poëta:

Constanti

Cum tremere Latium formidandasq; secures

Cæsaris horreret summus in orbe Pater,

Hartmannus contra ferrum, contraq; secures

Cæsaris intrepidus Rege pauente stetit,

Tarpeiumq; caput saxumq; immobile Cepha-

Defendit contra Cæsaris arma CRUCE. a.

CEDANT ARMATA TOGÆ, PLYS ARMIS

PRÆSVL INERMIS

a Pedro in

quo Cruce?

SÆPE potest: sed cui militat ipse DEVS:

De S. Hartmanno Radenicus lib. 1. cap. 14.

Hundius metrop. Salisb. Baron. tome

xii. Henricus Canisius tom. 2. antiq. lect.

Auſtor vite S. Leopoldi Austrij. Ex qui-

bus & MS. Cænobij Pellingani Mar-

tineus Raderus in Bavaria Sancta tome

2. p. 262. Obijt c. 10. c. LXV. 23. Decemb.

E O

ANA-

X.

AMATOR CRVCFIXI

*nunquam conqueritur de acerbitate sua
sortis coram Crucifixo, memor quod
acerbiora in Cruce passus sit
Dilectus.*

40.

*Religiosus
S. Domi-
nici pusil-
lanimis.*

contrarium displicet Crucifixo.

QUIDAM de primis Ordinis S. Domini Patribus, postquam magnæ sanctitatis vitæque purioris exemplo iam annis aliquot in Religione versatus esset, nullam tamen in omnibus Religionis exercitijs consolationem gustûque sentiebat; ita ut nec meditatio, nec oratio, nec contemplatio, nec lectio ei saperent. Quod autem multa assidue de fauoribus & gratijs, sensibusque spiritualibus, quibus alij à Deo perfundebantur narrari audiret, propemodum præ desperatione animum abijciebat.

*Conqueri-
tur coram
Crucifixo.*

Hinc quadam nocte coram Domini in CRUCE FIXI imagine se prostravit, suamque miseram sortem, & desolationem amarissime plangens hisce CRVCFIXVM verbis compellavit. Sempet Te, Domine mi, audiui & credidi, bonitate & mansuetudine omnibus creaturis antecire; vide ergo, quæso, & recorde,

cordare, me Tibi multos annos fidelis-
simè seruiuisse, tua causa plurimas tri-
bulationes esse perpeffum, meque Tibi
soli totum quàm libentissimè impen-
disse. Si vel quarta temporis, quo Tibi
seruiui, parte, tyranno cuidam immitis-
simo seruissem, iam dudum is aliquod
mibi beneuolentiæ signum ostendisset,
tum leniter blandeque me vel saltem
semel alloquendo, tum amico vultu
mibi arrendo.

Tu verò, Domine, nullum prorsus *Querela acerba.*
hactenus mihi fauorem ostendisti, im-
mò, ne minimam quidem gratiarum
earum, quibus alios præuenire soles, re-
cepi; & cum ipsa sis dulcedo, erga me
tamen durus es & centum tyrannis au-
sterior. Quid hoc est, Domine? quid ita
id fieri iubes?

Hæc dum queritur, tantum subito *Strepitus ingens.*
fragorem circa se excitari audit, tanquàm
si templum vniuersum à fundamentis
subrueretur; & super tabulata supernè
tantum, tamque horrendum tumul-
tum ac strepitum, quasi mille canes o-
mnem contignationem dentibus con-
serpissent. Ad quem horrorem conster-
natus, & propè exanimatus, cum re-
spiceret, visurus quid nam esse pos-
set; vidit ponè se terribile quoddam

MO CHRISTVS CRVCFIXVS

*Querulus
à Damone
percuti-
tur.*

& visu terribilissimum monstrum, Dæmonem scilicet, qui ferro quodam vecte, quem manu tenebat, tam grauem illi ictum impegit, ut in terram corruens exurgere in pedes non posset. Sumptâ tamen audacia ad vsque altare vicinum proserpsit, ita elumbis & fractus præ dolore, tanquam si ossa omnia fustibus contusa & luxata essent.

*Delum-
batus ia-
cit.*

Ut ergo Fratres in templum venere Primam cantaturi, & cum delumbatum ac semimortuum videre, subiti huius casus causam ignorantes, cum ad nosodochium domesticum tulerunt: trium verò hebdomadarum spacio, quo grauissimis doloribus est conflictatus, tam teter & intolerabilis odor è corpore eius prodibat, omnemque locum replebat, ut Religiosi cum curaturi & seruituri, non nisi obturatis naribus, medicamentisque redolentibus præmuniri ad eum ingredi possent.

*Culpam
agnoscit.*

Hoc tempore transacto, ut primum habere meliusculè cœpit, & pedibus insistere, stulticiam suam præsumptionem & superbiam, ante omnia expiare voluit. Hinc ad locum, in quo ante CRVCFIXVM, conquerendo coram illo, culpam commiserat, reuertit, aliquod in eo culpæ reme-

remedium quæsiturus. Quare multis cum lacrymis, seque humilians, longè aliter orate ac CRVCIFIXVM Dominum alloqui cœpit, quàm antea fecerat.

Culpam quippe suam confitebatur, *Confite-* seque omni prorsus bono indignum, & *tur deli-* pœnas potius castigationemq; prome- *sum.* ruisse censebat. Quem mox Dominus,

formata diuinitus voce consolatus est, *Consola-* hoc verborum complexu: Si cōsolationes *tionem à* aliquas & gustus in oratione quæris, *Crucifixo* ante omnia necesse est te humilè esse, *accipit.* tuā imbecillitatem ac nihilū agnoscere, teque luto viliozem, immò vermibus,

quos pedibus proteris, cōtemptibiliorem iudicare. Hac commonitione cautior factus, totum se voluntati CRVCIFIXI conformauit, perfectissimus deinde Religiosus id est CRVCIS sincerissimus Amator effectus.

Fernandus Castiglius 1. p. lib. 1. cap. 60. hister. Ord. Prædicat.

DECAS V.

I.

AMATOR CRVCIFIXI

*Somniorum ludibria. Et in ijs Diaboli
insultationes Crucis signo
dispellit.*

41.

Quos.

112 CHRISTVS CRVCFIXVS

*Nocturna
illusiones.*

QUos clarâ luce turbare satis non potest Cacodæmon, noctu aggreditur Dei famulos, quos si non permittatur vigiles in tenebris exagitare, somno pressos mirum in modum torquet. Sciunt qui experti sunt, & horrent. Multi experiuntur, sed referre deinde non possunt, nisi euigilent, & recordentur, quid actum sit: at illa ipsa recordatio horrorem incutit. Quod remedium, huius, & illius? **SIGNVM CRVCIS** ex amore **CRVCIFIXI** formatum: nullum est magis præsentaneum.

*Poppo
ABBAS.*

Expertus id est S. Poppo Abbas Stabulensis, magnus **CRVCIS** venerator, qui eius rei causâ mare traiecit, & in Palæstinam nauigauit, ut loca **CRVCIS** sacrata, & à **CRVCIFIXO** calcata visceret, & oscularetur. Postea redux in patriam, famâ celeberrimus, multorum Monasteriorum Administrator.

*Somnio in
vita sine
vexatur.*

Tandem, quò omnes tendunt, etiam infulati, ultimo exitus sui tempore in celsâ sopori indulgens, somnium Diaboli minas ei intentantis passus est: sed **SIGNO CRVCIS** facto, mox illud depulit. Interim tamen validâ vi febrium cœpit fatigari. Vnde Abbatem, quem in comitatu habebat, unâ cum ceteris fratribus ad se euocans, resolutionis suæ diem

diem imminere prædixit : ac deinde ad visitationem vñctionemque sui præfatum Abbatem hortatus est : demum cilicio se recolligens , eique incumbens in S. Pauli conuersione, quod ardentius prius desiderauerat , Spiritum Deo reddidit. Anno Incarnati Verbi c. xlviij. ætatis lxx.

*Cruce vñ-
tor moris
tur.*

Fuit Poppo magnus sui temporis CRUCIS ac CRUCIFIXI Amator Cul- torque, ad cuius honorem ieiunijs flagellisque carnem suam acriter atterebat : lacrymabatur etiam frequenter, maximè tempore sacrificij, quo potissimum Christi Passi sit representatio; adeò, vt in celebratione Missarum plerumque casulam Sacerdotalem lacrymis humectaret, interdum etiam ipsum patimētum, denique, inter cœnulam plus videretur lacrymarum, quàm aquæ bibere. Tanta erga pauperes ferebatur misericordiâ, vt præter eos, quos quotidianis sumptibus alebat, singulis Kalendaris trecentos plenè reficeret, in alios quoque benignus. Quare nemo fuit, qui non orbitatem suam in morte viri Sancti restaretur.

*Poppo
Crucifixi
Amator.*

*Pater
pauperū.*

*Everhelmus in vita. Sur. xxv. Jan. Baron.
Notis Martyr. & Tom. xii. Ann. Fran-
cisc. Harais. Lippelos. Grasius. Fasti
Mariani.*

Il. A.

II.

AMATOR CRVCIFIXI

42. *Crucis signum in labijs pingens, os claudit, & expirat.*

B. PAVLA
Romana.

Genus
Paula.

Religio.

Pietas,

Afflictione esse cum Christo. c.

corporis

admiran-

da.

QVID possit in sexu fragili amor CRVCIS, & CRVCIFIXI imitatio, docuit vna in paucis, PAVLA Romana vidua, nobilis genere, sed multo nobilior sanctitate, illustris quondam opibus & potens, sed deinde Christi paupertate clatior, Gracchorum stirps, soboles Scipionum, Pauli heres, cuius vocabulum trahebat, Martia Papyria, matris Africani vera & germana progenies. Ea ut tolleret CRVCEM suam & sequeretur CRVCIFIXVM, Romæ prætulit Bethleem, & auro tecta fulgentia informis luti vilitate mutavit. Quamdiu in corpore fuit peregrinata a. est à Domino, & voce semper flebili conquerebatur: b. *Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est. habitavi cum habitantibus Cedar, multum peregrinata est anima mea. Cupio dissolui &*

Quoties infirmitate corpusculi

(quam incredibili abstinencia, &

da.

duplicatis contraxerat ieiunijs) vexa-
 batur, hoc in ore voluebat: *Subijcio*
corpus meum, & in seruitutem redigo, ne
alijs predicans ipsa reprobata inueniar. d.
 Inter doloris aculeos, quos mira pati-
 entia sustinebat, quasi apertos sibi coe-
 los aspiceret, loquebatur: *Quis dabit*
mihî pennas, sicut Columba, & volabo, &
requiescam? c.

Post vitam sanctissimè actam, inter *Morbua*
 ra CRUCIFIXI signata vestigijs, incidit *supremus*
 tandem in grauissimam valetudinem, *S. Paulus*
 & quod optabat, inuenit, vt mortales
 deferens arctius Domino iungeretur.
 Sentiebat adesse mortem, & frigen-
 te alia parte corporis, solum animæ re-
 porem in sacro pectore palpitare: &
 nihilominus, quasi ad suos pergeret, a-
 lienosque deferret, illos versiculos su-
 furrabat: f. *Domine, dilexi decorem do-* *Desideriū*
mus tua, & locum habitationis gloria tua. *coeli.*
 Et? g. *Quā dilecta tabernacula tua, Domi-*
ne virtutum, concupiscit & deficit anima
mea in atria Domini. Et, h. *Elegi ab-*
iecta esse in domo DEI mei magis, quā
habitare in tabernaculis piscatorum. Cum
 interrogaretur, an doleret aliquid? re-
 spondit, nihil se habere molestiæ,
 sed omnia quæta & tranquilla perspi-
 cere.

Post.

116 CHRISTVS CRVCIFIXVS

*Aspira-
tiones ad
caelum.*

*Pingit
Crucis si-
gnum in
labijs.*

Post hæc obmutuit: & clausis oculis, quasi mortalia despiceret, vsque ad expirationem animæ eisdem repetebat versiculos, vt quod dicebat, vix audiri posset. Denique digitum ad os tenens, & CRVCIS SIGNVM pingens in labijs fidei Creatori, expirans animam suam tradidit, cum vixisset in sancto proposito Romæ annos quinque, Bethleem annos viginti, omne autem vitæ tempus quinquaginta sex.

a. 2. ad Corin. 5. b. psal. 119. c. ad Phil. 1. d. 1. Corint 9. e. Psal. 14. f. Psal. 25. g. Psal 83. S. Hieronymus epist. 27. ad Eusebium. Surius 27. Ianuar. Baron. No. 14 Mart. & tomo 5. Annal. Obijt Anno 405.

III.

AMATOR CRVCIFIXI

*domum quamlibet ingrediens, utensilibus
Crucis signat: & ad mensam, lances,
ac pocula.*

43.
S. VEDASTVS
Episcopus
Atreba-
tensis.

FVIT sanè liberalis in extendenda dextera, & formanda vbique CRVCIS, domi forisq; S. Vedastus, insigni vir sanctitate, & amore erga CRVCIFIXVM Dominum, postea Episcopus Atrebatensis

ensis: & probauit bonus Dominus sequentibus signis, frequentem hunc vsum signandi se & alios in viro Sancto.

Cum esset in comitatu Francorum *Signo* Regis Clodouei, qui eius Societatem *Crucis* experierat, antequam ad fidem Christianam conuersus esset, & ad S. Remigium Rhemorum Episcopum properaret, obuium habuit in pago propè Reguliacam villam ad Axonam flumen *Cœcum* quendam cœcum ab ipso postulantem *illuminat.* suppliciter opem, quem ille extēplō, solitis remedijs extendens manum, SIGNO CRUCIS, & oratione fusā illuminauit.

Post multum temporis accidit Francum quendam Ocinum nomine, magnifico rerum omnium apparatu Regem Clotarium Clodouei filium ad prandium vocare: vocatus autem est & Vedastus. Qui domum ingressus, pro consuetudine, omnia Sanctæ CRUCIS SIGNO, extensā dexterā signauit. Erant autem in cœnaculo vascula quædam grato ijs gentibus potu plena, sed malè gentilium errore ad decipiendas conuiuarum animas dæmoniacis incantationibus infecta, quæ subitō ad potentiam CRUCIS crepuerunt.

Quo

118 CHRISTVS CRVCIFIXVS

*Potentia
signi Cru-
cis.*

Quo viso, Rex cum Optimatibus in stuporem versi Christi CRVCIFIXE virtutem, in eius famulo Vedasto col- laudarunt: & plurimi occultis fraudis diabolicæ laqueis absoluti, auguriorum varietate spreta, incantationumque su- perstitutione relictæ, ad veræ religionis puritatem conuolarunt.

*Albinus Flaccus Alcuinus in vitâ Surius,
Heraus, Grasius vi. Febr. Baronius
Not. Martyr. Fuit Episcopus annis XL.
migravit ex hac vita Anno Dom.
DLXX.*

IV.

AMATOR CRVCIFIXI

*impetrat à Domino, ut coelitus immittat
Crucis inimicis Crucis, ad ipsorum con-
fusionem, & Crucis ac Cruci-
fixi honorem.*

*44.
S. CY-
RILLVS
Ierosoly-
mitanus
Episcopus.*

Hoc fecisse & obtinuisse S. Cyril- lum Ierosolymitanum Episcopum fas est credere. Nam cum Iulianus Im- perator Apostata Iudæis templum Ierosolymis instaurare permisisset, im- mò mandasset, & ad hoc de publico sumptus subministrasset, memor va- ticinij

ticinij Danielis, quod & Christus in Euangelijs confirmauit, palam & constanter Cyrillus ædicatoribus prædixit, quod in eo templo lapis super lapidem remansurus non esset.

Nec fuit vana eius prædictio: cum enim de die id pronunciaffet, notu terræ motus magnus factus lapides fundamentales veteris structuræ omnes euulsi, & vnâ cum contigujs ædificijs dispersi. Tum verò etiam ad miraculum conuenientibus Iudæis, ignis cœlitus delapsus cuncta artificum instrumenta consumpsit: nec non insequenti nocte SIGNA CRVCIS, instar radij solaris splendentia vestibis illorum impressa comparuerunt, & tam pertinaciter inhæserunt, vt nullo pacto extergi demique potuerunt. Hæc ad ed stupenda prodigia, vnicum illud Cyrilli verbum, cum quo haud dubiè iuncta fuit ad CRVCIFIXVM feruens oratio, consequuta sunt, ad CRVCIS venerationem, & eius hostium detestationem.

NEQVE his tantum in terra porten-

tis, verum etiam in cœlis maiori miraculo CRVCIS Amorem Dominus il-

lustrare ac honorare voluit. Siquidẽ Cy-

rillo ad CRVCIS honorem promouendũ

integ-

*Prædictio
euerfionẽ
templi.*

*Signa
Crucis ve
radij sola-
res.*

*Signum
Crucis
fulgidum.*

intento, Ierosolymis SIGNVM CRVCIS
in cælo fulgidum super sacrum montem
Caluarie diebus Pentecostes, horâ fe-
rè diei tertia, apparuit, solisque radios
suo splendore longè præcelluit; ita vi-
lucis illius excellentia vniuersus popu-
lus Ierosolymitanus concitatus, maxi-
ma cum admiratione SIGNVM illud FI-
LII HOMINIS aliquamdiu spectauerit,

*Cruce lon-
ga stadijs
xv.*

Nam & magnitudine CRUX illa fuit
tanta, vt quindecim stadia excederet,
ab ipsoque sacro Golgotha, ad montem
vsque Oliueti protenderetur; & luce
tanta, vt non modò Christiani omnes
illic illustratos se confirmatosque senti-
rent; verum etiam Iudæi ac Gentiles
aduenæ, ab erroribus tenebrarum auer-
si illuminarentur, & CRVCFIXVM verè
DEVM profiterentur. Quemadmodum
ipse Cyrillus præclare in epistola sua de
eodem admirando Signo ad Constanti-
um Imperatorem data testatur.

*Ex vita collecta ex auctoribus historia tri-
partita per Ioann. Grodecium, Surius
xviii. Mart. Baron. Not. Marty. & Tom.
4. Annal. Haraus. Græsus. Quiuit in
pace Cyrillus Anno CCCLXXXVI.
Valentin. XI. Theodosij VIII.*

V.

AMATOR CRUCIFIXI

*vitur Crucis signo, velut lapide, ad
confringendum vas, lethifero
potu plenum.*

45.

S BENEDICTVS plurimorum fuit in **S. BENE-**
Gymnasio **CRUCIS** discipulorum **DICTVS.**
Magister, quorum nonnulli optima
præcipienti immorigeri penè exitium
creassent, nisi **CRUX** per modum lapidis
fuisset saluti.

Erat in vicinia, vbi sedem suam habebat Benedictus, monasterium, cuius præside defuncto, congregatio vniuersa ad Benedictum veniens, infirmis, importunisque precibus postulauit, vt defuncti Patris munus susceperet. Renuit initio vir Sanctus, quod diceret vitæ suæ institutum cum illorum moribus minimè conuenire. At illi cum instarent, vrgerentque, tandem pronūciam suscepit, & dissolutos mores seueritate disciplinæ adstringere est aggressus. Tum ijdē dementiæ & temeritatis sese accusanter, cōsilia plena iniquitatis de morte Benedicto inferenda captarūt. Itaq; venenum vino mixtum Viro Dei propinare statuunt. Sed cum vas vitreū

F

in

CRUX
signum
vitæ.

in quo pestifer potus habebatur accum-
benti obrulissent, ille, vt benediceret
CRUCEM formans, ita id confregit, ac si
pro CRUCE, lapidem in vitreum pocu-
lum iecisset. Intellexitque protinus
vir Sanctus, quia potum mortis habue-
rat, quod CRUCEM, signū vitæ, portare
non potuit. Tū placido vultu menteque
tranquilla insidiatores suos alloquens
dixit: Deus vestri misereatur, Fratres,
quare tam nefarium scelus patrare vo-
luistis? ite & Patrem vestris convenien-
tem moribus querite, quia post hæc ha-
bere me minimè potestis: sicque ad lo-
cum dilectæ solitudinis est reuersus.

*S. Gregor. lib. 2. Dialog. Surin. 21. Mart.
Baron. Not. Martyrol. & 10. VII. Annal.*

AMATOR CRUCIFIXI

*utitur Crucis signo, ut vas lethiferum potu
plenum, faciat salutare.*

Hoc tentauit S. IOANNES Apostolus,
& cessit è voto. Nam cum ei obla-
tum esset poculū vipereo spumans ve-
neno, ille interritus sūpsit, & cum signū
CRUCIS expressisset, magno fortiq; ani-
mo toxicū hausit, & nihil prorsus sensit:
fuitq; poculū salutare. Siquidem mirati
circumstātes, DEVM laudarunt, & Apo-
stolum verum DEI seruum prædicarūt.
Vita xxvii. Decemb. Sur. Gras. Alij. VI.

VI.

AMATOR CRUCIFIXI

*utitur Crucis signo, velut scuticā, ad abi-
gendum Damonem, volucris specie ob-
volitantem, menti q̃ turpia
ingerentem.*

CVM initio suæ conuersionis S. Be- 46.
S. BENE-
DICTVS.
neditus oberraret solus in deser-
to, auicula, quam vulgò merulam di-
cunt, magnam illi importuno circa fa-
ciem eius volatu molestiam exhibuit:
sed CRUCIS SIGNO edito, non secus ac
si scuticam vibrasset, illum, qui auiculā
mentiebatur, abegit. Abcessit auicula:
tanta autem carnis tentatio suo cū hos-
piti sequuta est in Benedicto, quantam
antea nunquam senserat.

Quandam namque aliquando fœ- Tentatio
carnis.
minam viderat, quam malignus Spiritus
ante eius mentis oculos reduxit, tan-
toque igne Serui Dei animum in spe-
cie illius accendit, vt dum in eius pe-
ctore amoris flamma vim caperet, etiā
penē deserere cretum voluptate vi-
ctus deliberaret. Sed ecce subito CRV-
CIFIXI virtus enituit, qua compunctus Crucifixi
virtute
superatur.
corde, vt etiā pungeretur in carne, cru-
tus indumento, in spinarum se coniecit
aculeos, ibique diu volutatus toto ex

124 CHRISTVS CRVCIFIXVS

ijs corpore vulneratus exijt: ac sic per
cutis vulnera, eduxit e corpore vulneru
mentis.

S. Greg. lib. 2. Dialog. Surius XXI. Martyr
Baronius Not. Martyr. & Tom. VII.
Annal. Fasti Mariani.

VII.

AMATOR CRVCIFIXI

Cacodamonem, in Angelum lucis trans-
formatum, noua metamorphosi, ad
antiquam speciem reducit

Crucis signo.

47.
S. VIN-
CENTIUS
Ferrerius.

SI compareat Cacodæmon Religiosus
instar viri grauis, reditum suadentem
ad seculum: si adolescenti pio, casto
que, tanquam Nympha, inuitans ad for-
titudinem: si eremicolæ, velut Episco-
pus, mitram offerens, vel ostentans,
manus Antistitis extollens ad imita-
tionem, arripiat Amator CRVCIFIXI
CRUCEM, aut formet signum in aëre
videbit illicò nouam transformati-
onem Angelilucis in noctis vpopari
Exemplum accipe vnum ex selectis.

B. VINCENTIUS, dictus Valentinus
aut Ferrerius, quia antiqua Forre-
rum familiâ Valentia in Hispaniâ
tus, primis statim annis documenta

dit, quantus esset futurus, successu tem-
poris CRVCIFIXI Amator. Ut sextum
annum attrigit litteris est traditus, in
quibus ita profecit, vt sacrum mox O-
ratorem inter suos ageret. Si quando
pueris eum adesse contingeret, post
breuem honestamque recreatiunculā,
indicto silentio, cippum aliquem con-
scendebat, aut consillebat in cespitem
aggestu, & quæ audierat ab egregijs
Diuini Verbi præconibus, summa cum
dexteritate exprimebat.

Dum ageret annum duodecimum ad
Dialecticæ studium gradum fecit, in
quo biennio admodum exacto, tantum
profecit, vt inter cõtubernales suos pal-
mani omnium applausu mereretur. Sed
pietate maximè excelebat. Singulis
hebdomadis bis, id est, quarta & sexta
feria ieiunabat. Singulari autem fere-
batur affectu, eratque deuotione erga
CRUCEM CHRISTI, & B. MARIAM
Virginem, Officium vtriusque quoti-
die piè recitans. Missarum solennijs
summa cum animi attentione ac de-
centissima corporis compositione in-
teterat; Diuini Verbi prædicatores do-
ctos pariter & indoctos, pia quadam
curiositate, vt apicula studiosa mel su-
gens è flosculis, audiebat.

*Philoso-
phia am-
ditor.*

*CRVCIS
Amator.*

126 CHRISTVS CRUCIFIXVS

INGRESSVS S. Dominici familiam, per viam regiam CRVEIS ad culmen perfectionis Christianæ ac religiosæ tendere constituit. Itaque vt idoneus esset CRUCIFIXI prædicator, vigilijs, ieiunijs, alijsque corporis afflictationibus carnem macerabat assiduè.

*Damonis
insidia.*

QVOD non ferens, aut ferens aggre-
inimicus CRVEIS Cacodæmon, no-
te quadam, precibus matutinis abso-
lutis, cum Vincentius virtutem perse-
uerantiæ à Domino postularer, viden-
dum is se dedit, specie senis per quam
venerabilis & religiosi, dicens se vnum
esse ex veteribus Egypti Patribus, &
tantam vitæ austeritatem in florida
ætate omittendam consulens. Quid,
inquirebat, hæc corporis maceratio ti-
bi conferet, cum in eâ ad vltimam se-
nectam minimè perseuerare possis?
Quare missam eam facito, & in sola
Christi Saluatoris gratia ac benignita-
te confide: nec dubites quin facile ab
eo, si in aliquod delictum prolapsus
fueris, gratiam consequeris.

*Crue
abigit Da
monem.*

HIS auditis Vincentius, primum
vehementi timore commotus fuit,
sed, vt se ab eo non nihil collegit, & me-

ram Dæmonis fraudem esse deprehendit, facto CRVCIS SIGNO, inimicum in fugam compulit; qui magno cum ciularu, & terro fœtore relictæ diabolicæ transformationis manifesta indicia post se reliquit.

IDEM CRVCIFIXI Amator oblatos *Cruce* sibi infirmos non alio medicamento, *nas infir-* quam CRVCIS SIGNO sanabat. Illud lingua assidue proferens, manu formans, oratione commendans mirum est, quâ multos ad CRVCIFIXI Domini castra perduxerit. Satis constat, Iudæorum viginti quinque millia, totidem ferè Saracénorum Christo, eius opera, fuisse conciliata: Christianorum centum viginti millia CRVCIFIXO reconciliata: publicis flagitijs infamium quadraginta millia ad CRVCEM le, post eius prædicationem conculisse, & gratiam à CRVCIFIXO consequutos, ad meliorem vitam reductos fuisse.

Petrum Rauzanus in vita S. Vincentij 4. libris descripta. Surius V. April. Haranus, Græsus, Fasti Mariani. Baronius, Nos. Marty. Obijt. An. 1418.

VIII.

AMATOR CRVCFIXI

noctu, ad strepitum à malignis Spiritibus
excitatum, Cruce se munit: nisi faciat, pe-
riculum est præsertaneum, ne in vas non
signatum se immittat: & inde
egredi recusset insidia-
tor.

S. VIN-
CENTIVS
Terroribus.

B. VINCENTIO FERRERIO omnium
necessitatibus spiritualibus expo-
sito. Puella quædam se stitit, sæuissimo
obsessa Dæmonio, quæ horrendis ela-
moribus, & sæuitia cunctis terrorem
incuriebat, & non nisi ab octo valentis-
simis viris adduci potuerat. Vincen-
tius; cum solo verbo, virtute CRVCFI-
XI armatus impotentem Dæmonis
vim in puella compescuisset, præcepit
illi in CHRISTI nomine, vt quando, &
quam ob causam puellam ita exagitare
cœpisset, ediceret.

Energumēna.

Tum ille fassus est, se matrem pu-
ellæ ante septennium incitare conatū,
vt per summum scelus marito mortem
inferret. Illā verò cum insolitos in ædi-
bus suis strepitus Dæmonium nequitia
excitatos audisset, euigilasse, seque

CRV-

CRVCIS SIGNO, Christi & B. Mariæ Virginis nomina appellans munijſſe. Tum verò ſe contra illam præualere nō potuiſſe, ſed puellam CRVCIS ſignum negligentem inuajiſſe.

*Puellā
negligens
ſignatio-
nis.*

*Inuadi-
tur*

Hiſ auditis, Vir Sanctus iuſſit turbu-
lentum Spiritū, puellā illasā, migrare.

Qui horribili cum eiulatu ac fœtore te-
rerrimo, puella ferè exanimi relictā, ex-
iit. Eam autem Vincentius domum re-
ductam & cibo potuque refocillatam

*Libera-
tur.*

monuit, vt in poſterum ſignum ſalutis
contra inimicum CRVCIS præferret: &

Monetur.

pœccatis per ſalutārē confessionem ex-
piatis, hortatus eſt, vt emendatione vi-
tæ, & pietatis operibus alias Dæmonis

inſidias vigilanter ac prudenter deuita-
ret.

In vita S. Vincentij V. April. Surius. Graſ-
ſius.

IX.

AMATOR CRVCIFIXI

non veretur in medias ſeditioſorum tur-
bas ſe dare, vt Crucem illis oſtendat, quā
pacem non tam impetret, quā im-
petet, Crucis ad hoc virtute

49.

ſeruius.

MACARIUS Armenus puer fuit, de MACA-
indeq; adoleſcēs ingenioſiſſimus. RIVS Ar-
menus.

F J

Tra-
menus.

130 CHRISTVS CRVCFIXVS

*Adolescē-
tis virtu-
tes.*

*CRVCI-
FIXI imi-
tator.*

*Patriar-
cha.*

*Resignat:
Patriar-
chatum.*

Traditus studijs litterarum, consequu-
tus est, paruo molimine, disciplinas li-
berales omnes, quibus Græcia, Arme-
niaque florebat. Morienti patri succes-
sit iuuenis, in iuuenili ætate, virtute &
morum gravitate præmaturus. Victus
ei erat, qui corpus tenuiter sustentaret:
mollem, & delicatum vestitum, quo vi-
uo patre usus fuerat, cum asperimis ca-
melorum pilis mutavit, CRVCIS Amator
integerrimus, & ad CRVCFIXI imita-
tionē totū se effingens tanta lacrymādi-
corā Amato suo donatus facultate, ut
quādo precibus clā vacabat, sudariū ha-
bere ad manū necesse esset, quo largiter
manantes lacrymarum vndas tergeret.

A Macario Maiore Patriarcha Alexā-
dtino adoptatus in filium, & ab eodē in
rebus Ecclesiasticis eruditus, dignus ea
Sede est habitus: in qua locatus, dissolu-
tos populi mores verbo & exēplo pro-
figabat. Sed cū rerum terrenarum esset
cōtempore egregius, placeretq; CHRI-
STVM de proximo sequi, Pontificia di-
gnitate in Elculerium venerabilem vi-
rum translato, exijt de terra & cognā-
tione sua, profectus in terram CRVCI-
FIXI sanguine irrigatam.

Ibi locum ligni S. CRVCIS et oscula-
tus, ad sepulcrū se Domini contulit, in
quo

quo peccata cum sua, cum totius orbis *In Terra*
planxit. Egressus spelæum prædicabat *sanctam*
CRUCEM & CRUCIFIXI potentiâ ludæis *proficisci*
& Saracenis, qui post laniatû totius cor-
sur.

poris, instar CRUCIS eum in terra exten-
dentes, tribus clavis pavimento affixe-
runt. & ignito saxo pectus presserunt. *Crucifigi-*
tur in tor-

Qua in Cruce haud dubiè defecif-
set, nisi Angeli in auxilium missi opem
tulisset. Quo facto hostes eatenus CRU-
cis inimici ad CRUCIFIXI fidem vene-
rationemque conuersi sunt. Inde illi fa-
ma & nomen celeberrimum.

Quare cû nullus Amatori CRUCIS pla-
ceret ad commemorandû locus, nisi vbi *Crucem*
posset ignotus & obscurus degere, Pale-
stinam deseruit. In itinere constitutus
cæcum obuiâ habuit, cuius calamitate
ad misericordiam prouocatus, lacrymas
fudit, & oculis admotâ, quam gestabat,
CRUCE, cæco lumen restituit. *cæcum il-*
luminat.

Peruenit deinde, cû socijs peregrina-
tionis suæ, ad locû in aquo sum, vbi iti-
nerantes & incolæ incredibili, indeque
intolerabili sic citate torquebâtur: peri-
culû quoq; erat peregrinantibus, ne cõ-
rabelcerent. At Macarius de CRUCIFIXI
misericordiâ confusus, Scipione, cui su-
perne CRUX infixæ erat, solum CRUCIS
terræ impressit. & scaturiginem abun-
dantissimam eliquit. *Aquam*
de terræ
licet.

*Meribun-
da sanat.*

Post multa terrarum emensa itinera, illustravit Germaniam, & in ea Bauariam, CRUCEM vbiq[ue] in baculo viatorio circumferens, & CRVCFIXI religionem venerationemq[ue], vbiq[ue] pedem ponebat, inferens. Boiariæ hospes ab Adelberto summæ dignitatis viro in domum inuitatus, non recusauit. At ecce, vxor eius, Aua nomine, diuturno morbo fatigata ad extrema tendebat, iamq[ue] omnis vitæ spes ablata erit, cum Vir Sanctus ad solita recurrens remedia, aquam benedixit, CRUCEMq[ue] intingens, tres ab ea guttulas in decumbentis os instillat, ac protinus sanitati restituit.

*Furem li-
berat.*

Inde Moguntiam perlatus, obuiam habuit furem ab imminenti mortis periculo se proripientem. Insequebantur hostes, fugiebat reus, etiam penè manu predebant, cum ille Macarium peregrinum videns, & in eius manu CRUCEM, quæ illi scipionis loco seruiebat, ad pedes eius corruit, rogans suppliciter, vt præsens periculum à ceruicibus suis auertat. Interim aduolant hostes ipsi quoque Christi seruo necem intendant, si scelerati patrocinium suscipere ausus sit. Ille verd[um], armis, quibus pugnas solebat probè munitus inter malefactorum

Storem & tela hostilia stat impetertur-
rus: & obijcit furentibus Scutum inex-
pugnabile, CRUCEM illam suam in cun-
ctis actionibus suis familiare sibi per-
fugium.

Vidisses illic dignum CRUCE amato. CRUX
ribus spectaculum, hostes arma vibra- Scutum
re, Macarium inimicorum telis CRUCE inexpli-
CEM opponere, ac tandem gloriosa vi- gnabile
ctoria potiri. Hostes enim quamvis E-
piscopi verba non intelligerent, ex imo
tamen splendore, qui ex vultu eius re-
lucebat, & virtute CRUCEIS moti, desi-
lierunt ex equis, ac ad eius prouoluti
pedes, ipsius se voluntati permiserunt,
ipsumque reum, quod penè incredibi-
le, ad osculum pacis admiserunt.

E Germania migravit Peregrinus Incendia
Macarius in Belgicam, & Machliniam CRUCE ex-
delatus, ibi incendij flammis, quæ iam-
inguis.
ædes quasdam peruaserant, & obuia
quæque deuastabant SIGNO CRUCEIS
extinxit, magnam inde, quam nō quæ-
rebat, consequutus gloriam, sed quæ
tota in CRUCE FIXVM redundabat, cuius
virtuti Macarius omnia à se præclare
gesta adscribebat.

IAM quod titulus præscriptus innuit, Seditio
referatur. Cùm Tornacum peruenisset, CRUCE se-
orta est in vulgo seditio perniciofa; con- datus.

134 CHRISTVS CRVCFIXVS

cursu ciuium, tanquam hostium facto
cela volitabant, seque mutuo impete-
bant, tanta pertinacia, vt nec ipse Prin-
ceps patris senior Balduinus, qui tum
ibi erat, furem populum, per suos
milites ab armis posset reuocare; & ec-
ce beatus Patriarcha cum suis armis,
puta, oratione ad CRVCFIXVM, & CRV-
CE lignea in Scipione erecta, accurrens
ad locum directaminis, confidenter-
que Cruciferum suum baculum in al-
tum attollens furem se obiecit, pa-
cem vt inirent, hortatus est, effecitque
vt sese inuicem oscularentur. Quo factum
vt tam exitiali tumultu, sine sanguinis
effusione sopito ciuitas tota restituta
pacis beneficio lataretur.

*Scipio
Cruz su-
perne insi-
gnitus.*

Sic CRVCFIXI maximus cultor Ma-
carius, relictis vbique, symbolæ loco,
ingentibus miraculis, quæ vnico suo
scipione dedit CRUCE insignito, venit
tandem Grandauum, in Flandria, quam
cum dirissima lues popularetur, sese,
cum gemino socio, vicariam vrbis vi-
ctimam, illum respiciens, qui orbis fue-
rat, estque etiamnum Hostia salutaris,
obiecit morti. A morte geminum cir-
culum cæli ostenderunt, & CRUCEM
in altero, vt agnoscerent mortales quo
CRUX scipio Macarium abduxisset, &
quod nos possit perducere, VITA

Vita S. Macarii scripta iussu Sigeri Abbatis, Surin x. April. Harau. Lippelo. Grasius Baronius in Not. Martyrol. Romani ex tomo xi. Annal Eccl. Matthaeus Raderus in Bavaria Sancta, Fasti Martiani.

X.

AMATOR CRUCIFIXI

Passionis Dominicae memoriam, ac meditationem praefert, ob fructus multiplices, alijs quibuscumque mentis deuota exercitationibus.

VUTILIS est psalmodia, utilis aliarum *Utilitas*
Scripturarum ruminatio: utilis creaturae *exercitia-*
rum consideratio, si ad ipsum Creatorem referantur: utiles sunt quaeuis orationes, hymnodicae, gratiarum actionum *tionum*
spirituales. *spiritualium.*
meditationes sanctae: utilissima autem & vnicè necessariam Humanitatis Christi, & maxime Sacratissimae PASSIONIS eius MEMORIAM omnes afferunt; idque merito. Siquidem

PASSIO IESU CHRISTI eiusque memoria ac meditatio est praesens nostrarum passionum & affectionum inordinatarum exterminatio, opportunum tentationum refugium, tutae periculorum securitas; lauae angustiarum *Utilitas*
meditationis
Passio-
nis D.
refri-

136 CHRISTVS CRVCFIXVS.

refrigerium, amica laborum requies,
facilis distractionum repressio, verum
Sanctitatis ostium, vnica contempla-
tionis aditus, dulcis animæ consolatio,
indeficiens amoris diuini incendium,
omnium aduersitatum condimentum,
omnium virtutum fons, vnde ad nos
deriuentur; denique totius perfectio-
nis absolutissimum exemplar, portus,
spes, fiducia, meritum, & SALVS om-
nium Christianorum.

*Ludouicus Blosius in Speculo Monacho-
rum seu, Instructione vite ascetica.*

DECAS VI.

I.

AMATOR CRVCFIXI

*ut iugis sit Christi Passi apud se memoria;
ne obruatur multitudo copiosissima ma-
teria; diuidit mysteria Passionis Do-
minica recogitanda in varios
dies.*

31.
L. BLO-
SIUS.

FRATREM noui, scribit Abbas Ludo-
uicus Blosius A. (qui de se, sub alte-
rius persona agere putatur) cuius con-
suetudo fuit, singulis diebus sibi aliquā
PASSIONIS DOMINICÆ partem præfi-
gere, Exempli gratia: Vno die propo-
nebas

debat ante mentis oculos CHRISTVM *Methodus*
 in Horto Gethsemani constitutum. Et *diuidendi*
 eo die quocumque progrediebatur, *Mysteria*
 bicumque erat vacans ab alia seria ne- *Passionis*
 cessariaque cogitatione, quicquid age- *in varios*
 bat externis, oculum interioremem diri- *dies.*
 gere satagebat ad ipsum Dominum,
 diuersas angustias in Horto sustinen-
 tem. Sæpè autem in hunc ferè modum
 alloquebatur animam suam:

O Anima mea! ecce DEVS tuus! Re- *Aspiratio-*
 spice, filia, attende, vide, & considera caris- *nes ad*
 sima: Ecce DEVS tuus, ecce Creator tuus, *Christum*
 ecce Pater tuus: ecce Redemptor & Sal- *patientē*
 uator tuus: ecce refugium tuum, susce-
 ptor, & protector tuus: ecce spes, fiducia, for-
 titudo, & salus tua: ecce sanctificatio, puri-
 tas, & perfectio tua: ecce adiutorium, meri-
 tum & primum tuum: ecce tranquill-
 tas, consolatio, & suauitas tua: ecce gaudiū
 tuum; delicia tua, & vita tua: ecce lux, co-
 rona & gloria tua: ecce amor tuus, & deside-
 riū tuū: ecce thesaurus tuus & omne bonū
 tuum: ecce principium tuum & finis tuus.

Vsquequò dispergeris filia vaga? Vsque *Ieremia*
 quo relinques lucem & amabis tenebras? *XXXI.*
 vsquequò pacem deferēs, & inuolueris tur-
 bulentijs? Reuertere, reuertere Sionamitis, *Cantic. 2.*
 reuertere filia, redi, & recollige te carissi- *Cant. 5.*
 ma: relinque multa & amplectere vnum.

nams

138 CHRISTVS CRVCFIXVS

Lue. 10.

nam unum est tibi necessarium. Mane cum Domino tuo; constituere te iuxta DEVM tuum: noli recedere à Magistro tuo. Sede sub umbra eius, quem diligis, ut gutturi tuo dulcescat fructus illius.

Cant. 2.

Bonum est tibi hic esse filia: nā huc hostes non appropinquant; hic insidia nullae, nullum periculum, nulla tenebra. Omnia hic tuta, omnia serena sunt. Reside hic libenter carissima. Eris enim hic secura & libera: & tu hilares & iucunda. Hic rosa, hic lilia, hic viole, hic flores omnium virtutum gratanter aspirant. Videbis hic splendorem vniuersae suauiter irradiantem: inuenies hic veram consolationem: inuenies hic veram pacem & requiem: inuenies denique hic OMNE BONVM.

*Praxis in
aspiratio-
nibus va-
riandis.*

Huiusmodi sententiolis & acriter & dulciter perurgebat animam suā, eamque foris vacantem reuocabat intro, & SUMMO BONO intendere cogebat. Ex ipsis eisdem sententiolis aliquando plures aliquando pauciores, aliquando vnam, aliquando duas, aliquando tres secundum suae deuotionis affectum, & Spiritus Sancti beneplacitum assumebat; quin etiam easdem saepius iterabat, & repetebat.

*Praxis ex-
citandi se
ad aman-
dum colē-
dumq;
Crucifixū.*

Item animae suae ingerebat illas, quae Saluator in Horto pro ipsa fecit & passus

passus est: eam interim excitans, nunc ad pensandam ipsius Saluatoris abyssalem humilitatem, mansuetudinem, patientiam, & feruentissimam, incomprehensibilemque caritatem: nunc ad exhibendam compassionem eidem summæ Maiestatis Domino, sic inclinato & afflicto: nunc ad gratias pro tantis beneficijs, & tanta pietate agendas: nunc ad amorem fideliter rependendū: nunc ad peccatorum veniam petendā: nunc ad hanc vel illam gratiam postulandam.

Sermonem crebrō in affectuosas feruidasque adspirationes conuertebat, *Aspiratio-* nes ad eū-
has vel similes. *O anima mea!* quando dem finem parata eris sequi humilitatem Domini peruersilem cui? Quando mansuetudinem eius imitaberis? Quando patientia ipsius exemplum in te reuicebis? Quando melius habebis? Quando prorsus liberaberis à passionibus & afflictionibus vitiosis? Quando penitus morietur in te omne molum? Quando omnis inordinatio in te delebitur? Quando omnem tribulationem & tentationem placide affectuoseque portabis?

Quando perfecte diliges DEVM tuum? Quando illum intime amplecteris? Quando ab eius amore tota absorbeberis? Quando eris pura, simplex & nuda coram
eius

140 CHRISTVS CRVCIFIXVS

eo? Quando nullo amplius impedimento ab eius castissimo complexu retardaberis? O si immaculata esses! O si DEVM tuum ardens diligeres! O si SUMMO BONO tuo inseparabiliter adhaereres.

*Ordine
reogita-
tur Passio.*

His alijsque generis eiusdem aspirationibus diem illum exigebat. Die altero praefigebat sibi, quomodo Christus à Iuda proditus capiebatur, & circa id ipsum praedicta exercitia deuotionis iterabat. Sic autem ex ordine PASSIONEM consummabat, & consummatam resumebat ab initio.

*Passionis
meditatio
figitur in
Christo*

Crucifixo.

Et quidem circa eam pariter PASSIONIS quae CHRISTVM in CRUCE pendentem repraesentat, non solum suo ordine & die verum etiam singulis diebus, si ne placebat, saltem breuiter occupabatur, attendens angustias luctus & dolores CRVCIFIXI; considerans VULNERA beatissima & Sacrosanctum SANGVINEM, ex eis, tanquam è fontibus promanantem: excitansque animam suam ad horum sedulam contemplationem.

Solennitas

res Domini

*& Domini
na quas
medita-
tiones ex-
gans.*

IN quavis solennitate Saluatoris, aut MARIAE, repraesentationem ipsius festi, si ita videbatur, proponebat ante mentis oculos, loco patris DOMINICAE PASSIONIS, quae alioqui illo die fuerat frequen-

frequentanda: & sua exercitia interna,
seu amicas cum anima confabulationes
circa eiusdem festi opus, causam, my-
sterium transigebat.

ADDIT tandem fructum multipli-
cem huius CRUCIFIXO gratissimæ exer-
citationis. Satis scio, quia idem ipse
Frater ex continuata frequentia huius
Sanctæ ~~doctrinæ~~ ^{doctrinæ} grandem consola-
tionem & eximium laboris fructum
consequutus est. Adscripsi exemplum:
tu, si libet, imitare. Nam hac ratione,
sensus sobrios, vigiles, exercitados, &
serenos habere incipies: hac ratione viā
ad sublimitatem summæ contempla-
tionis, & perfectionis tibi sternes: hac
ratione tempus ubicumque fueris, vti-
liter expendes: utpote, vanis & insta-
bilibus cogitationibus e cordis tui la-
tibus eliminatis, terijsque introdu-
ctis.

*Fructus ex
Christo
Crucifixo
recogitato.*

- a. In instructione vita ascetica, seu speculo
Monachorum, diuisione LV p. 658. Hanc
utilem & illustrem praxim pietatis in
aspirationibus circa Passionem Domini
N. proponit velut exemplar omnibus de-
uotionis Amatoribus Antonius Molina
Tract. 1. de Oratione cap. 17. §. 2.

II.

AMATOR CRVCFIXI

*ad honorem Passionis Dominica silentium
sibi indicis aliquot diebus, praesertim
in hebdomada Sancta.*

§2.

IOANNA
Lusitania
Princeps.

IOANNA Lusitaniae Princeps Regis
Alphonfi V. filia, per maiorem hebdo-
madam totam silentij fuit admodum
tenax; adeò, ut vix circa ea, quae neces-
saria existimari poterant, verbum pro-
ferret: postremo autem triduo, ne ver-
bum quidem.

Silentium
ad honorem
Crucifixi.

In Socie-
tate IESV.

Silentium autem, idque rigidissimè
in hebdomada penosa ad veneratio-
nem CRVCFIXI spectat: cui merito tunc
occinitur tacitè, quod est in Psalmo
LXIV. *a. Te decet hymnus* (Hebraicè
est Silentium) *DEVS in Sion.* Quare in
Societate IESV praescribitur, b. ut ea se-
ptimana, à feria quarta, post decanta-
tas tenebras, usque in feriam sextam in-
clusivè, in DOMINICA PASSIONIS ve-
nerationem, ab omni recreatione (quae
apud nos consistit in silentij relaxatio-
ne, ac honesta & religiosa colloquu-
tione) abstineatur. Silentium autem ta-
le index est maestitiae, doloris, compas-
sionis,

tionis, & coram CRVCFIXO stuporis,
ac reuerentiae Dno debitae.

a. Psal. LXIV. 1. b. In congregatione Ge-
nerali VII. Canone VIII. Decr. 43.

III.

AMATOR CRVCFIXI

*proposito sibi gaudio sustinet Crucem,
confusione contempta.*

330

EXemplo Saluatoris IESV, de quo id
pronunciat Paulus Apostolus ad
Hebraeos XII. a. Siquidem cum ei libe-
rum esset, quippe Dno, manere in
propria gloria ac Diuinitate, maluit
tamen pro nobis homo fieri, & CRVCFI-
XI; sicque loco ac vice gaudij sibi pro-
positi elegit CRUCEM. Hic contem-
platur Rupertus Abbas, b. mentem
ad altissima & inscrutabilia Dei con-
silia erigens, quomodo Pater aeter-
nus, Christo in primo Incarnatio-
nis momento proposuerit optionem
GAVDII & CRUCIS, ita vis-
vellet Christus posset gaudens, de-
licians & triumphans salutem adfer-
re mundo: Christum verò, prae
gaudio hoc sibi proposito, amplexum
esse

B. RV-
PERTVS
ABBAS.

*Electio
Crucis se-
cundum Chri-
sto.*

esse CRUCEM. Et elegisse per eam exitu
stiria satisfacere Deo Patri pro peccatis
hominum; atque mereri; non autē gra-
tis accipere, tum gloriam nominis &
corporis sui, tum salutem generis hu-
mani.

*Optionis
libertas.*

Quamuis enim DEVS ab æterno de-
creuisset, Christum PATI & CRUCIFI-
GI, potuit tamen id fieri, præsupposita
libera electione Christi à DEO sub con-
ditione præuisa. Ponamus, quia nullum
secum trahit inconueniens, præuidisse
DEVM, quod si Christo homini optio-
nem gaudij & CRUCIS proponeret, in-
dicans gratus sibi fore, si Christus eli-
geret CRUCEM potius, quàm gaudium,
& ad hanc electionem congrua arque
efficaci gratia eum incitaret, & impel-
leret, Christum liberè electurum fore
CRUCEM præ gaudio. Tum verò ab æ-
ternè decreuisse DEVM ab æterno
Christus pateretur; in tempore autem
gratiam congruam suppeditasse, quæ
decreto diuino se subderet, eligeretque
CRUCEM præ gaudio.

Electio A-

matoris

Crucifixi.

Hoc dum imitatur Amator
FIXI, proposita sibi laude, et
miniam, proposita dignitate, eligit
iectionem, proposita voluptate, eligit
dolorem, proposito applausu eligit col-

fusionem

fusionem; proposita approbatione, eligit contradictionem.

a. Hebra. xii. 2. b. Legendus ibi Ribera, Iustinianus, Vasquez, Cornelius.

IV.

AMATOR CRUCEFIXI

imitatione Domini sui, propter gaudium & gloriam inde sequuturam sustinentis Crucem, gaudenter Crucem amplectitur, proposito sibi eius premio.

§ 40

QVOD de CHRISTO Domino dicit Apostolus, proposito sibi gaudio sustinuit CRUCEM, a. haud malè exponunt præclari Interpretes, b. vt significet, gaudium illud Christo fuisse propositum, tanquam præmium CRUCEIS, atque ita sustinuisse CRUCEM, vt mereretur & assequeretur gaudium, quod Pater illi proposuit, tum per se, tum per Angelum, qui CHRISTVM initio PASSIONIS in agonia constitutum, cum in Horto supplicaret, confortauit.

Gaudium est præmiũ Crucis.

Is enim Christo in parte inferiori, Derelictio quæ à parte superiori derelicta erat & in Christo, exposita dolori ac passioni, non interior in phantasia, sed exterius voce corporali

G propo-

146 CHRISTVS CRVCFIXVS

*Gaudium,
& Exal-
tatio ex
Passione.*

*Apostoli
Martyres
Religiosi
Crucem
complexan-
tur.*

proponerebat gaudium ex CRUCE sequu-
turum: nempe, Resurrectionem & glo-
riam corporis æquæ ac nominis sui, &
salutem hominum, qui CHRISTVM
CRVCFIXVM, vt SALVATOREM agno-
scerent, colerent, adorarent, templa illi
erigerent, Sacerdotes constituerent, &
CRVCFIXI nomen toto orbe circum-
ferrent ac celebrarent. Itaque propter
hoc gaudium sibi propositum, sustinuit
CRUCEM, confusione contemptâ.

Sic exemplo Christi, Apostoli, Mar-
tyres, Confessores, Virgines, proposito
sibi gaudio, propter sequuturam inde
læticiam, propter victoriam & coronâ,
propter fructum sempiternum ample-
xati sunt CRUCEM, confusione præsen-
ti contemptâ. Sic Miles, proposita sibi
victoria, vt præmio, acerrimè dimicat:
sic agricola proposito sibi denario diu-
no alacriter laborat: sic Viator proposita
mercede iter suum constanter peragit.

a. Hebraeor. xii. 3. b. Theodoretus & alij
Quem sensum simpliciore, planiore
germaniore, & significantiore prius
existimat Cornelius. Sed superiorem mo-
dus probans alij.

V.

AMATOR CRUCIFIXI

*ut Pictor ingeniosus, conatur in se exprimere
imaginem sui Dilecti, aspiciendo fre-
quenter Crucifixum, velut
prototypum.*

SS.

CRUCI-
FIXVS.*exemplar
perfectissi-
mum.*

AD hoc hortatur Paulus Apostolus
a. exstimulans Hebræos ad constā-
tiam in agone, ad quod plurimum con-
ducere docet, si aspiciant in auctorem si-
de i, & consummatorem IESVM, qui pro-
posito sibi gaudio sustinuit CRUCEM. Ille
enim est absolutissimum exemplar be-
nè certantis ac currentis.

Alludit autem Doctor Gentium, ut Pictoris
commentatur S. Chrysostomus ad pi-
ctores, qui ut ex prototypo paragogū,
ex exemplari imaginem exprimant,
prototypum ipsam, siue exemplar sæpe
intuentur & respiciunt. Quasi velit, ut
quicumque est feruens Amator CRU-
CIFIXI, pictorem agat, & quidem in ta-
bulâ animæ, per considerationes & af-
fectus pios, multo autem maximè per
virtutum imitationem, in tabulâ au-
tem corporis, per omnium membro-
rū moderationem & honestam cōposi-
tionē, nec non per voluntarias afflictio-
nes, vexationesq; CHRISTI PATIENTIS

& CRVCFIXI effigiem depingat, sicque illum, velut prototypum perfectissimè repræsentet.

CRVCFIXVS
exemplar.
I.
Fidei.

Dicere videtur Paulus, O Amator CRVCFIXI! propono tibi exemplar fidei, quæ in te est, aut esse debet, cū credere debeas futura bona certoque tibi persuadere res sperandas & non apparentes, quarum fides est substantia & argumentum, id quod Christus per altiore illam scientiam, quæ insula dicitur, habuit, & ut tu certissimè crederes tota vita laboravit: & cursum fidei primus feliciter consummauit, resque speratas & promissas à Deo, per PASSIONEM & CRUCEM accepit, honoratus, exaltatus, celebratus, ac æternum celebrandus.

II.
Humilitatis.

III.

Patientia.

IV.

Perseuerantia.

CRVCFIXVS

cōtemp-
tar
terrenorū.

Propono tibi eundem, ut exemplar humilitatis, patientiæ, ac constantiæ, cura, ut in illud assidue intuens, eius demissionem, mansuetudinem, tolerantiam, perseverantiamque, in te peniculo imitationis exprimas.

O Amator CRVCFIXI! b Omnia bona terrena contempsit CHRISTVS, ut contemnenda esse monstraret: omnia terrena mala sustinuit, toto vitæ mortalistempore, sed ultimo potissimum usque ad mortem, mortem autem CRV-

cis, quæ sustinenda præcipiebar; vt ne-
que illis quæreretur felicitas, neque in
istis infelicitas timeretur.

Natus de Matre, quæ semper Virgo
permanet, fabro tamen desponsata o-
mnem typhum carnalis nobilitatis ex-
rinxit. Natus in Bethleem, quæ inter o-
mnes Iudææ ciuitates exigua erat, no-
luit quemquam de cuiusquam terrenæ
ciuitatis sublimitate gloriari. Pauper
etiam factus est, cuius sunt omnia, ne
quisquam cum in eum crederet, de ter-
renis diuitijs auderet extolli. Nolu-
it Rex ab hominibus fieri, qui humilitate
ostendebat viam ad DVM miseris
quos ab eo superbia separauerat, quam-
uis sempiternum eius regnum vniuersa
creatura testetur.

*Christi
humilia-
tio.*

Esuriuit, qui omnes pascit: sitiuit si-
cientium fons: fatigatus est itinere ter-
restri, qui se ipsum nobis viam fecit in
caelum: velut obmutuit, & obsurdit
coram conuiciantibus: vinctus est, fla-
gellatus est, CRUCIFIXVS est, mortuus
est: sed & resurrexit, nunquam mortu-
us; ne ab illo quisquam sic disceret
mortem contemnere, quasi nunquam
futurus. Inspice & fac secundum Ex-
EMPLAR, quod tibi in monte monstra-
tum est.

Esurit.

Sitit.

Fatigatur.

150 CHRISTVS CRVCFIXVS

a. Hebraeos XII. 3. b. S. Augustin. de cate-
chizan. rud. c. Exodi XXV. 40.

VI.

AMATOR CRVCFIXI

respicit, & accipit Crucem, ut Arrham
Sponsalitiā, calitus ab Amatore sue
sibi missam.

§ 6.

Sponsali-
tia mune-
ra.

Arrha.

CVM agitur de ineundo matrimonio
mittitur sponsæ donum, illi gratæ,
velut signum & symbolum complendi
contractus matrimonialis; quod inter
Sponsalia munera numeratur, arrhas vo-
cant leges de nuptijs; quæ locum etiam
habent in nuptijs spiritualibus; & matri-
monio allegorico inter Virginem Co-
stam, & castitatis sibi voto oblata, fi-
mataque amatorem CHRISTVM; inter
DEVM quoque, & animam illi iustitiæ
desponsatam.

CRVX
Arrha.

CRVCFIXVS si quam habet nuptijs
suas ambientem Animam, qualis esse
debet cuiuslibet Amatoris sui sinceræ
CRUCEM illi mittit, ceu munus spon-
salitium, nec putat alio subarrhandæ
dono, cum hoc sit pretiosissimum,
debeat esse Sponsæ CRVCFIXI grati-
ssimum.

FUIT sanè Virgini nobilissimæ LAN- B. LAN-
 DRADÆ, quæ genus suum è Princi- DRADÆ
 pum Gallorum stemmate ducebat.
 Hanc, postquam exactis pueritiæ an-
 nis, parentes nuptui tradere vellent,
 Virginitatem vni Agno cœlesti intra-
 ctam seruare illa constituit, de quo ran-
 ta grauitate apud eos perorauit, vt pa-
 rentibus penè persuaserit continentiam
 perpetuam.

Dehinc, spretis omnibus, & vnius *Continentiæ*
 cellulæ clausa angustijs, Paradisi per- *tiā colit.*
 fruebatur latitudine, delicijs affluens
 cœlestibus: eodem solo orans, & recu-
 bans, nec alio in triclinio, pane sicco &
 aqua magis prouocans, quam restin-
 guens sitim & esuriē. Cilicio obuoluta *Cella in-*
 in nuda humo *CRUCIFIXI* Amatrix ex- *cluditur.*
 ercebatur, etiam febri cū æstuarer.
 Nec putauit Dilecto suo satisfactum
 hac austeritate, nisi eremum pereret: ad *Eremum*
 quam inuitis parentibus ac reclamante *perit.*
 familia, comitibus Angelis se contulit,
 & in saltu, qui à feritate inhabitantium
 belluarum, Bellua dicebatur, postea
 Belysia, quasi Bona Elysia, appellata,
 substitit.

Ibi *CAVCI* erecto vexillo, tugurio- *Tuguriolū*
 lum suis ipsa manibus extruxit, in *extruxit,*
 quo vigilabat, orabat, lacrymabatur. Et

*Paranym-
phi Ange-
li.*

*Desponsa-
tur Cruci-
fixo.*

*Erigit
Templum
Altare.
Gynaceū.*

ecce quadam nocte cum staret oculis
in cælum cōiectis, mirifici operis CRV-
comitante lumine delabitur, & Lan-
drada, quæ iam mundo CRVCFIXA e-
rat pro munere offertur. Paranymph-
phi fuerunt Angeli boni, quorum istud car-
men, Accipe Landrada, hoc ab immor-
tali Sponso mnemosynon, & pignus
nuptiale. Ipse tibi CRUCEM mittit Spon-
salia, qui in CRUCE moriens restaura-
uit omnia.

Gauisa Virgo tam nobili dono, obli-
ta penè sexus, aggreditur proprijs ma-
nibus vepres & spinas extirpare, hu-
mum sarrire, lapides effodere & com-
portare, lineam ducere, fundamenta ia-
cere, aram in loco à CRUCE destinato
erigere, aræ templum adiungere, tem-
plo gynæceum addere, in eo se suaque
CRVCFIXO in Sponsam offerre, insepa-
rabiliter cum illo victura, nec in morte
à CRUCE auellenda.

*Theodoricus Abbas. Ioannes Molanus in
Natalibus & Indiculo SS. Belgij Surius
8. Iulij. Franciscus Haraus, Crasius,
Fasti Mariani. Vixit Anno Christi
DC. XLIX.*

VII.

AMATOR CRUCIFIXI

*eligit locum sepultura à Cruce indicatum,
signatumque.*

57.

LANDRADÆ, quam inter CRUCIFIXI
Amatrices proximè locauimus in- **B. LAN-**
stabat dies præmij post longam carnis **DRADA.**
& spiritus luctam, quare ad illam se
parabat diligenter ad CRUCIFIXI bene-
placitum. Incidit itaque in lectum ægri-
tudinis, inq; eo patiēter multa toleran-
do, quodcumque illud esset, fœnum, *In morbo*
stipulam & similia, quæ liberum exitū *exercitia-*
impedire solent, iugi doloris igne de- *tiones pie*
coquebat. Siccabatur caro, exhaurieba-
tur sanguis, cū tamen nihil de psal-
mis, nihil sibi omninò remitteret de ie-
iunijs. Circumstabant morientem ma-
trem sanctarum Virginum cœtus, qui-
bus vltimò valedicens, lætabunda ad *Moriturus*
Sponsum euolauit.

CUM ageretur autem de sepulturæ *Apparet*
loco, spectandam se dedit S. Lamberto *S. Lamberto.*
Episcopo, cui tumulum eo in loco se
velle significauit, in quem delapsa pri-
mum CRUX salutis suæ arrha foret: in lo-
co à CRUCE signato, sacroque nec alio *Locum se-*
quietem membris lassis optare, vsque in *pultura*
designat.

G s diem,

154 CHRISTVS CRVCIFIXVS

diem, qua Domino sic visum fuerit.

*Consentio
populi.*

Obstabat præsens populi turba, intercedebant domestici; & sanctimoniales maximè. Hic aiebant Episcopo, visum mandatumque Virginis referenti, hic fuit consecrata, hic per eam adoleuit Sanctarum Virginum cœtus, hic cæcos illuminauit, hic claudos erexit, hic Antistitem egit: non est boni pastoris oues velle spoliare. Itaque in Ecclesia corpus Virginis sepeliunt, Lamberro permittente, quod impedire non poterat.

Sedatur.

Qui post ieiunium triduanum, & preces continuas, concione aduocatâ, iussit, vt secum spectarent quem sibi locum ad quietem CRVCIS Amatrix elegisset. Itur ad templum, aperitur terra, locus reperitur vacuus, sine corpore, sine tumba. pergitur deinde ad fundum à CRUCE signatum & infessum, vbi effossa humo Virginis Sanctæ exuias cū ipso sarcophago reperiunt, eo modo compositas, vt non dubitarent Angelorum ministerio id esse factum. Nimirum, boni illi Spiritus non refugiunt vespitionum munus, vt desiderijs Amatorum CRVCIFIXI satisfaciant,

Molanus, Sarinus, Harauis.

VIII.

AMATOR CRUCIFIXI

*si Rex sit, aut Dux exercitus, non congregi-
tur cum hostibus, nisi prius cum suis militi-
bus, ante Crucem genibus flexis
Crucifixum adorarit.*

OSVVALDVS Anglorum Rex, cum **S. Os-**
contra infandi Britonum Ducis im- **VVALDVS**
mentas copias cum paruo admodum **Anglor.**
exercitu praeliaturus in locum, qui lin- **Rex.**
guâ Anglorum Denises burna, id est,
rius Denisi dicitur descendisset, iussit
opere citato **CRUCEM** fieri, quam suis
ipse manibus in foueam demisit, atque
vtraque manu erectam tenuit, donec
aggesta à militibus terra, cespice, ac la-
pidibus firmaretur.

Quo facto, elata in alium voce, ad **Milites**
milites suos conuersus proclamauit, ut **impellit**
omnes flexis secum genibus, **DEVM** **ad Crucis**
Omnipotentem in auxilium aduoca- **adoratio-**
rent, rogarentque suppliciter, ut ab ho- **nem.**
ste ferocissimo, & iniqua bella molien-
te victoriam reportarent. Feecerunt
omnes, ut Rex mandarat: moxque ar-
reptis armis in hostem progressi, iuxta
meritum suæ fidei, per **CRUCEM**, virtu-
te **CRUCIFIXI** victoria potiti sunt.

156 CHRISTVS CRVCFIXVS

*Sanitatem
operatio
per Crucē.* IN eo autem loco honoratæ CRVCIS
innumeræ virtutes sanitatum noscun-
tur esse patratae. Et vsque hodie vt scri-
bit Venerabilis Beda de ipso ligno Sa-
cro sanctæ CRVCIS assulas exsciudere
solent, quibus in aquas missis, potue-
iusdem aquæ, tam pecora, quàm homi-
nes languentes sanitatem consequun-
tur.

*Fiducia
Regis in
Crucifixū.* Magnam profectò fiduciam habuit
in CRVCFIXO Osvaldus, qui pugna-
turus contra tam copiosum hostium
exercitum, cum tam parua suorū ma-
nu, trophæum ausus est ante victoriam
ponere CRUCEM. Quod optimè illi ces-
sit; nam in CRUCE adorasse CRVCFI-
XVM vicisse fuit. Imitentur belli Duces
Catholici, & in hoc SIGNO vincent.

*Beda lib. 3. hist. Anglor. ex quo Baronius
tom. 8. Annal. Surius, Haraus, Lippelo,
Grasius, Fasti Mariani, V. Augusti. Oc-
census est Anno DC. XLII.*

IX.

AMATOR CRVCFIXI

39. accipit diuinitus in vertice Crucis
signaculum.

S. HUMBERTVS. TEMPORIBVS Childerici Regis Frā-
corum floruit S. Humbertus, ex
claris

claris Francorum proceribus, patre Eu-
rardo, matre Popita natus. Hic à tene-
ris annis egregia futuræ sanctitatis de-
dit indicia, adeò, vt parentes mundana-
rum fastidio rerum laborantem, Lau-
duni, viris peritissimis tradiderint sacris
litteris imbuendum. Ex quibus ille pie-
ratem hausit, & amorem in CRVCFI-
XVM, quem per regiam CRVCS viam
sequi proponens, monasterium est in-
gressus. Vbi cum crucifixisset membra *Monachus*
sua cum vitijs & concupiscentijs, cum
bona Antistitis venia Romam profe-
ctus est peregrinantis habitu.

Ibi cum in Oratorio B. Petri oratio- *Signatus*
ni diu incumberet, Angelus ei de cælo *Cruce in*
astitit, & super verticem illius SIGNVM *vertice.*
Dominicæ CRVCS expressit, multis fi-
delibus hoc cernentibus. Cum autem
visendi desiderio B. Amandum ad Gal-
lias properaret, Angelus Amando adsi-
stens, dixit: noueris dilectum Domini
Humbertum te visitatum aduenire: cui
tu occurrens, contemplare cuius SI-
GNVM gester in capite, & illius hostiam *Victimes*
cum fore scias: nimirum CRVCFIXI, *Crucifixi.*
cuius est victima feruens eius Amator.
Surius, Lippelo, Harais, Grasius, vi. Se-
ptembris.

X.

AMATOR CRVCFIXI

*iuberur memor esse Passionis Dominicae
sim à suscepto Baptismi Sacramento.*

60.

*Vestis can-
dida recēs
baptiza-
torum.*

BAPTIZATI induuntur veste candida; secundum antiquissimam in Ecclesia consuetudinem; cuius meminit S. Dionysius Areopagita lib. de Ecclesiastica Hierarchia cap. de Baptismo, S. Ambrosius lib. de ijs, qui mysterijs initiantur, cap. 7. S. Augustinus sermone 157 de tempore, qui est primus in Octava Paschatis, siue Dominica in Albis. Vestis autem candida renatorum per Baptismum significat, I. candorem; introductum in animam per aquam sacramentalem abluentem ab omni peccatorum labe. II. Mysterium Resurrectionis gloriosæ, in qua indumendo nitoris Angelici vestientur Beati. *Data sunt illis singula stola alba,* inquit S. Ioannes Apocalypsis vi. III. Secundum Rhabanum, interioris & exterioris hominis castitatem, innocentiam, & puritatem Christianam, quam post ablutas veteres maculas studiosè seruare debet sanctitatis Sacramento dealbatus, iuxta illud. *Omni tempore vestimenta tua sint candida, Ecclesix;*

QVO

QVONIAM autem hæc omnia fiunt *Fimbria*
 vi virtuteque CRVCIS, SANGVINIS, ac *purpurea*.
 PASSIONIS CHRISTI, mos viget ali-
 cubi, b. vt alba vestis linea baptizato-
 rum in summitate assutam habeat fim-
 briam rubram, aut filum purpureum,
 quo repræsentetur Domini Passio, &
 signatè sanguis ille purpureus, per
 quem Baptismi Sacramentum vitam
 confert, & puritatem, dealbatione factâ
 in sanguine Agni immaculati. Monen-
 tur igitur baptizati eo signo, si animi
 candorem, innocentiam, castitatem-
 que internam & externam custodire
 velint, vt Passionis CHRISTI iugiter
 sint memores: & sciant non nisi gratia
 CRUCIFIXI Domini à se peccati fœdi-
 tatem ablâtam, & super niuem per San-
 guinem AGNI se dealbaros esse.

a. *Guilielmus Durand. in Rationali Offi-
 cior. diuinor. lib. 6. cap. 81. b. In pro-
 uincia Narbonensi alba vestis linea in
 summitate cum filo rubro supersuitur:
 hac autem rubra fimbria Christi Passio-
 nem per quam Baptismi Sacramentum
 impletur, designat. Ita ille. Legendus Io-
 sephus Vicecomes in Observationibus Ec-
 clesiasticis lib. 5. cap. 51. de ritibus Ba-
 ptismi.*

AMATOR CRUCIFIXI

*si templum alicubi non inuenit, erigit ex-
templò Crucem, & circulo circumscribit,
ut in eo, tanquam sat magno templo,
ipse cum suis preces fundat.*

61.

*Rex Sio-
nius San-
guinius.*

AN ita factum à Regibus duobus
Sionio & Sanguinio? de quibus ita
perscriptum fuit ad nos è Molucis, An-
no M. D. LXVIII. Sionis Rex baptismo
expiatus fuit à Iacobo Magalliano So-
cio: pulsus ea propter à suis, Ternatem
venit. Cum classe & Petro Mascarenia
Socio reducitur in Regnum; & simul
Christiana Religio in illud & in San-
guinense, leui se cursu insinuat. Iam hi
duo Reges CRUCEM è ligno ingentem
comportant humeris, & in monte con-
stituunt, solatio incolarum: ædis sacræ,
quam apparabant, defectum illa sup-
plebat.

*Littera Indica, & Iacobus Damianus in
Synopsis Societatis. lib. 3. cap. 14.*

II.

AMATOR CRUCIFIXI

*prostratis Crucis inimicus, perstat, virtute
illius consistens.*

*Cauet ne iniuriam inferat, consputando
Crucifixi effigiem, quod haud impune
facit impius.*

62.

ANNO M. D. LXXXII. inter expedi-
tiones Peruvianas, suscepta fuit vna
à Patribus Societatis IESV ad Ingarum
Regnum. Eam procurauit Rex ipse, pe-
des bis Cuschu profectus ad Patres.
Grauis causa impulerat. Nimirum, *Prodigium*
CHRISTI AFFIXI CRUCI Effigies, caput à Crucifi-
dextrâ inclinatum conuerrens in ieuâ, *xi effigie.*
ac ipsum, Proceresque trecentos seuerè
intuens. Sputum dextrorsum in eius
faciē iecerat idololatia impudens. Pro-
digium illud Ethnicos omnes terræ ad
tres horas affixit, Christianus effigiem
CRUCIFIXI gestans, & IESVM afferens
DEVM perstitit solus incolumis.

Regnum
Ingarum.Cōspuitur
Crucifi-
xus.

Regi primâ peregrinatione Cuschū Rex fidens
vsque progressu promissa tantū expedi-
tio est. Dilatâ doluit, & acceleraturus, *Crucifixi*
rursum cum filio ad Collegiū redijt. Ibi *doceatur.*
iam senex in morbum labitur, & fidem *tur, mori-*
CRUCIFIXI edoctus, baptismo tinctus, *tur.*

ani.

162 CHRISTVS CRVCIFIXVS

animam CHRISTO feliciter expirans
transmisit. Expeditio deinde suscepta
vtilis fuit indigenis, ex ijs multis ad
CRVCIFIXVM conuersis.

*Historia Indica. Synopsis primi Seculi Socie-
tatis Iacobi Damiani lib. 5. cap. 15.*

III.

AMATOR CRVCIFIXI

Quum Crucem gestat è collo, Crucifixi virtu-
tes imitari conatur: aliqui parum istud
solum prodest ad salutem ater-
nam.

63.

*Crucis
multige-
stant in
chorace
pallio
pileo.*

*Expeditio
Mogorica.*

*Benedi-
ctus Goesè
milite
Religio-
sus.*

MULTORVM id exemplis probatur,
qui argenteis, aureis, gemmeis
CRVCIBVS è collo pendentibus sunt il-
lustres. Vniushic pono absq; offensio-
ne, quia alterius orbis, aut partis à nobis
remotissimæ.

ANNO M. D. XCIV. Hieronymus Xa-
uerius, & Patruī Francisci virtute &
propriā notus, simulque Emmanuel
Pignerus Societatis IESV Patres profe-
cti finit ad Mogoricam expeditionem:
quibus adiunctus fuit Benedictus Goes-
frater: antea miles; sed ad IESV Militiam
Trauancore eiusdem lacteis Pueruli la-
crymis adductus. Ante DEIPARÆ iconē
fundeat preces, scelerū suorum veniā
ex.

exposcens: lacrymari cœpit Benedicti dolore Diuinus Pufio, collacrymari suo Benedictus, & ei se tradere ad eum tenere inuitanti. Cum Hieronymo & Pignero Lahorem Mogoriæ Metropolim quinto mense progressus, omnia inuenit, præter Regem, qui aduocarat.

Rex erat Echebar constanter incon- *Rex Echebar*
stans, amicus, ut videri volebat, CRVCIS *bar incon-*
& CRVCIS coleptium, ideoque ter- *stans.*
tiam hanc expeditionem Mogoricam procurarat, sed solita in vitium procliuitate, infructuosam fecit Religionum omnium cupidus captator, nullius cultor obiit, præterquam Christianæ. Sed colebat, quam seruare nolebat, nisi suo arbitrari mitigatam. Eius rigorem aliarum laxitate mollire conabatur demens, & monstrum condere, vnâ præsertim polygamia fœdum.

Paternæ filius inconstantia, ut Im- *Auream*
perij, sic heres fuit, quamuis CRVCIS *Crucem*
prædicatores, & Amatores CRVCIFIXI. *gestat pro-*
Patres Socios obseruaret, & auream ipse *fanus.*
e collo gestaret CRVCIS. Ad quid profuit absque vitâ CRVCIFIXI legibus conformi? ad damnationem maiorem.

Littera Indica. Iacobus Damianus in Synopsi Societatis. lib. 5. cap. 30. § 2. p. 287.

IV.

AMATOR CRVCFIXI

nec loquitur, nec cogitat de Passione Domini sine lacrymis & contritione.

64.
VIRGO
Anonyma.
Anno circiter
1226.
Visio
CRVCFIXI.
Effectus
visionis.

VIRGO quædam religiosa, licet adhuc in habitu seculari viram ageret, cum multis lacrymis retulit F. Gerlaco Monasterij Heisterbacensis Superiori, quod Saluatorem in Cruce pendentem cruentis Vulneribus videre sit solita. Nec minus, inquebat, illum video, si passione & dolore vigente oculos clausero:

Tantum autem dicta Virgo profecerat ex visione istiusmodi, ut de Domini Passione, neque loqui posset, neque cogitare sine lacrymis & contritione. Nimirum, de amarissima PASSIONE Domini, quasi de fonte vberissimo torrentes, & flumina lacrymarum derivantur. Quod plurimorum exempla confirmant.

Casarius lib. 8. historiar. memorabil. cap. 10.

V.

AMATOR CRUCIFIXI

quoties Passionis Dominica recordatur.
toties lacrymatur.

65.

DANIEL Ordinis Cisterciensis religiosus, Sacerdos, homo simplex & illustratus, vitæ satis duræ, orationibus & ieiunijs infatigabiliter operam dabat in Monasterio Hemmenrode. Is, quoniam Dominus inuenitur ab ijs, qui in simplicitate cordis quærunt illū, & apparet ijs, qui fidem habent in illum, ut dicitur Sapientiæ 1. multas reuelationes habuit, multa vidit, sed pauca manifestauit; confessus est tamen tribus vicibus sibi Dominum apparuisse. Primò in CRUCE ante gradum presbyterij. Secundò, in candidis vestibus ante maius altare: Tertiò in igneâ formâ super altare.

DANIEL

Hemmen-

radius.

Anno

1220.

Et autem, cum Saluator diceret: Daniel pete à me quod vis, & fiet tibi, ille respondit; Domine, sufficit mihi gratia tua: nihil aliud à Te peto, nisi tantū, ut lacrymas habere possim, quoties PASSIONIS tuæ fuero recordatur. Et Dominus: habeas tibi hanc gratiam. Ab

Petitio lacrymarum.

illa

166 CHRISTVS CRUCIFIXVS

illa horâ, quâdo de PASSIONE CHRISTI cogitare aut loqui cœpit, mox lacrymæ illi ex oculis eruperunt. An non is experientiâ didicit, quod CHRISTVS IESVS

Num. 20. CRUCIFIXVS sit Silex ille limpidissimus, qui aquas in deficientes filijs Israël ministravit in deserto? Bibebant omnes de spiritali, consequente eos Petrâ: Petra autem erat CHRISTVS.

Casarius lib. 8 histor. memorab. cap. 10.

VI.

AMATOR CRUCIFIXI

compassione, quam habet erga Christum Crucifixum, scindit duritiam cordis:

unde lacrymarum profusio.

66.
MOSES.

DE Mose legislatore canit Regius Vates: Percussit Petram & fluxerunt aqua: abierunt in sicco flumina Psalmo civ.

Typus Religiosi.

Moses, secundum sensum tropologicum, seu intellectum moralem, est AMATOR CRUCIFIXI, maximè si sit Religiosus, quem Regis filia, id est, Gratia diuina, misericorditer tulit de flumine vitæ voluptuariæ huius mundi, & secularis (Moses enim ex Hebraica origine, idem est, quod abstractus, aut lubductus de aquis.)

Amatoris Crucifixi.

*Virga
Mosis
Cruce.*

Petra, cordis est duritia: Virga, Crux Dominica: percussio, Passionis Christi

reco-

recordatio: petrae scissio, cordis est cō-
 punctio Bis Moyses percussit silicem, & *Memaria*
 tunc primum profudit aquam. Primus *Crucifixi.*
 ictus pertinet ad Passionis Christi me- *Compas-*
 moriam, secundus ad Passi compassio- *sio.*
 nem. Iudæus Silicē semel percutit, quia
 Christum Passum quandoque cogitat;
 sed non compatitur, & ideo cor eius
 scindi non potest ad lacrymas, quibus
 abluat sua peccata.

Tu verò si cogitationi compassionē
 addideris, Petram bis percuties, & vix
 esse poterit, quin cor tuum scindatur ad
 compunctionem, & flumina lacrymarū
 inde erumpētia per oculos exeāt, atque
 per maxillas decurrentia quasi in sicco
 flumina etiā impetu suo terrā infundāt.

*Veraque
iungenda.*

Cassiodorus lib. 8. histor. memorab. cap. 12.

IV.

AMATRIX CRUCIFIXI

*Visio Christi Patientis in aula Caiapha
 ad amandum, colendum, imitandum-
 quē Crucifixum inflammatur.*

67.

VIRGO quædam, RICHMUNDIS NO. RICH-
 mine habitu secularis, sed vitā re- *MYNDIS.*
 ligiosa valdē ac spiritualis, ieiunijs
 & obsecrationibus semper vacabat,
 mente

mente sapissimè excedens, ita ut cœli secretis interesset, & Cœli-Regem cum cœli ciuibus frequenter videret.

*Visio
Christi
Patientis.*

Hæc tempore quodam Dominicæ PASSIONIS, cum de ipsa meditando valdè contereretur, mente excedens,

mox per Spiritum in domum quandam amplam & hyemalem rapta est, in quâ Saluatorem stantem vidit nudipedem,

& quasi caprium; & circa illum multitudinem Iudæorum. Stabat autem demisso vultu, sola tunica indutus, atque discinctus, manibus etiam demissis.

*Iudæi in-
star Cico-
marum.*

Tunica eius flauum videbatur habere colorem. Et sicut ipsa deinde retulit, in diuersis angulis domus deni ac duodeni ad instar ciconiarum congregati susurrabant, de morte illius tractantes. Erat autem domus Summi Pontificis in qua acta sunt secundum historiam, quæ huic Ancillæ Dei ostensa spiritualiter, ut essent ad amandum magis Dominum pro se talia Passum stimulus.

*Cæsarius historiar. memorab. lib. 8.
cap. 9.*

VIII.

AMATOR CRUCIFIXI

in amicum recipit, & osculatur inimicum capitalem. Ob quod honoratur à Crucifixi effigie.

68.

CIRCA Ann. Christi MCC. in pro-
 uinciâ Agrippinensi, Miles quidam
 alterius cuiusdam militis patrem occi-
 derat. Casu accidit, ut occisi filius oc-
 cisorem caperet, quem cum in ultio-
 nem patris extracto gladio, trucidare
 vellet, ille pedibus eius prostratus, ait,
 Rogo, Domine, per honorem sanctis-
 simæ CRUCIS in qua DEVS pendens
 misertus est mundi, ut mei miserearis.
 Quibus verbis ille compunctus, cum
 staret, & quid facere vellet deliberaret,
 inualefcente misericordiâ, hominem
 leuauit, dixitque: Ecce propter hono-
 rem S. CRUCIS, ut mihi, qui in ea passus
 est, peccata mea indulgeat, non solum
 tibi culpam remitto, sed & amicus ero,
 deditque illi osculum pacis.

*Homicida
 orat sibi
 ignosci
 propter
 Crucifixum.*

Non multo post idem Miles, Cru-
 ce signatus mare transiens cum Eccle-
 siam Dominici Sepulchri alijs peregrinis
 viris honestis de sua prouincia com-
 mixtus

*Militi ex-
 hibet ho-
 norem
 Crucifi-
 xus.*

170 CHRISTVS CRVCFIXVS

Condonatio iniuria grata Crucifixe.

mixtus intraret, & ante Altare proximū transiret, Imago Dominici Corporis illi satis profundē inclinavit de CRUCE. Hoc cum aliqui ex ijs considerassent, nec tamen scirent, cui tantum honorem exhibuisset CRVCFIXVS, studio singuli reuersi sunt, nec tamē alicui eorū est facta inclinatio, sed solum Militi, cui prius id contigerat. Tunc causam sciscitantes, cum ille diceret, si indignū tanto honore, in mentem venit condonationis ad honorem CRVCFIXI in patriā factæ promptitudo. Et cum retulisset circumstantibus, quidnam sibi cum inimico acciderat, mirati sunt tantam DEI, siue humilitatem, siue gratitudinem, quatenus hæc summo Numini conueniunt: siquidem opinabantur, Imaginis illius CRVCFIXVM exprimentis inclinationem factam fuisse ingratiarum actionem.

Cæsarius lib. 8. histor. memor. cap. 21.

IX.

AMATRIX CRVCFIXI

singulari fauore, ad lumen, à Crucifixi effigie vibratum procer legit.

Orat.

69.
VIDVA
Anony-

MATRONA quædam honesta, in statu viduali, pietati plurimū dedita & 76

& vacans assidue orationibus, cum Ecclesiæ cuiusdam, instituti Cisterciensis, Sacellum ingressa esset, & ante altare corā CRVCIFIXO psalmos legeret, quoniam serò erat, Custos illam ibi esse nesciens, ostium forinsecus clausit, & excessit. Quod cum illa intrinsecus audiret, nec tamen pulsare præsumeret, ibidem pernoctauit. Et sicut ab eius ore audiui, inquit Cæsarius, radius quidam ad instar stellæ de brachio exiens CRVCIFIXI, tantum ei luminis præstitit, vt in tenebris illius beneficio psalmos suos legeret. Quam suavis est Dominus amantibus se!

Cæsarius lib. 8. histor. memorab. cap. 22.

X.

AMATOR CRVCIFIXI

*partus dolores admotâ Cruce mitiget,
vel abigat.*

70.

CVM Scholasticus Coloniensis Oli- OLIVER-
uerus CRUCEM prædicaret in Flan- RIVS
dria, inter reliquos ibi CRUCE signatus Scholasticus
est Miles diues & honestus: quod vbi eius Col-
vixor eius comperit, afflicta est penè niensis.
ad mortem: erat enim vicina partui.
Ad quam Oliuerus, consilio mariti in-
gressus, inter verba consolationis, addi-

172 CHRISTVS CRUCIFIXVS

dit hæc: Si consilio meo adquireueris,
& virum tuū Christo militare permise-
ris, ab imminente periculo, sine dolore
liberaberis: cumq; illa verbis eius pla-
cata fuisset, Scholasticus subiecit.

CRUCIS

virtus

circa pari-
entem.

Tempore partus, veste mariti cui
CRUCIS signata te contegas, & CRUCIS
virtutem senties: solebat autem cum
maximis cruciatibus parere. Mira Chri-
sti clementia & virtus CRUCIS instan-
te hora pariendi, illa non immemor cō-
siliij pallio viri sui se texit, & penè si-
ne omni dolore partum effudit.

*Cæsarius Hoisterbacensis
lib. 10. illustr. miraculo
cap. 22.*

DECAS VIII.

I.

AMATOR CRUCIFIXI

71.

RELI-
GIOSVS

Cisterciē-
sis Ano-
nymus.

si sit constans in Ordinis Religiosi discipli-
nā, Crucifixi Vulnere gratissimo su-
perinducit unguento.

RELIGIOSVS Ordinis Cisterciensis in
Monasterio Hemmenrode, magnā
longamque tentationem habuerat de-
serendi:

serendi vitam cœnobiticam, & ample- *Anno D.*
 ctendi cœnibiticam: nam idem idem co- *circiter*
 gitationibus perurgebatur vt ad solitu- *1224.*
 dinem se conferret. Adeo autem ab hac

tentatione superatus fuerat, vt aliqua
 etiam loca perlustraret, explorans in
 eremo aptū suo proposito habitaculū.

Tandem conuersus ad Matrem mi-
 sericordiæ DEIPARAM, ei se totum
 commisit, ipsam sibi ipsi, pro se fideiuf-
 sorem constituens, quod quicquid ipsa
 suggessisset, hoc ille sine cūctatione ag-
 grederentur, cumq̃ue ad B. Virginem
 sub hac conditione sæpius recurreret,
 quadam vice oranti ei coram altari vox
 insonuit, dicens: Fideiussorem me con-
 stituisti, ego verò me absoluerē volo.
 Ille erigens se, vidit virū venerandi ha-
 bitus ante altare assistere, CRUCEM in
 manu tenere, CRUCE FIXI Sancta QVIN-
 QUE VVLNERA digito superinducere, at-
 que ita videnti dicere: Sic omnis, qui
 Ordinem istum, quem professus es, ser-
 uauerit, Dominum Nostrum perungit,
 sicut me vides facere. Quo pacto a ten-
 tatione sua liberatus est. a.

Idem penē accidit beatæ memoriæ
 Christinae de Volmunsteine, cui CRU-
 CIFIXVS apparuit, & homo senex iuxta
 eū, qui ex pyxide, quam in manu habe-

bat perungebat VVLNERA illius. b.

a. *Casarius lib. 8. hist. memor. cap. 14.*

b. *Ibid. cap. 15.*

II.

AMATOR CRVCFIXI

72. *illustratur exterius & interius lumine à*
FRATRES *Crucifixo, in oculos, & animum vibrato.*
conuersi
Cisterci-
enses.

DVO fratres conuersi Ordinis Cisterciensis in Hemmenrode, quodam tempore hora Completorii Dño suæ seruitutis pensum persoluebant. Dicto Completorio, respiciens vnus ad cœlũ, vidit in sublimi CRVCEM splendidam, & in eâ Dominum CRVCFIXVM. Erat autẽ **CRVX** illa adeò splendida, vt splendore illo illustrati sese mutuo contuerentur clarissimè, quamuis tenebris circumquaque omnia horreret.

Vnus vi-
det Crucẽ.

Alter non
videt.

Vtrumque
videns.

Et quia loqui non licebat, videns, signum faciebat alteri, quasi interrogans, si aliquid videret? At ille nihil se videre significabat. Tunc ipse signũ illi dedit, vt genua flecteret, & oraret, quod cum fecissent ambo simul, erectus post pusillum tantæ visionis particeps effectus est ac testis. Vtrumque Passionis suæ cultorem ita consolari voluisse CRVCFIXVM est verisimile.

Casarius lib. 8. histor. memor. cap. 17.

III. A.

III.

AMATOR CRUCIFIXI

*tentationes carnis planè domat omnes, am-
plexu, quo illum digatur Dominus,
brachia auellens à Cruce.*

FUIT in clauſtro Hemmenrode Or-
dinis Cisterciensis iuuenis quidam
bonæ indolis, & laudabilis admodum
conuerſationis, Petrus nomine, Con-
ſuentinus, per quem Dominus DEVS
mira operabatur. Huic ſtudio erat ſe-
mel in die minimum reuoluere & reci-
tare ſibi ſanctiſſima & dulciſſima PAS-
SIONIS CHRISTI improperia; gratia-
rum ſpiritualium efficaciſſima incita-
menta. In quo ſtudio tantam per di-
midium circiter annum difficultatem
paſſus eſt, vt penè animum abijceret:
tandè, cum perſtitiſſet pulſans, & ſub-
ortas difficultates indefeſſus effregiſ-
ſet, ſecreta illa CHRISTI violenter intra-
uit; ac deinceps ſine difficultate, & quaſi
ad manū paratis quotidie episto-
lis, meditationibus illis ſuauiſſimis, cum ma-
gna iucunditate eſt uſus. In Canone
quoque non magnoperè curabat orare,
ſed de PASSIONE CHRISTI meditabatur.

Idem habebat in deſiderio, & tā hu-

73.

PETRVS

Conſuenti-
nusAnno D.
circiter

1224.

Quotidie
verſat
animo
Paſſione.Operar vi-
dere

Vultum

Chriſti

Patientia.

militer, quàm vehementer optabat, reuelari sibi diuinitus aliqua imagine vultum saluatoris, ut cum meditari debuisset, ad eundem vultum, quasi conspectum, & benè cognitum facillius intuitum mentis imaginariè dirigere posset. Et Dominus, qui hoc ei inspirare desiderium, non fraudauit eum à desiderio suo.

*Stimulo
carnis ur-
gebat.*

Laborabat is autem mirabili, ac multiplici luxuriantis carnis molestia, Diabolo interitū, sed Domino profectū ei de tentationibus ordinante. Vnde cum quodam tempore in angulo chori diutius orationi incubuisset, diuinum implorasse auxilium, ne sineceretur labi in peccatum, post horā surrexit & recessit. Transiens autem ante altare, veniam accepturus inclinatione & reuerentia sub lampade se humiliavit.

*Crucifixus
amplexa-
tur Ama-
torē suum.*

Et ecce ibi Dominus Iesus, stans ante eum, vel potius quasi pendens in CRUCE, qui pijsima brachia sua abstrahens à CRUCE seruum suum amplexatus est, & tanquam præcordialem sibi, in signum mutue familiaritatis, cū ad pectus suum attrahendo, strinxit, tentationesque illius validissimas cōstrinxit, & stringēdo cōpescuit. Sane

cum

cum terræ procumberet, optimè sui compos erat, sed felici illa visione ita à sensu suo abstractus, & ita dulciter affectus est, vt non plenè scire potuerit, vtrum corporeis oculis, an solo spiritu, reuelationem illam recepisset. Attamen cum multas tam ante, quàm postea consolationes acceperit; hoc fatetur quod ista supergressa est vniuersas.

Tantam siquidem acceperat gratiam *Donum lacrymarum* à Domino, vt infra martirinas vix aliqua hora oculi eius liccerentur. Huius rei testis sum ego, inquit Cæsarius, qui iuxta illum ad psalmodiam stabam aliquantò tempore.

Porro, ita seruebat in CHRISTI PASSIONE, vt spe martyrij. Theodoricum Episcopum Liunionæ sequeretur. Is enim *Anbelas ad martyrium* acceperat auctoritatem à Papa Innocentio, vt secum duceret omnes, qui ire vellent ad propagandam vineam Domini Sabaoth populo barbaro. Eo profectus Amator CRUCIFIXI, paraciam in Liunia rexit, ex præcepto sui Abbatris, ibidemque prædicauit, baptizauit, multosque, tam verbo, quam exemplo ædificauit, & in fide confirmauit.

Cæsarius lib. 8. histor. memor. cap. 13.

IV.

AMATOR CRUCIFIXI

promouet eius honorem, institutione fraternitatum, aut Congregationum, cultui Passionis Dominicae, & Crucis dicatarum.

74.

ARCHI-
FRATER-
NITAS
Crucifixi
Colonia.
Asylum
conuerso-
rum ad
fidem.

Munus
Confra-
trum.

TALES sunt plurimę in orbe Christia-
no: illustris vna, titulo Archicon-
fraternitatis, Coloniae, apud Patres Ca-
puccinos, cuius hæc origo.

Antonius Episcopus Vigiliarum, Apo-
stolicę Sedis Nuncius, Pauli V. Ponti-
ficis Max. mandato, pro conuertendi-
bus hæreticis, & conuersis alendis, ius-
sus fuerat nonnulla sanctitatis asyla
piorum hominum instituere, ad quę
de medio Babylonis fugientibus ac-
cessus esset, & in quibus de salutaribus
remedijs vulneratę huic patrię adhi-
bendis, consultatio fieret.

Itaq; Nuncius Apost. illud inter alia
securissimum ratus est, si Cōfraternitas
Ecclesiasticorum secularium Virorum, cuius-
cumq; ordinis, dignitatis, aut ætatis i-
doneę huic instituto in Ecclesia Patrum
Capuccinorum S. Francisci Coloniae sub
inuocatione acerbissimę PASSIONIS D.
N. IESV CHRISTI, eiusq; viuificę CRUCIS

erigeretur. Cuius Confratres pijs virtutum exercitijs inflammari se mutuo ad pietatem, zelumque Dei exacuere, & in proximorum salutem promouendam ardentius incumbere, illius insistentes vestigijs, cuius ipsi exemplar imitandum proposuerant. Quare

ANNO M. DC. XII. die Parasceues S. *Institutio*
Sedis Nuncius, auctoritate Apostolicâ *Archicon-*
cœpit, instituit, erexit & fundauit *fraterni-*
Archifraternitatem Dominicæ PASSIONIS *tatis.*
& CRUCIS, additis regulis & ordinatio-
nibus. Deinde accessit elegans Orato-
rium, in quo qualibet sextâ hebdoma-
dis feria habetur Latina Concio, & de
fide propaganda consilium initur. Mul-
ti autem ad Ecclesiæ gremium reuer-
rentes benignum almæ Matris experi-
untur sinum.

Eandem Archifraternitatem Chri- *Cultores*
stiana caritate complexi sunt, præter se- *Archicō-*
culares, inter quos magni Principes, *fraterni-*
etiam Religiosi, PP. Carmelitæ, Domi- *tatis.*
nicani, Societ. IESV, Cappucini, Discal-
ceati, vt marmori inscriptum program-
ma docet.

Ex Actis & tabulis, Archifr.

Ægidius Gelenius in Colon. Magnes. lib.
3. Syntag. 115.

H

V. A-

V.

AMATOR CRVCIFIXI

metuit ne ipse crucifixerit Christum, me-
 neque suos sollicitè, ne ipsi Christum
 crucifigant.

75.

S. PA-
CHOMIVS.

INTER Amatores CRVCIFIXI merito
 nominatur S. PACHOMIVS, ille Mona-
 chorum Patriarcha, cuius memorabi-
 lem visionem, cum ab Angelo Regu-
 lam monasticam accipere refert Dio-
 nysius Exiguus, sic scribens in eius
 Vita.

Visio.

Adfuerunt super eum (Pachomium)
 Angeli lucis, & Iuuenis in medio eorum,
 ineffabili pulchritudine, atque claritate re-
 splendens, qui instar Solis, ex se fulgoris ra-
 dios emittebat, habens super caput CORO-
 NAM SPINEAM. Et levantes à terra
 Pachomium Angeli dicunt ei: Quoniam
 peristi à Domino misericordiam, ecce ve-
 niet tibi misericordia tua. DEVS gloria
 IESVS CHRISTVS Filius DEI Patris
 unigenitus, qui missus est in hunc mundum,
 & pro salute generis humani CRVCIFI-
 XVS est SPINEAM ferens in capite CO-
 RONAM. Et Pachomius ait: Oro, Domi-
 ne, nunquid ego te CRVCIFIXI? Et Do-
 minus placidior ait ad eum: Non tu qui-
 dem

dem CRUCIFIXISTI, sed parentes eius
nimirum, idololatræ, vel impij,

Cæsarius lib. viii. Miracul. cap. 27. Impij Cru-
Hoc scias quod vsque hodie Christus cifiunt
in suis membris crucifigatur, nunc à Iu- Christum
dæis, nunc à Saracenis, nunc à falsis
Christianis. Vnde per Malachiam cap. 3.
conqueritur dicens: Si homo configit
DEVM, quia Vos configitis me. Item. Et
me Vos configitis gens tota. Christia-
nos nostris temporibus à Iudæis Cru-
cifixos audiui: à Christianis aliquem ad
litteram esse crucifixum nondum au-
diui. A Saracenis nuper fuisse Crucifi-
xos intellexi.

CVM Damietta per obsidionem mul- Christiani
tum esset arctata, quidam ex paganis Crucibus
occulte exeuntes è ciuitate, tum vt appensi
Christiani fierent, tum vt mortem eua-
derent, ad nostros confugere cœperunt,
quos Saraceni insequentes, & compre-
hendentes reduxerunt, singulisq; Cru-
cibus singulos appendentes ad Chri-
stianorum confusionem, supra muros
omnes suspenderunt. Hi si fidem facie-
bant, & in fide, timore poenarum non Christus
nutabant, haud dubium, quin Martyres martyri-
zatur à
fuerunt.

Non solum autem ab infidelibus malis
Christus martyrizatur, sed etiam à malis Christianis.

182 CHRISTVS CRVCIFIXVS

Christianis, per pauperum iniurias quodidie configitur & flagellatur:

Casari. cap. 28.

VI.

AMATOR CRVCIFIXI

76.

*detestatur omnibus modis Sedariorum in
Crucifixum impietatem.*

*Rabies ha-
reticorum
in Cruci-
fixum.*

HÆRETICORVM furor & insania iā
Dominum immortalem & impas-
sibilem ad dexteram Patris sedentem,
quia exemplo Iudæorum, olim cum
CHRISTO viuentium, in CRVCEM agere
non possunt, pari tamen infidelitate &
rabie in CRVCIFIXVM odium impietatis
exercent, verborum lapides iaciunt. &
si possent, de throno cum suo in CRV-
cem retraherent.

Nimirum, *manet mentium vasanarū
voluntas, cessante licet voluntatis effectu
& malignum animum malevolentia stu-
dium, absente mali operis occasione, non de-
serit, vt scribit S. Hilarius, a.*

*Caluini-
sta.*

A Calvinistis scimus CRVCIFIXI i-
maginem abreptam è templo appensam
esse patibulo. Sacerdotem etiam, vt di-
reptus fuit, Imagini CRVCIFIXI suffixū
sclopetis interemerunt. *Non celare potest
odiu, quod pectore per uoluit versatq; impius
in go*

ingeniū suo se prodit ubique iudicio; **CHRISTVM** petit insidiator, b.

a. S. Hilarius lib. 7. de Trinit.

b. Io. Boch. theat. crud. haret. Amphitheatrum honoris Clari Bonarscij.

VII.

AMATOR CRUCIFIXI

violatores honoris, qui imagini eius debetur retaliare solet.

77.

FREQVENTER id factum animaduertimus, vt in istis opusculis est relatū. Hic pono, quod accidit in obsidione Damiatæ, ad quam cum maxima pars exercitus **CRUCIGERORVM** Saracenis occurrisset, nescio quo Dei iudicio, infideles fidelibus superiores effecti, eos in fugam verterunt, multos ex eis occidentes, & plurimos captiuos abducētes.

*Damiatæ
ni impij in
Crucifixū.*

Quod; vt cognouerūt in ciuitate ob-
sessi, in tantam lætitiā effusi sunt, vt
in confusionem fidei nostræ laqueum
collo **CRUCIFIXI** inijcerent, sicque
sacram illam Imaginem alijs additis iniurijs per omnes plateas ciuitatis traherent, cum multa vociferatione & plausu manuum victoriā Deo suo abscribētes.

*Laqueo
Crucifixū
trahunt.*

CHRISTVS verò qui mortuus, & quasi
nullius valoris videbatur in tam ex-
crabili

*Christus
dissimulat.*

184 CHRISTVS CRVCFIXVS

*Talionem
reddat.*

crabili culpa, post breue tempus valde
terribiliter reuiuiscere cepit in vindi-
cta. Nam Damianus, vt poena respo-
deret illatæ iniuriæ, per modum talio-
nis, vlceribus percussit in gutture, sic
etiam cibaria non possent deglutire: &
paullò post ciuitatem ipsam in expu-
gnabilem, vt videbatur, eis abstulit suam
virtute, vt nec vnus in eius vastatione
caderet Christianus.

*Casarius Heisterbacensis lib. 8. histor.
memor. cap 27.*

VIII.

AMATOR CRVCFIXI

*ex apparitione Domini pendens in Cruce
consolationem percipit, & correptionem.*
nimirum,

78.

*Christus Passus interdum ad consolatio-
nem, aliquando ad correptionem ap-
paret.*

F. CON-
RADVS
Cisterciën-
sis conuer-
sus.

*Circa An.
1199.*

FRATER quidam Conuersus Ordinis
Cisterciensis, monasterij Heisterba-
censis, nomine CONRADVS, tempore
quodam, cum in domo eiusdem fami-
liæ Dollindorp, cui præerat, solus es-
set, & desolatione pressus magnum cor-
dis sui defectum sentiret, ait intra se.
Oh miser sic ne morieris sine homine!

Vix

Vix verba finierat, & in ecstasim raptus,
 ecce Saluatorem coram se in CRUCE *Verba Cō-*
 pendentem vidit, qui ait; Conrade, vi- *solantis*
 des, quanta pro te sustinuerim? Hæc *Crucifixi.*
 fuerunt verba consolationis.

Postquam adiunxit: Omnia opera tua *Reprehens-*
 benè placent mihi, vno excepto. *antis,*
 Quibus dictis, Conuersus ex visione tam sa-
 lutifera confortatus ad se redijt, & cum
 oculos aperiret, vt eum, quem spiritu
 viderat, cerneret, visio disparuit.

Rogatus deinde è F. Richardo Con- *Ambiguit*
 uerso religioso, cum ei narrasset visio- *relinquit*
 nem, an Dominum interrogasset de illo *Amatore.*
 opere? respondit, non: nec Dominum
 manifestasse. Quod mirum videri po-
 test: cur enim in Amatore sui CRUCI-
 FIXVS opus reprehendit, quod ei inno-
 tescere noluit? Fortasse, quia illum de
 omnibus suis operibus sollicitum esse
 voluit, vt dum vnum determinatè ne-
 sciret, de singulis indeterminatè time-
 ret. Quæ est coniectura Cæsarij, qui
 narrationem hanc inter historias me-
 morabiles retulit.

2. lib. 8. cap. 20.

IX.

AMATOR CRVCFIXI

79.

*monet temerarios, ne furto sacrilego Cruci-
fixi iram prouocent, exemplis
metuendis docti.*

*Fures sa-
crilegi.*

INTER multa sic istud dignū recogni-
tarū, quod ira narrat Cæsarius Hei-
sterbacensis. Apud inferius Traiectum
hoc anno, sacrarium in Ecclesia S. Mar-
tini fures effringentes, quosdam the-
sauros, vnā cum CRUCE preciosissima
gemmis & auro decorata asportau-
erunt. Qui cum essent plures, duobus
CRUCEM committentes, ipsi cum the-
sauris abierunt.

*Quaruntur
fugientes.*

Mane, cum tantum sacrilegium ad
notitiam Episcopi, atque Canonico-
rum peruenisset, dolentes valdē, maximē de
CRUCE, ob portionem LIGNI DOMINI-
ci, milites per diuersas vias miserunt,
qui fugientes insequerentur. Hi verō,
qui CRUCEM portabant, per stratum
publicam apertē incedebant: ad quos
cum peruenissent milites, nihil de eis
malē suspicantes pertransierunt.

*Demon-
strantur à
Crucifixo.*

Sed CRVCFIXVS Dominus, in quem
peccauerant, fures à sensu alienauit,
gressum fixit, ita, vt à strata declinantes
palu-

paludem intrarent, nec tamen motis pedibus procedere possent. Altera verò die prædicti milites reuersi, cum eos penè in eodem loco, & maximè lutum calcando vidissent, mirati dixerunt: isti sunt, quos heri hic dimisimus. Ad quos cum vnus clamasset: Boni homines malè inceditis, quare non ascenditis stratum tritam: responderunt illi: benè incedimus, non vos solliciti iter nostrum.

Tunc vnus ex militibus, Deo inspirante, dixit ad socios: aliquid istud portendit, forsitan rei sunt, teneamus illos: ad quos dum descenderent milites, illi CRUCEM paludi immerferunt: interrogati autem de furto, responderunt: nos CRUCEM tulimus, vbi sit scimus, sed nisi certi de vita simus, nunquam illam vobis ostendemus.

Prodūtur.

Furtum fatentur.

Quid plura ducuntur ad Episcopum, gratia CRUCIS promittitur immunitas, CRUX ostensa reportatur, extra provinciam conducuntur. Et quia iustus iudex nullum peccatum relinquit inultum, & sæpe peccato punit peccatum, permittit, vt sequendi die, iterum Ecclesiam effringerent, in qua capti sunt & suspensi.

Veniam obtinent.

Iterum surantur.
Suspenduntur.

Caspar. Heisterbac; lib. x. exempl. cap. 21.

AMA-

X.

AMATOR CRUCIFIXI

cauet ne peccet sacrilegè in Sacrificio
quod à Sacerdote in Missa offertur DE
memor Crucifixi effigiem lacrymas
profudisse ob commissum
sacrilegij scelus.

80.

GERAR.
DVS Apo-
statans.

CIRCA annum Christi M. c. lxxxviii
Diaconus quidam Ordinis religio-
si Gerhardus nomine, apostatans, inquit
Cæsarius Heisterbacensis, a. circa qua-
tuor tempora se Ordinem sacerdotalem
suscepisse finxit, & Coloniae in basilica
S. Michaëlis, quæ in porta Martis posita
est, quasi primam Missam, instructum
cum Sacerdote, miserimus celebrauit.
Ego eidem Missæ tunc scholaris inter-
fui, & multas recepit oblationes.

Pseudo-
presbyter.

Crucifixus
visus la-
crymas
funderet

Confessus est ille Pseudo presbyter
postea Sacerdoti, qui ipsi adstiterat
simulato illo Sacrificio, quod quoties
se vertit ad populum, CRUCIFIXVM con-
tra se stantem viderit lacrymantem. E-
autem ibi opposita aræ imago antiqua
& sculpta, magna satis. Addit Cæsarius
Pius Dominus, qui olim fleuit super
malitia penuræ civitatis Ierusalem

Lucas
crym
Ex

FIXI
sacril
Seder
in iri
ment
tam

plo
tu ad
tus!

a. Ca

o

m

M

tea

Beat

V

non

Qu

Loca

Lucæ xix. de præsumptione tanta lacrymari dignatus est.

Ex lacrymis verò imaginis CRUCIFIXI considerans magnitudinem culpæ *Conuer-
tur apostata.*
sacrilegus apostata, pœnitentia ductus
Sedem Apostolicam adire voluit; sed
in itinere Romano est mortuus. O clementiam Saluatoris CRUCIFIXI, qui
tam enormiter in se peccantem, in ipso sacrilegij actu, lacrymabili obtutu ad resipiscentiam vocare est dignatus!

*a. Caesar. historiæ. memorab. lib. 9. cap. 61.
Ex illo Ægidius Gelenius in Colon.
magn. lib. 3. syntag 141. ubi de templo S.
Michaelis, quod olim Martus, supra piazzam salinariam.*

DECAS IX.

I.

AMATOR CRUCIFIXI

Beatum se æstimat, quod non fuerit scandalizatus in Christo Crucifixo. 81.

VERITATIS est illa æstimatio ex attestazione Domini: Beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me. Match. xi.
Quia futura erat CRUX plurimis scandalum,

190 CHRISTVS CRVCIFIXVS

alium, Beatum eum professus est Christus
quorum fidei nihil tentamenti defuit
CRUX, Mors, Sepultura, inquit S. Hil-
arius a. Nimirum, vt scribit S. Gregorius
b. Infideles scandalizati fuerunt in Chri-
sto, cum post tot miracula morientes
viderunt in CRUCE, de quo non scan-
dalizatur, sed gaudet & congratulatur
Domino suo AMATOR CRVCIFIXI

a. Matth. xii.

b. Homil. 6. in Euang.

II.

AMATOR CRVCIFIXI

Cruculam fronti sentit imprimi de Passione
Domini cogitans.

82.

HER-
MAN-
NVS Ci-
sterciensis
Novitius.

Circa An.
1200.

NOVITIUS quidam Ordinis Cister-
ciensis in Hemmentode cum tem-
pore quodam cantans cum alijs in cho-
ro ad versiculum SS. Trinitatis deuote
inclinarer, CRUCEM fronti suae imprime-
sensit: & puto, quod eadem hora cogi-
tauerit de PASSIONE Domini. Vocatus
fuit Hermannus, & viuebat adhuc cum
Caesarius a. hoc de illo scriberet.

a. lib. viii. memor. hist. cap. 23.

III.

AMATRIX CRUCIFIXI

*assidua Passionis Dominica meditatione
felleum humorem omnem exsiccat
suo in corpore.*

83.

EST in humano corpore duplex qui- *Bilis fla-*
dam humor, quorū alter, qui calidus *ua.*
est, & siccus, ab aureo colore *Flava bilis*
appellatur, item que *Fel*, in ima hepatis
parte, vesiculā, quam fellis cistulam
vocant, conclusus. Alter, qui frigidus est
& siccus, quoniam nigra fauillæ colo- *Bilis atra.*
rem imitatur, *Atra bilis* dicitur, quam
Græci Melancholiam vocant delirium
generans, aut insaniā. Quod remediū
Multiplex præscribunt Medici. Vnicum
habet efficacissimum **CRUCIFIXI AMA-**
TOR, qui vtrumque vel mitigat, ne no-
ceat, vel exsiccat, ne nocere possit.

B. CLARÆ Monte-Falconiæ Ordin. **B. CLARÆ**
Eremit. S. Augustini, Virgini sanctitate **FALCO-**
vitæ clarissimæ omnem humorem fel- **NIA.**
leum, per longam Diuinæ Passionis
meditationem inter eius viscera Diui-
ni; Amor exsiccauit.

*Nescit fiderei facies Amoris
Et quas visceribus serit famillas.*

Cale

192 CHRISTVS CRVCFIXVS

Celi dextera quisquis hic amarum
 Multa bile fouet geritq; mentem:
 Aut fastidia, nauscamq; erulam,
 Inter Christiadum instituta nutrit,
 Nam vix pectus Amor subiuit immo
 Cum flammam properius beatiorum
 Per totos animi vehit meatus;
 Et toto iubet exulare corde,
 Quicquid ilia latiora mordet,
 Quicquid gaudia puriora turbat.
 Quod ne quis Veneris negaret Infans
 Vno scemate sat probauit orbi
 Diuina Genitor Satorq; flammæ;
 Qui spargens roseos amoris ignes
 Per praeordia Virginis remouit
 Flauis materiem, nigrisq; fellis.

Ignatius Dickerus Ord. S. Aug. lib. 1. Epigramm. XLV.

Aliud de eadem Eiusdem.

Dum Falconia Virgo mente tota
 Et conamine viribusq; totis
 Ad calum properat per impeditum
 Mille horroribus hostibusq; callem
 Malarum nihil hinc molestiarum
 Mærorisq; tulit molestioris.
 Nempe Diuus Amor dolere nescit
 Celi nectare gaudysq; pastus:
 Qui fastidia tristiora damnans
 Omnem digerit excoquitq; bilem
 Omnem amaritiam facit suauem.

IV.

AMATRIX CRVCIFIXI

in memoriam Dominica Passionis, amarif-
simo felle, sexis quibusque feriis cibari
appetit. 84.

VOLVISSE eo cibatu honorare Do- **B. CA-**
minum felle potatum **B. CHRISTI- THARI-**
NAM de VICCOMITIBVS, Virginē ge- **NA VI-**
nere & virtute Illustrissimam Ordin. **CECO-**
Eremitar. S. August. referunt Auctores **MES,**
Religiosi, & inter quos pius Poëta **b.**

CHRISTINA **CHRISTI** nobilis pedissequa,
Domini cruenos docta venerari gradus.
(Quos per Flagella, Vulnera, & per Sanguinem,
Infamis usque montis ad crepidinem
Iugumq; triste duxerat nouissimos)
Frequens inuisit **PASSIONIS** semitam,
Frequens rediit lassa lacrymāq; humida:
Genūq; lacera, & dissoluta erinid us.
Meliore vires attamen viatico
Nunquam refecit, quā liquorē felleo,
illi requiris unde vi sit potui?
Diuina flamma lignae **CRVCIS** frue
Ad usque quintam excoxit hunc essentiam.

a. Iosephus Pampheus, Nicolaus Crasensis,
Cornelius Curtius, Scriptores August.
b. Ignatius Dyckerus lib. 1. Epigram. XLIII.

V.

AMATRIX CRVCFIXI

85. clauso in memoriam Dominicae Passionis
transfigit pedem.

B. CHRI- ID fecisse B. CHRISTINAM de Vice
STINA COMITIBVS Ordin. Eremit. S. August.
VICECO- testantur eiusdem scriptores. Extrac-
MES. pigramma facti encomiasticum.

Saluifica CHRISTINA CRVCIS flagrabat amor
Sollicita optata semper adesse TRABI
Et ne quid votis melioribus obforet, audax
Vulnificâ stabiles reddidit arte pedes.
Cuspide quos rigidi fixit, nihil anxia, clauis.
Ex tunc nec potuit deseruisse CRUCEM.

Iosephus Pamphus, Nicolaus Crusenius
Cornelius Curtius, Ignatius Dyckerus.

VI.

AMATOR CRVCFIXI DIVS

86. facit, ut stillet Sanguinem violata in Cruce
pendentis effigies.

CRVCI- COLONIAE in Ecclesia B. M. Virg. de
FIXI effi- Mōte Carmelo cernitur picta Christi
gies pūcta sti in CRUCE pendentis verus Imago
pugione. translata eo ex arce Sassenbergica. Hic
olim ter pugione puncta sanguinem
Stillavit

Stillauit, cuius clara indicia in valuis
tabulæ exant.

Quidam enim Helluo cum infelici- *Helluo*
ter alex lusum exercuisset, impatiens *blaspho-*
derrimenti, educto pugione imaginem *mus.*
inuadens, desperata & blasphema voce,
si DEVS ipse esses, tibi genas discinde-
rem, inquebat, & vultum imaginis pū-
ctum ferijt. Vnde prodigiosus cruor
profligit. Imaginis facies plurimorum
annorum ætatem præ se fert.

Egidius Gelenius in Magnit. Colom.
lib. 3. Syntagm. 43. §. 6.

VII.

AMATOR CRUCIFIXI

si damnatus sit capitis, antequam perueniat
ad theatrum supplicij adorat in itinere

87.

Crucifixum, & se illi, at corpus
animamq; commendat.

COLONIA est Hospitale S. CRUCIS in *Reorum*
platea, quæ dicitur lata. In eius ho- *statio ad*
spitalis pariete est visenda effigies *Crucifi-*
CRUCIFIXI cum B. V. M. & S. Ioannis *xum.*
statuis, loco opportuno ad stationem
& honorem habendum Saluatori, qui
à ligno regnavit. Ibidem reorum,
qui ea parte ad supplicia educuntur,
I 2 *statio*

196 CHRISTVS CRVCIFIXVS

statio esse consuevit, cum vtriusque animi
componant, recordatione Domini
CRVCIFIXI; tum vt populus ad DEVM
pro eorum salute orandum excitetur
a sacerdote reum comitante, qui
populum alloquutione ad prestatelo
let.

*Egidius Gelenius in Colon. magni
Syntagm. 102.*

VIII.

AMATOR CRVCIFIXI

*Crucifixum aquis innatantem cum vtriusque
ratione suscipit, & in loco sacro
collocat.*

88.

*Mercato-
res Hispani.*

*CRUX
Burgensis.*

ANTE annos ferè quingentos in Hi
spania mercatores quidam CRVC
FIXVM mari innatantem reuerenter ex
ceperunt, & pari pietate vrbi Burgen
in regno Castellæ obrulerunt. Cui de
ceps celebre Xenodochium, & mona
sterium magni nominis adiectum est,
Augustinianis Religiosis habitatum.
Mago hæc magnæ staturæ, carnæ vel
viuam, atque ad digitorum compre
ssiones flexilem, mobilemque exhibere
miraculis celebris, & toti regno Cast
ellæ venerabilis.

Testes oculati.

Am.

IX.

AMATOR CRUCIFIXI DEVS

*faciō s. ut Crucifixi ligneo crines ac
crescant.*

89.

CRUCIFIXVS est Gandavi in Ecclesia CRUCI-
 Virginum Canonicarum Ordinis FIXVS
 S. Augustini, qui sine humanâ opera ar- Gandav-
 bori fuit innata. Saluatoris autem in *sis.*
 CRUCE pendentis Imago prolixos cri-
 nes ex capite dependentes, defluentes-
 que, & annis pluribus accrescentes re-
 fert; quam multo cultu ciues consueve-
 runt venerari.

Testes oculari.

X.

AMATOR CRUCIFIXI

*magis delectatur effigie Crucifixi nullis co-
loribus fucata, quam eleganter ad ocu-
lorum lenocinium depicta.*

90.

IN quo imitatur suum Dilectum, qui CRUX
 aliquando visus est coloratam spe- Traiecten-
 ciem respuere. Spectatur etiam nū Tra-
 iecti ad Mosam Cœnobio Albarum, ut *sis.*
 vocant, Virginum, Imago CRUCIFIXI
 miraculosa, quæ secundo picta, secundo

I. 3.

colo-

198 CHRISTVS CRVCFIXVS

colorem olim reiecit. De qua sic Poëta
religiosus.

Tolle manum tabulâ bone Pictor, parce coloris.

CRVX sibi cognatâ simplicitate placet.

Ipsa tuos ductus artemq; exosa repellit,

Et iubet à cultu longius esse suo.

Ars tua sit dicti testis, qua bis CRUCE picta.

Bis oleum atque operam deperiisse dolet.

Cruci Traiectensis tercio colorem & pig-

menta reiicientis fidem facit traditio

Cœnobij Sanctimonialium illarum, quarum

Ecclesia est cœmeterio S. Sernati

opposita.

Ignacius Dickerus lib. 1. epigram. SACR.

XC.

DECAS X.

I.

AMATRIX CRVCFIXE

lato corde omnia dolorosa Passionis Symbola
circumtulit.

91.
B. CLA-
RAFAL-
CONIA.

HOC adscribitur castissimæ Virgini
B. Claræ Monte Falconiæ Ordini
Eremitar. S. August. ut eiusdem Ordini
Poëta canit,

Quicquid doloris, quicquid agrimonie

In vastiori PASSIONIS aquare

Perperere flagra, cuspidesq; spineæ,

Et quicquid illa falsiora scommata

Et quicquid illa falsiora basia,

Et quicquid illa Fellis ingratisimi

Santa

Sauig, ferri, Roborq, acerbitas
 Amaritudinis dedit amarissima,
 Fertur tenello candidisse corculo
 CLARA illa ditis Vmbria decus auremto.
 Verum, nec inde reddita est amarior.
 Sed blandiore blandior aqua fontium.
 Et dulciore dulcior aqua fluminum,
 Quid obstupescis? Cereum id erat Corculum
 Undas suaves Cera reddit aquori.

Ignatius Dyscorus lib. i. Epigramm
 Sacror. LXXVII.

II.

AMATOR CRUCIFIXI

Solo Crucis Signo munitus aqua se com-
 mittit, & mare transmittit inco-
 lumis.

92

S. RAYMUNDVS PENNAFORTIVS Bar. s. R. AT
 cinonensis, qui Ordinis Prædicato- MVN-
 rum Generalis fuit tertius, cum in Ba- DVS Penn-
 learibus Regi Iacobo adesset, is edicto nasfortius.
 publico prohibuit, ne quis sub pœna ca-
 pitis Raymundū nauigio suo Bareino-
 nem reduceret. De quo Regis edicto
 Sanctus Vir certior factus, ad portum,
 vbi aderant nauigia, vulgo dictum Sol-
 lar peruenit, quærens suæ nauigationis
 commodum, si inuenire potuisset.

Verum, quum nauæ omnes Regiam Negat
 timentes Maiestatem, transitum ei transi-

I 4

dece-

Navigatio in pallio. denegassent, ab eis se aliquantulum di-
vertens, oratione præhabitâ, pallio se
exiit, illudque super undas maris ex-
tendit, ac SIGNO CRVCIS edito, socio-
que eius præ timore nimis exterrito,
in littore maris relicto, extensum pal-
lium Sanctus apprehendit, scapula-
reque suum de super baculum exten-
dens pro velo posuit. Cumque sic
Deo operante, qui in Sanctis suis sem-
per est mirabilis, nauigaret, subito, in-
enarrabili quadam diuina ope, ventus
insufflauit, undisque insolita tranqui-
litate crispantibus, citius ab hominum
disparuit visu.

*Insequen-
tia frustra-
tio.*

Quæ res cum in publicum vola-
set, & regia aula insolitis rumoribus
plena esset, mox mandato Regis præ-
parantur triremes, undique confluunt
nauigia, vt Raymundum adducant.
Sed frustra fuit Regis ac nautarum soli-
citus cum frustra scientia aut confu-
sionem quærat contra Dominum. Il-
le enim qui eduxit ventos de thesauris
suis, & ambulat super pennas vento-
rum; & Petrum supra mare ambulante
tem ne mergeretur, crexit, ille, inquam
qui supra mare incedens, ac si super ter-
ram discipulis suis nauigantibus opem
ac auxilium præbuit, Seruum suum
Ray.

Psal. 134.

203.

Matth. 14.

Raymundum breui temporis spacio
per tot milliaria deduxit, vt cum vix
naues, prospero vento insufflante, pos-
set vno die naturali ab vno littore
ad aliud transfretare, ille tantum maris
spacium sex horis pertransierit.

In hac navigatione cum Vir Sanctus *Humilitas*
humilitatis amans vellet occultari, *Raymūdi*
non potuit. Apparuit enim eo die ante
prandium in mari velut maxima naus,
quam aduenire cum de more specula-
tor turris locum indicasset, accurrit ad
littus, vt solet, maxima hominum mul-
titude, vt nauim illam nouam excipe-
rent: verum cum ciuitati appropin-
quasset in terramque discendisset, non
nauim, sed Raymundum, cum magna
omnium admiratione exceperunt. Pal-
lium autem aliaque vestimenta ita sic-
ca remanserant, ac si aquam non teti-
gissent.

In vita quam scripsit Michael Lotius edita
Roma 1595. Ribadeneira ex antiquo hist.
Chronicon Ordin. Sur. 6. Ian. Gra-
tiæ.

III.

AMATORI CRVCFIXI

93.

*nulla est consolatio maior, in atrocissimis
tormentis, quam à Ligno, in quo
Christus pependit.*

SS. IO-
NAS &
BARA-
CHYSI-
VS.

*Ionas in-
terroga-
tur.*

*Respondet
animosè.*

ILUSTRE fuit Martyrum SS. Iona & Barachisij fratrum, sub Saborio Persarum Rege, qui incredibilia penè passi sunt. Et quidem Ionas cum à tribus Magorum Principibus interrogatus esset, mallet ne Regis Saborij iussis parere, quàm vitam in atrocissimis supplicijs cum igo omniâ, deferere, respondit: Nunquam ego negabo D. meū IESVM CHRISTVM. Tunc ira concitati Magi, iusserunt, vt loge Persicâ vinciretur. Traiecta igitur virga inter manus & crura trunco similis humi voluebatur, Tunc ministri spinosis è malo Punica virgis, cum crudelissimè verberarunt, adeò, vt lateribus vndique dilaceratis, sanguine suo pavimentum rigaret. Iusserunt deinde, vt ex altero pede funiculo vinctus in pruinam & glaciem extraheretur, obseruaretur, quæ quid frigoris causa faceret.

Rogatus postea, quomodo noctem
illam

illam glaciei ac frigori expositus trans-
egisset, Ionas, qui totus erat in sanctissi-
mis CHRISTI Vulneribus contemplan-
dis absorptus, Principes, inquebat
mihi credite, ego à prima Natiuita-
tis meæ die, nullam vnquam noctem
tranquilliozem, suauiozemque mihi
extitisse memini. Præfio enim mihi
fuit consolatio vna omnium dulcissi-
ma ex Sacro-sancto illo LIGNO, cui
affixus Dominus meus IESVS CHRI-
STVS suis liuoribus nostros languo-
res egregiè sanauit. Sicque ad dirio-
ra se obtulit. Et sanè post manuum
pedumque præcisos digitos, cutem
capitis ei abraferunt, linguam euul-
serunt, & in vas ardente pice & resina
plenum coniecerunt, id quod tandem
Amatorem CRUCIFIXI derurbarunt;
sed pice diuinitus diffuente, in co-
cleam ad extremum coniectum, tan-
ta vehementiâ torserunt, vt omnia eius
ossa confringerentur, tunc per medium
dissecuerunt, delitijs à CRUCE CHRI-
STI mutatis ad finem vsque delibutū.
Similia Baracchius passus est, & vter-
que martyrio coronatus per CRUCEM
in cælum conscendit.

Consolatio in atrocissimis tormētis.

Lignum Crucis vñ res addit.

S. Baracchius.

104. CHRISTVS CRUCIFIXVS

Tempore Constantij & Constantis Imp.
VIII. Anno CCCXLIV. Iulij Papa VIII.

IV.

AMATOR CRUCIFIXI

manibus ad Crucis modum pectori
applicatis Sacram Eucharis-
tiam accipit.

94.

*Ecclesia
antiqua
consuetu-
do.*

*Ante Cō-
munionē.
Ieiunium.*

AD illam praxim ducere potest Seau-
rophilum antiquissima Ecclesie
consuetudo. Nam ad sacram Com-
munionem cum singulari reuerentiā
percipiendam varij ritus adhibeban-
tur. Tempore Apostolorum Christia-
ni communicaturi; ieiunabant die to-
to, dummodò valetudo permitteret
vsque ad Cœnam Dominicam, vt col-
ligitur ex 1. ad Corin. cap. 11. 34. vbi A-
post. Si quis esurit, domi manducet, ne-
pe, si famem sustinere non possit donec
ad Cœnam conueniant.

Deinde, populus Panem & Vinum
in Ecclesia tradebat Diaconis, qui ea-
dem ad altare ferebant.

Tum communicaturis apponeban-
tur tabellæ, quasi mensulæ. Sicut hoc
tempore ad mensam coopertam linteis
communicamus.

Clam.

Clamabat ante communionem prae-
co, *Sancta Sanctis*. Tunc Sacerdos osten-
dens Sacramentum, dabat, dicens: *Cor-
pus Christi*, & sumens dicebat, Amen.

Accipiebant non ore; ut modò, sed
manu: Viri manibus per modum Cruci-
cis porrectis, nempe dextra superim-
posita sinistra: lauabant autem antea
manus. Foeminae manu velata mundo
linteo, quod Dominicale vocabant. Ita
iubet Concil. Altrifiodorens. can. 36.
*Non licet mulieri nudâ manu Eucharistiam
sumere.* Et Can. 39. *Vnaquaque mulier
quando communicat, dominicale suum ha-
beat.* Cyrill. Ieros. Catech. 5. Mystag di-
cit, manu concava sumendum Christi
corpus. Vidend. Synod. VI. Constan.
Cano. 101.

Quisque acceptam manu Eucharis-
tiam ori imponebat, scilicet, sub vna
specie panis, quam domum etiam defe-
rebat, & ieiuni sumebant, pro disposi-
tione sumentis.

Tempore S. Cypriani sumebant quo-
que sub specie Vini Eucharistiam, ut in
persecutionibus per susceptionem
sanguinis Christi magis expressam ani-
marentur ad fundendum pro eo san-
guinem. *Leges. Cypr. epist. 56. ad Thi-
baritanos.*

V.

AMATRIX CRVCIFIXI

*Templa ad modum Crucis construi curati
& Turres ijs imponi, aut circumponi,
Clavos Crucifixi repræsen-
tantes.*

95.

S. HELE-
NÆ
Mater
Temple-
rum.

*Templa
per modū
Crucis.*

In Vbijs.

S. HELENAM Augustam Constantini
M. Matrem, postquam CRUCEM Do-
minicam inuenisset, & honorandam
vbique exponeret, patefactis ad opera
sancta thesauris toto abusam fisco, scribit
S. Paulinus. a. Obseruatum autem est ab
antiquitatum Ecclesiasticarum scruta-
toribus, quod ipsa Templis formam
CRUCIS indiderit, Turribus verò figu-
ram Clauorum. Cuius erga CRUCEM
& CLAVOS affectus monumenta super-
sunt etiamnum multis locis in orbe
Christiano. Et habet quædam

Archiepiscopatus Colonienfis: i. in
cuius parte superiore ad aureum Mi-
liarium, tum in pago Heimmertzheim,
tum per totum tractum fluij Ararum,
cernuntur ad Dominicæ CRUCIS
modum erecta Templa à D. HE-
LENA, quam quidam Matrem Temple-
rum appellandam censent apud Agrip-
pinæ

pinenses, meliori sanè iure quam dicta olim fuit Agrippina *Mater Castorum.*

Addidit eadem CRVCIS inuentrix *Templi 3. Gereonis Colonia.*
 TURRES, quæ CLAVORVM Dominicæ
 Passionis figuram percommode expri-
 munt. Præter illas, quæ cernuntur Co-
 loniæ circa ædem Sacram SS. Martyrum
 Gereonis & Sociorum, eiusdem mo-
 duli insignis basilica apud Cæsaris In- *In Cæsaris Insula.*
 sulam S. Gregorio sacra visitur. Quam
 cum Sueco - & Franco - Hassorum
 metu dirui mandasset præsidij militaris
 Præfectus, seruata fuit consilio, & pre-
 cibus Canonicorum Cæsar - Insulano-
 rum. Et sanè fuit animaduersum his
 xxvi. annorum tumultibus Germani-
 cis, veneratione CRVCIS, CLAVORVM,
 aliorumque Passionis Dominicæ In-
 strumentorum, in templis à maioribus
 nostris collocatorum, & in ijs hacte-
 nus conseruatorum, sed CRVCIS
 potissimum præsidio feliciter seruari
 vrbes, regionesque Catholicorum,
 quam arcium, castellorum, propu-
 gnaculorumque munimentis,
 omni que instrumento po-
 lemico.

208 CHRISTVS CRVCFIXVS

a. Epistola xi. ad Seuerum. b. Aegidius
Gelenius lib. 3. Magnit. Colon. Syntag. 2.
S. Helena peculiariter fuit affecta erga Cla-
uos Crucifixi: quare in galea filij sui
vnum splendere voluit ad crucelam.

VI.

AMATOR CRVCFIXI

in complexu Crucifixi, eiusdemq; oscu-
latione cum lacrymis
exspirat.

96.
IOANNES
COLSIUS,

IOANNEM COLSIUM Ordin. Eremito-
tar. S. Augustini Virum Venerabilem,
Verbi DEI præconem disertissimum,
sanctissimam CRVCFIXI Imaginem
complexu, osculis, & lacrymis piens-
simè venerantem in æde Augustinianâ
Gandani, ad alteram vitam transiuisse
scribit eiusdem Ordinis Poëta, carmine
eum celebrans;

Colsius ille tui, IESV Dux optime, Verbi
Præco tua Mystes Colsius ille CRVCIS:
Perpetua vita foribus iam proximus ibat,
Lecturus solida posteritatis iterum
Cum tepidis vdu lacrymis sanctissima poscis
Symbola, Caluario symbola nota iugo,
Atque armos inter & brachia lata reduclam
Illacrymans multo perpluit umbre, CRUCEM.
Osculaq; effundens lacrymis seruentia dixit,
TE nec non volui vivere, nolo mori.

Nolo

Nolo mori sine TE; bona CRUX: Duce TE inuag-

rhine

Cedere perperuos, TE Duce ad ire laras;
Sint lacryma testes voti sint oscula testes,
Membraq; in amplexus officiosa tuos;
Dixerat & medijs amplexibus interfusa
Celsa mortalem mens cito fugit humum;
Certius aeternam nequisset querere vitam:
Secum habuit vita non moritura Ducem.

Ignatius Dyckerus lib. 1. Epigram.

Sacer. LXXVI.

VII.

AMATORES CRUCIFIXI

à Purgatorio vel praeservantur, vel citius
ex eo liberantur

97.

PRIOR quidam de Ordine Regulariū, PRIOR
cū versaretur in quadam corte Mo- Regularis
nasterij sui, & hospites collegisset; iam Anony-
que mensa esset praeputata, ipse sopore mus.
tam vehementi coepit obrui, ut putaret
se moriturum, nisi dormiret. Quare
cū in lecto se reclinasset, mox quidam
eiusdem monasterij frater Conuersus, Conuersus
qui alteri gratia praeerat, dormitanti Anony-
adfuit, dicens: Domine cum licentia mut.
vestra vado. At ille, quò vadis? Respon-
dit frater Conuersus; ad DEVM vado,
quia mortuus sum in hac hora.

Tum:

210 CHRISTVS CRVCIFIXVS

*Oratio
conuersi.*

Tum Prior: Cum multi perfecti viri transcant prius per Purgatorium, quid est, quod tu tam absolutè dicis, te statim esse iturum ad DEVM? Ad quod ille respondit: Habui consuetudinem, vt quoties transirem coram CRVCIFIXO, hanc dicerem orationem: Domine per illam amaritudinem, quam sustinuisti propter me in CRUCE, maximè, quando Anima tua egressa est de corpore tuo, miserere animæ meæ in egressu suo. Ex exaudivit orationem meam Dominus, meique misertus est.

*Amara
separatio
animæ à
corpore.*

Quæ fuit præterea Prior? Quomodo fuit tibi morienti? Respondit: videbatur mihi in agonia, quod totus mundus esset lapis vnus, & premeret pectus meum. O angustia! Verè dixisse potuit, qui asseruit, nullam in hoc mundo poenam amariorem esse separationis corporis & animæ.

*AMAT-
RIX
CRVCIFIXI
Anony-
ma.*

PERSONA quædam CRVCIFIXI Amatrix consueuerat pro Animabus Purgatorij recitare quinquies Orationem Dominicam, & Angelicam salutationem, in honorem Quinque VULNERVM CRVCIFIXI, quæ etiam affectuosissimè eo fine suauitaba-

Fortè pium hoc opus exercens pro-
certâ quadam Anima, ad osculum Lare-
ris, ecce conspicit profluere sangui-
nem & aquam, de se vaporem quen-
dam expirantes. Quod erat indicium,
vt postea cognitum est, Animæ è flam-
mis Purgatorij liberatæ.

B. IOANNES *de Aluernia* obsecrare B. IOANNES *de*
solebat, per interuentionem Sanctissi- NES *de*
morum CRUCIFIXI VVLNERVM à DEO *Aluernia*
misericordiam Animabus Purgatorij.
Et ecce aliquando tantum inde multi-
tudinem vidit prodeuntem, vt multitu-
dinem scintillarum à magna & arden-
tissima fornace exæquaret.

CHRISTVS D. post mortem in CRV-
CE perpeſſam ad Limbum & Purga-
torium descendit, multasque inde ani-
mas liberauit; non tamē omnes, quas i-
bi reperit, vt exiſtimat S. Thomas Aqui-
nas, & cum eo præcipui Theologi; sed
eas solummodò, quæ dum essent in cor-
pore, affectu teneriore fuerūt Amatri-
ces VVLNERVM CRUCIFIXI Domini.

Et sanè, quemadmodum virtus CRV- *Virtus*
CIFIXI, & illius PASSIONIS, nomina- *Passionis*
timque VVLNERVM sacratissimo- *& San-*
rum est infinita in dimittendis cul- *guinis*
pis, sic & infinita est, in satisfaciendo *Christi*
pro peccatis peccatorū quorumlibet, &

*Ad remitte-
ndas
pœnas.*

*Liberatio
expedita à
Purgato-
rio.*

ijs maximè, quæ luuntur in Purgatorio. Ceterum, incredibile est mortalibus, quanto opere Animæ illæ desertæ & flammeis catenis vndiquè circumcinctæ, spem suam in CRVCIFIXI PASSIONE ac VVNERIBVS repositam habeant.

Itaque si liberi esse velimus ab igne Purgatorii, de cuius acrimonia, ac inefabili violentia, saepe saepius est dictum ex Sanctis Patribus, & revelationibus minimè fictitijs, nec dicetur vnquam satis quia omnem dictionem vincit, Amemus, Colamus, Imitemur CHRISTVM CRVCIFIXVM. Quoniam ad ignis illius ardores mitigandos, immò, extinguendos. & ad euadendum quam primum, nihil est efficacius Sanguine, & satisfactione infiniti IESV CHRISTI, quæ Deuotione hac Amoris, Cultus, & Imitationis CRVCIFIXI fidelibus applicatur.

a. *Casarij lib. xii. histor. memor. cap. xi.*

b. *Aloysius Siderens in Fascicula Myrrha lib. 1. Consid. 20.*

VIII.

AMATRIX CRUCIFIXI

inuat Christum in ferenda Cruce.

RELIGIOSO cuidam CHRISTVS olim apparuit, & ei que indicauit, quod nihil sibi gratus prestare posset, quam si se iuaret inferenda CRUCE. Tum modum adiunxit: si crebram Passionis suæ memoriam cum aliquo commiserationis sensu vsurparet.

98.
Crebra
Passionis
memoria
cum commi-
seratione.

Quæ ratio iuuandi CHRISTVM in ferenda CRUCE videri potest non omnino metaphorica. Quemadmodum enim si olim CHRISTO PATIENTI adfuisses, ei que compassus esses, eius cruciatus reipsa leuasses, ei que CRUCEIS suæ baiulationem fecisses leuiorem: id ipsum etiam primum compatiendo prestare potes: nec enim hodierna tua compassio minus illi tunc nota fuit, quam si eam illi præsens exhibuisses.

Auxiliū
propriū.

Cauet igitur Amator ne audiat ex-
postulantem CHRISTVM sub Crucis latio Chri-
onere. Sustinui, qui simul contristaretur, sti.
non fuit. & qui consolaretur, & non in-
ueni. b. Sed dicit quotidie, Memoria
memor eo, & gubernet in me anima mea. c.

a. Ludolfus de Saxonia de Pass. narrat.

b. Ps. 28. c. Thron. 3.

IX.A.

IX.

AMATOR CRVCIFIXI

29. *semper & ubique Deuotionem aliquam
erga Crucifixum exercet.*

EXEMPLA VARIA.

Orat quotidie bis:

IESVS CHRISTVS CRVCIFIXVS

sit in cogitationibus, actionibus, loquutionibus meis.

I.

ALEXAN-
DER
*Lusaguius
Italus.*

ALEXANDER LVSAGVIUS, Nobis Italus, ductus deuotione interna erga Passionem Domini, mane, quam primum surgebat, & nocte cum iret cubitum, signans CRVCES frontem, aiebat: IESVS CRVCIFIXVS sit in meis cogitationibus. Deinde, signans os dicebat: IESVS CRVCIFIXVS sit in meis loquutionibus. Tandem, signans cor, inquebat: IESVS CRVCIFIXVS sit in meis affectibus. Quod faciebat quotidie infallibiliter, eratque eius consuetudo inuiolabilis. Itaque nihil cogitabat, dicebat, operabatur, quod non esset conforme voluntati CRVCIFIXI: & dominaba-

nabatur affectibus suis, omnium appetitionum malarum victor, & Potestatum infernalium Triumphator.

*Paulus Barij lib. Deuotio erga
Crucifixum, cap. 2.*

II.

Crucifixum è colle dependentem consulit ut Oraculum.

BOLESŁAVS III. Rex Poloniae a. è BOLESŁAVS III. Rex Poloniae. collopendentem ad pectus gestabat effigiem Patris sui aureae laminæ insculptum. Quod si negotium alicuius momenti occurrebat, aut faciendum quid esset, apponebat Lamellæ manum, dicebatque tacite: Amantissime Parens, decet scire ut nihil aggrediar, nihil dicam, aut faciam, quod Tibi sit ingratum, & tuo indignum nomine.

Quid ni idem in more habet Amator Crucifixi, quem dependentem in effigie, admota manu, consulat, quando dicendum quidpiam, vel faciendum, de quo merito dubitat, an CRUCIFIXO sit futurum gratum illoque dignum.

a. Martin. Cromer. de rebus Polon.

III.

*Aspectu Crucifixi obliuiscitur dolorum
suorum.*

**S. LVD-
GARDIS
Ordin.
Cister,**

B. LVTGARDIS Religiosa Ordinis Ci-
sterciensis aspiciendo suum CRV-
CFIXVM, cum summis doloribus tor-
queretur, obliuiscatur cruciatuum;
atque ita habebat se, ac si nihil sentiret.
Tantum poterat solus CRVCFIXI in-
uitus.

In Vita.

III.

*Inter duas Crucifixi effigies sedet,
inacet-ne.*

**B. VIC-
TORIA.**

B. VICTORIA assueta frequenter in-
tueri suum CRVCFIXVM, indeque
vires capere ad superandas tentatio-
nes, moderandas passionem, & superan-
dam quamlibet aduersitatem; tempore
infirmis, ne vnquam auerteret ocu-
los à Sponso suo. duas CRVCFIXI effi-
gies collocari iussit, vnā ad dexteram
lecti spondam, alteram ad sinistram: ut
in quamcumque partem se verteret
nunquam oculos à Dilecto auerteret.
Cessit hoc ei feliciter. Siquidem in

extremis constituta, cum insidiator
Dæmon impetū facere vellet, territus,
in quamcumque partem se daret, CRV-
CIFIXI aspectu recedere fuit coactus.

Paulus Barry, c. 1.

V.

*Crucifixum secum in vehiculo gesta-
torio deferre.*

MARGARITA Lotharinga, Dux Alen- MARGA-
sonia, ne in itinere auelleretur ab RITA
intuitu CRUCIFIXI, illum locabat se- Lotharin-
cum in lectica, qua vehebatur. *Idem. ga.*

VI.

*Crucifixum in naui aspiciendum
proponit.*

GABRIELIA Gadaigna, Comes GABRIE-
Cherusiensis, si nauigandum illi LIA Ga-
esset, CRUCIFIXVM secum sume- daigna.
bat, & ponebat in naui loco opportu-
no, ut ab omnibus conspici posset.

Idem.

VII.

*Crucifixum quotiescumque transi-
salutat.*

B. IACO-
BUS, Se-
xtius.

B. IACOBVS Sextius, Ordinis S. Do-
minici nunquam transibat CRUCI-
FIXVM in cubiculo, aula, conclavi loca-
tum, quin salutarer. Idem etiam fac, in
foro, platea, agro, via, denique vbicum-
que transire contigerit.

Paul. Barry.

VIII.

Ante Crucifixum diutissime orat.

S. MAR-
GARI-
TA Hun-
gara.

S. MARGARITA Regis Hungariae filia
ante CRUCIFIXVM suum, quem praeferebat omnibus imaginibus, orabat
primo diei ortu vsque ad meridiem.
Tanta erat illi inde dulcedo.

IX.

*Crucifixum amanter respicit in vita
& in morte.*

S. GER-
TRUDIS.

S. GERTRUDIS à DEO fuit monita, vt
in vita amanter respiceret CRUCI-
FIXVM, nec desineret amanter respicere
in morte; sic fore, vt post mortem so-
ciaretur Amatoribus CRUCIS.

X.

*Non potest auelli ab aspectu
Crucifixi.*

SACERDOS Romæ est mortuus, ma- **SACER-**
gnus Amator **CRUCIFIXI**, cuius de- **DOS**
litæ erant, contemplari, salutare, oscu- **Anony-**
lari **CRUCIFIXVM**: nec videbatur **mus**
posse auertere oculos, ac multo minus
cor à suo **CRUCIFIXO**. Is instar Sancti
migravit ex hac vitâ. Splendebat mor-
tuo facies, radiabat vertex, vultus erat,
quasi Angeli conspicuus.

Volebant autem ad quos id specta-
bar, ut apertò per chirurgos corpo-
re, exploraretur morbi causa. Id fa-
ctum. Sed nullibi repertum est in cada-
uere Cor. Mirabantur Medici, homi-
nem viuere potuisse sine corde, & ad-
clamabatur, miraculum, miraculum.
Cum ecce vnus ex præsentibus conijcit
oculum in **CRUCIFIXVM** illum à defun-
cto amatum, qui pendebat, in eodem,
ubi sectio fiebat, conclauit, & videt ad
pedem **CRUCIFIXI** illius **COR** humano
simile. Quod miraculum superius exi-
stimatum confirmauit. Quasi Christus
ostendere voluerit, quod viuo homine
à se auelli non potuit, nec eo mortuo à
CRUCIFIXO abesse debere.

Pal. Barry. l. c.

K 2

Paſſ-

*Pascitur meditatione Crucifixum
Crucifixi.*B. IULIANA.
NA.

B. IULIANA Ordinis Seruitarum Ter-
tiaria, paternâ in domo crebris vi-
gilijs, ieiunijs, victus vestitusq; auste-
ritate quoddâ monasticæ vitæ genus si-
mulâs. quot hebdomadis diuino epulo
reficiebatur: feriâ quarta & sexta nihil
admodû cibi vel posionis admittebat,
vnâ duntaxat Passionis Dominicæ sa-
tur. Sabbato autē solo pane & aquâ con-
tenta, totum diem afflictæ DEIPARÆ
cruciatibus tribuebat. Ea demum vsque
ad eò dolorosa Passionis Dominicæ My-
steria assidua retractatione cordi suo
infixerat, vt ab obitu nudato pectori
ipsum impressam CRUCIFIXI effigiem
deprehenderint.

*Liber Confraternitatis septem Dolorum
B. V. Dolorosa.*

*Protestatur, nullum Christum se nosse
præter Crucifixum.*

S. MARTINVS.

S. MARTINVS magnus ille Turo-
nensiū Episcopus, cum infernalis
præstigiator CHRISTVM e mentibus
cetera regio habitu illi se obtulisset, ita
delusum dimisit, vt grauiter affirmaret
alium

HONORATVS. 221

alium nullum Christum se nosse, præter
CRVCIFIXVM. *Sulpiz. in Vita.*

X.

AMATOR CRVCIFIXI

*Loquitur amanter & confidenter omni
Crucifixo.*

S. DISMAS, bonus latro, cum Christo
Crucifixus, primus videtur fuisse,
qui amanter & cōfidenter loquutus est
cū CRVCIFIXO; *Domine memento mei,*
cū veneris in regnum tuū. Luc. xxiii. 42.

100.
I.

S. DIS-
MAS
Latro.

S. LAVRENTIVS IVSTINIANVS
ita ferè loquebatur cum CRVCIFIXO.
Optime Magister habeas mei memo-
riā, non solum vt intrem in regnum tuū,
sed vt compatiar Tibi, & particeps fiam
perpeffionum tuarum. Nam scio, quod,
qui hic partem habet Passionis, parti-
ceps erit Regni.

II.

S. LAV-
REN-
TIVS
Iustinia-
nus.

S. FRANCISCVS Assisias alloquens
CRVCIFIXVM, dicebat: Absorbeat o
bone IESV mentem meam ignita ac
melliflua vis amoris tui, vt Amore amo-
ris tui moriar, qui Amore amoris mei
dignatus es mori. O in CRUCE Te-
cum moriar!

III.

S. FRAN-
CISCVS.

S. FRANCISCO Xaverio hoc erat fa-
miliare ad CRVCIFIXVM alloquiū;
Domine IESV CHRISTE DEVS cordis

IV.

S. XA-
VERIVS.

222 CHRISTVS CRVCIFIXVS

*mei, per Quinque illa Vulnera, qua Tibi
in CRUCE nostri Amor infixit, tuis fa-
mulis subueni, quos pretioso Sanguine rede-
misti.*

V.
B. AN-
GELA de
Fulginio.

B. ANGELA de Fulginio erat in
praesentia dilecti Sponsi sui, & cum ea
amanter loquebatur, & confidenter po-
stulabat sibi indicari statum salutem-
que animæ suæ. Cui CRVCIFIXVS. Per-
uolue, & contemplare omnem Passio-
nem meam, & me CRUCE adfixum, ac
vide, an in me aliud videas, quam Ama-
rem: verba, facta, cogitata omnia sunt
Amoris.

VI.
S. HED-
WIGIS.

S. HEDWIGIS Dux Poloniæ, cum
in monasterio ageret, & in choro vlti-
ma remaneret, obseruata quid ageret,
inuenta fuit ante CRVCIFIXVM orans,
dicensque amanter. IESV mi, da perse-
uerantiam omnibus istis Virginibus,
Sponsis tuis, Tibi tam fideliter seruien-
tibus.

VII.
S. PETRVS
Martyr.

S. PETRVS Martyr Ordinis S. Do-
minici, nulli hominum conquerebatur,
cum illi aliquid aduersum, aut cõtume-
liosum accidisset; sed coram CRVCIFI-
xo suo, affectuosè querelas suas expo-
nebat. Vt signatè factum est cum duo-
bus annis patientissimè tulit à Conuen-
tu suo absentiam.

B. THO-

B. THOMAS Villanovanus Ordinis VIII.
S. Augustini, Archiepiscopus Valenti- B. THO-
nus semper suum habebat refugium ad MAS Vil-
CRVCIFIXVM, siue ad remedium, siue lanoua-
ad consolationem. nus.

Anno M.D.LV. die Purificationis B.
V. M. coram CRVCIFIXO ita in simpli-
citate cordis confidentissimè est lo-
quutus. O IESV Domine mi, & sapiens
Gubernator: Si non esses meus DEVS,
dicerem equidem, quod malè mecum
ageres, permittendo me ita vexari à
meis subditis diocessanis apud quos,
post meam consecrationem, iucun-
dum diem nullum habui. Sed volo, mē
Domine, quod TV: fiat voluntas tua.
Cui CRVCIFIXVS, Eia, fili mi, recipies
consolationem in die Natalis Matris
meæ. Sequitur est miraculum. Nam
CRVCIFIXI mansit os apertum, adeò vt
dentes nudati perma nserint, ita ad-
vium, vt artifices periri imitari sa-
tis non potuerint.

B. MAGDALENA de PAZZIS, Floren- IX
tina Virgo Carmelitana CRVCIFIXVM B. MA-
manu præferens frequenter monasterij GD ALE-
ambitus, & loca publica ambulabat af- NA de
fectuose CRVCIFIXVM alloquens, di- PAZZIS.
censq; O IESV Amor! quid aliud est
IESVS quam Amor? O Sorores meæ

224 CHRISTVS CRVCFIXVS

contemplamini IESVM AMOREM
Nostrum!

X.
B. PE-
TRVS
Luxem-
burgicus.

B. PETRVS Luxemburgicus, è Con-
fraternitate Amatorum Christi CRV-
CIFIXVM in manibus habens, identidè
intuebatur, osculabatur, orabat. Pul-
chrum spectaculum DEO, Angelis &
hominibus. Quod exhibent in proces-
sionibus multi Religiosi, Amatores
CRVCFIXI.

XI.
BER-
NAR-
DVS Col-
nagus.

BERNARDVS Colnagus Sacer-
dos Societatis IESV cum coram CRV-
CIFIXO induisset se vestitu Sacerdotali,
antequam progredere ad aram cele-
braturus dicebat verba, quæ Sacerdo-
tes solent ad iniectionem casulæ: *Domine, qui dixisti, iugum meum suauis est, & onus meum leue, fac, vt istud portare non merear, quod consequar tuam gratiam.*

XII.
MARIA
Stuarta.

MARIA Stuarta Regina Scotiæ in
fine vitæ, cum caput regium securi sup-
poneret, CRVCFIXVM sibi caram tenuit,
& cordi appressit: nec hæretico susur-
roni Prædicanti dare voluit.

Quid inimicus Crucis Christi, &
Oscor CRVCFIXI? Cùm ei in extremis
daretur aureus CRVCFIXVS, vt ample-
xaretur, & misericordiam postulareti
illum ipse vendidit, vt inde nummulos
aliquot corraderet. O Iscariotè! Ni-
mirum,

mirum, in vitâ nil nisi numos adama-
rat.

S. IGNATIVS Loyola ante CRUCI-
FIXVM prostratus, ita cum illo loque-
batur:

S. IGNA-
TIVS Lo-
yola.

*Anima Christi sanctifica me:
Corpus Christi salua me:
Sanguinis Christi inebria me:
Aqua Lateris Christi laua me:
Passio Christi conforta me:
O bone IESV exaudi me:
Ne permittas me separari à Te:
Ab hoste maligno defende me:
In hora mortis mee voca me:
Et iube me venire ad Te:
Ut cum Sanctis tuis laudem Te
In secula seculorum Amen.*

CVIDAM magno Doctore, qui de
habitu religioso deserendo cogitabat
CHRISTVS, aut quispiam alius Diuo-
rum Christum referens sub CRUCE fa-
tiscentem, apparuit, ac vicariam ope-
ram offerenti exprobrauit: tu tuam tu-
nicam ferre non potes, & meam CRU-
CEM ferre poteris? Idem tibi fortasse po-
tiori titulo exprobrare possat: tu in-
iuriolam vnâ, tu asperitatis mini-
mum ferre non potest, & meam CRU-
CEM ferre poteris?

DOCTOR
Anony-
mus.

CI.

AMATOR CRVCIFIXI

IOZ. peculiari affectu erga Lanceam, qua Cru-
cifixi latus aperuit, fertur, eumque
Officio Ecclesiastico ho-
norat.

CVSPIS
Lancea
Domini
co.

IN Monasterio SS. Nicolai & Me-
dardi Ordinis S. Benedicti in Bra-
uviler propè Coloniam Agrippinam
servatur, honoraturque CVSPIS LAN-
CEÆ DOMINICÆ. Cuius veritatem ex-
ploraturus Theodoricus de Morsā Ar-
chiepiscopus Coloniensis, cum Norim-
bergam proficisceretur, eam compone-
re voluit cum Lanceæ ferro, à quo dis-
secta dicitur. Abbas verò, & Monachi
metuentes detrimentum suæ sacre Cus-
pidis, substituerūt simillimam speciem
ab aurifabro fabricatam, quæ collata
Sacre Lanceæ Norimbergensi Archiepi-
scopum Theodoricum in fide Lanceæ
confirmavit.

Officium
Sacrae Lan-
ceæ & Cla-
vorum.

Quapropter idem Theodoricus in-
stituit Officium LANCEÆ & CLAVO-
RVM celebrari in diœcesi Coloniensi,
feriâ sextâ post octauam Paschatis, cum
celeberrima amburbali Theophoria
Colo-

Colonienſi, ad excidium hæreſum : Si-
quidem ſecta Huſſitarum eo tempore
ſtrages edebat miſerabiles.

An fortalle ob hunc erga CHRISTVM *Felicitas*
in CRUCE LANCEATVM peculiarem af *Amatoris*
ſectum, Theodoricus Archiepiſcopus, & *Culta-*
tor annis, quibus varia fortuna, & tem- *ra S. I. q. p.*
peſtatibus tactus fuit, vitam in regi *cea.*
mine protulit? nam præfuit d. c. cxi
annis omnino XLVIII quos designat
Poëta in epitaphio.

Theodoricus erat firmus corpore, mente
Pulchrior, & lingua dulcis in orbe valens.

Præſul Agrippinas nulli pietate ſecundus
Magnificus factus, religione ſide.

Oſonus lustris tot d. m. labentibus annis
Præſuit Eccleſiæ, Paſtor ubique bonus.

Egidius Gelenus lib. 3 in Magnitud.
Colon. Syntagm. 1. c. 15.

CII.

AMATOR CRUCIFIXI

ex peculiari affectu erga ſacram Cuſpidem,
perſonam illi orationemq; patheticam
adſingit.

102.

Lege, & vide, an non accommodatè

CVSPIS SACRA

ad Haſtam.

Crudeles manus, crudelis tu quoque
Haſta;

Quæ,

228 CHRIST. CRUCIF. HON.

Quæ, me, Christi præcordijs improbe
adauctam,

Fæliciter sepultam,

Ausa es reuellere.

Sperno aurum, illustremque diademata
re thecam,

Cælum, & Astra sperno,

Præ Christi Vulnere,

O si illuc iterum reddar,

Illo me tumulo condam,

Tumuloque titulum inponam

IMPROBA CVSPIS OLIM,

HIC, VBI FERRET AMOR,

SPICVLVM SVM FACTA AMORIS.

Apud Ægid. Gelenium lib. 3. de Colonien.

Magnit. lib. 3. Syntag. 15.

CIII.

AMATOR CRUCIFIXI

103.

Subseribit Orationibus, Carminibus,
Historijs, Disputationibus, alijsque
ingenij & styli sui Monumentis. Quod
lubens & volens facio:

AD MAIOREM DEI
SANCTISSIMÆQUE CRUCIS
GLORIAM,

HORO.